CODICES CHRYSOSTOMICI GRAECI

DOCUMENTS, ÉTUDES ET RÉPERTOIRES
publiés par l'Institut de Recherche et d'Histoire des Textes

CODICES CHRYSOSTOMICI GRAECI

IV : Codices Austriae

DESCRIPSIT

Wolfgang LACKNER

ÉDITIONS
DU CENTRE NATIONAL DE LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE
15, Quai Anatole-France, 75700 Paris

—

1981

ISBN 2-222-02560-5

Herrn Prof. Dr. Herbert Hunger
und Herrn Dr. Otto Kresten
in Dankbarkeit zugeeignet

VORWORT

Unter den Handschriftensammlungen Österreichs besitzt nur die Österreichische Nationalbibliothek einen ansehnlichen Fundus griechischer Handschriften, während ihre Zahl in anderen Bibliotheken recht bescheiden ist[1]. Da sich in diesen Beständen kein Chrysostomos-Codex befindet, waren die Recherchen von vorneherein auf die Codices der Österrei-

(1) Die wenigen griechischen Handschriften in den Bibliotheken der Stifte Heiligenkreuz (1 HS; vgl. E. Gollob, *Verzeichnis der griechischen Handschriften in Österreich außerhalb Wiens*. Sitzungsber. d. kaiserl. Akad. d. Wissensch. in Wien, phil.-hist. Kl. 146, 7. Wien 1903, 49-56), Kremsmünster (1 HS; vgl. Gollob, a.O. 31-33), Rein (1 HS; vgl. Gollob, a.O. 126), Seitenstetten (1 HS; vgl. Gollob, a.O. 127 f.), St. Florian (2 HSS; vgl. Gollob, a.O. 15-18) und des Schottenstiftes zu Wien (1 HS; vgl. A. Hübl, *Catalogus codicum manuscriptorum, qui in bibliotheca monasterii B.M.V. ad Scotos Vindobonae servantur*. Wien-Leipzig 1899, 514), in den Universitätsbibliotheken von Salzburg (1 HS; vgl. Gollob, a.O. 127) und Wien (3 HSS; vgl. J. Bick, *Die Schreiber der Wiener griechischen Handschriften* [Museion I, 1]. Wien-Prag-Leipzig 1920, 9) und der Bibliothek der Mechitaristen in Wien (2 HSS und 13 kleine Fragmente) enthalten keinerlei Chrysostomica. In den beiden späten griechischen Codices (17. Jh.) der Steiermärkischen Landesbibliothek zu Graz finden sich lediglich kurze Exzerpte (vgl. H. Gerstinger, Zwei anscheinend bisher unbekannte griechische Handschriften der Steirischen Landesbibliothek in Graz. *BZ* 44 [1951] 158-164). Der ehemals im Jesuitenkolleg Wien-Lainz befindlichen Bibliotheca Rossiana, die 1922 der Bibliotheca Vaticana eingegliedert wurde, gehören vier Codices mit Werken des Johannes Chrysostomos an: cod. 5 (VIII. 108), saec. XI-XII, membr., ff. 3-381v: In Epistulam ad Romanos argumentum et homiliae 1-32 (M. 60, 391-682) (vgl. E. Gollob, *Die griechische Literatur in den Handschriften der Rossiana zu Wien*. Sitzungsber. d. kaiserl. Akad. d. Wissensch., phil.-hist. Kl. 164. Wien 1910, 10 f.); cod. 6 (X. 1005), saec. XVI, chart., ff. 1-227: In Iohannem homiliae 1-50 (M. 59, 23-282) (vgl. Gollob, a.O. 11 f.); cod. 7 (VIII. 150), saec. XIII, membr., ff. 4-85v: Commentarii in s. Euangelium secundum Iohannem, inc. Τίνος ἕνεκεν τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν ἀπὸ τῆς οἰκονομίας, des. καί, διὰ τῆς τῶν ἀγαθῶν ἐργασίας τελειωθέντες ἐπιτύχωμεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν... (vgl. Gollob, a.O. 12-14 und *CCG* II, 96 a); cod. 10 (X. 116), saec. XIII, membr., ff. 208v-210v: Excerpta Chrysostomica (vgl. Gollob, a.O. 17-29).

chischen Nationalbibliothek zu beschränken, unter denen es insgesamt 118 Handschriften gibt, deren Inhalt zur Gänze oder zumindest teilweise aus Werken des Johannes Chrysostomos besteht. Auf Einladung von Herrn Prof. Herbert Hunger nahm der Unterzeichnete im Sommer 1972 die Arbeiten auf und führte sie in den folgenden Jahren, zumeist während der Ferienwochen, weiter. Wesentlich erleichtert wurden die Untersuchungen durch die vorbildlichen Kataloge Prof. Hungers, die für große Teile der Sammlung, die Codices historici, philosophici et philologici, medici und iuridici sowie für das Supplementum graecum vorliegen. Ihnen verdanke ich das kodikologische Fundament meiner Beschreibungen ; die Chrysostomos-Texte wurden nochmals Folium für Folium kontrolliert. Die für den vorliegenden Spezialkatalog wichtigste Gruppe von Handschriften, die Codices theologici, ist erst seit jüngster Zeit zu ungefähr einem Drittel durch einen modernen Katalog erschlossen. Zu Beginn meiner Arbeiten war er bereits teilweise im Manuskript vorhanden, in das die beiden Autoren, Herr Prof. Hunger und sein Mitarbeiter Herr Dr. Otto Kresten, mir freundlichst Einsicht gewährten. Die weitere Beschreibung wurde getrennt ausgearbeitet, ihre Ergebnisse jedoch stets verglichen. Für die Codices theologici 101-337 standen an Vorarbeiten nur die alten Kataloge von Nessel und Lambeck-Kollar zur Verfügung, für deren Daten sich zahlreiche Präzisierungen, Korrekturen und Ergänzungen ergaben. Auch hier erteilten zu ungezählten Einzelfragen, im besonderen zu kodikologischen Details, Herr Prof. Hunger und Herr Dr. Kresten bereitwilligst Auskunft.

Für die Gestaltung des Kataloges war selbstverständlich die in den bisherigen Bänden der *Codices Chrysostomici Graeci* bewährte Form verbindlich. Während die wichtigsten kodikologischen Angaben in möglichster Kürze präsentiert wurden (gegenüber den Vorgängerbänden wurden nur die Vorbesitzernotizen stärker berücksichtigt), wurde der Inhalt sehr ausführlich beschrieben und auch unscheinbare Abweichungen im Incipit und Desinit vermerkt und neben den mechanischen Lücken auch redaktionelle Kürzungen geringeren Umfangs notiert. Der Verfasser hofft, damit künftigen Editoren nützliche Anhaltspunkte für eine erste Klassifizierung der Handschriften an die Hand zu geben.

Aufgenommen wurden alle als Chrysostomica deklarierten

Texte sowie jene anonymen oder unter anderem Namen gehenden Stücke, die anderwärts — ohne Rücksicht darauf, ob zu Recht oder nicht — Johannes Chrysostomos zugeschrieben werden. Daß wie bisher kurze Exzerpte in asketischen und dogmatischen Florilegien, alle Zitate in Katenen und die Chrysostomos-Liturgie ausgeschlossen blieben, versteht sich von selbst. Von diesem Prinzip wurde in zwei Fällen aus der Überlegung abgewichen, daß dieser Katalog nicht allein den Textherausgeber informieren, sondern auch die Wirkungs- und Rezeptionsgeschichte des Œuvres des « Goldmundes » dokumentieren soll : 1. Cod. 50, eine im Jahre 1088 zu Syrakus vollendete Handschrift, enthält eine Katene zu den Paulusbriefen, die ausschließlich aus den einschlägigen Homilien des Johannes Chrysostomos erstellt wurde. Er ist also eng mit dem in Süditalien geschriebenen Vat. gr. 1650[1] verwandt. Eine stichprobenweise durchgeführte Kollation ergab, daß der Text des Vaticanus etwas kürzer ist ; somit müßte der Vindobonensis ein Vertreter der ursprünglich reicheren Fassung dieses Katenentyps sein. Da er aber weder von R. Devreesse, der diese Katenenform zum ersten Mal festgestellt hat[2], noch von K. Staab in seiner umfassenden Bestandsaufnahme der Katenenhandschriften zu den Paulusbriefen[3] erwähnt wird, in der Katenenforschung also bislang unbekannt geblieben ist, scheint eine Aufnahme unter die *CCG* gerechtfertigt. 2. Im Vergleich mit den übrigen Homiliencorpora ist die Zahl der Handschriften mit den Homilien zur Apostelgeschichte recht gering. So besitzt die Österreichische Nationalbibliothek zwar keine derartigeHandschrift, wohl jedoch im cod. 55, ff. 13-101 ein interessantes Beispiel einer aus Exzerpten bestehenden, mit kleinen Zusätzen aus nicht identifizierten Quellen angereicherten Kurzfassung der Homiliae in Acta, wofür mir keine Parallele bekannt ist. Mag diese Handschrift auch für die Textkonstitu-

(1) Laut Subskription wurde der Codex im Jahre 1037 von Nikolaos, dem Erzbischof von Reggio di Calabria, geschrieben. Vgl. C. Giannelli, *Codices Vaticani graeci. Codd. 1485-1683.* Città del Vaticano 1950, 370-373 ; weitere Literatur bei P. Canart-V. Peri, Sussidi bibliografici per i manoscritti greci della Biblioteca Vaticana. *Studi e testi* 261. Città del Vaticano 1970, 623 f.

(2) Vgl. R. Devreesse, Chaînes exégétiques grecques, in : *Dictionnaire de la Bible,* Suppl. 1. Paris 1928, 1212.

(3) K. Staab, Pauluskommentare aus der griechischen Kirche. *Neutestamentl. Abhandl.* 15. Münster 1933.

tion von geringer Bedeutung sein, so ist sie doch ein Beleg für die Nachwirkung dieser nicht sehr dicht überlieferten Homiliengruppe und verdient daher zweifelsohne einen Platz unter den *CCG*.

Anschließend an den Beschreibungsteil werden wie üblich in einer Appendix einige kontaminierte Texte analysiert und ihre Bestandteile identifiziert. Zusätzlich zu den vier Indices werden Schreiber, Vorbesitzer und nachweisbare Benützer sowie Entstehungsorte und -daten in einem eigenen Index V ausgewiesen.

Schließlich sei nicht versäumt, hier auf einen wertvollen Besitz der Österreichischen Nationalbibliothek hinzuweisen, der zwar nicht unmittelbar zum Gegenstand dieses Katalogs gehört, aber doch für die Chrysostomos-Forschung von einigem Interesse sein dürfte. Nach dem Tod von P. Chrysostomus Baur (1876-1962)[1] konnte der Nachlaß dieses Gelehrten über Initiative von Herrn Prof. Hunger von der Abtei Seckau (Steiermark) für die Österreichische Nationalbibliothek erworben werden. Neben dem Manuskript seiner zweibändigen Chrysostomos-Monographie und den dazugehörigen Vorarbeiten sowie Buchexzerpten, Briefen u.s.w. enthält er drei Objekte, die besondere Beachtung verdienen : 1. Wortindices zu den echten Werken (in 16 Schachteln mit der Aufschrift « Dictio Chrysostomi »), zu den Spuria, die als Werke des Nestorios und des Severian von Gabala gelten (in zwei Schachteln) und zum Dialogus de vita S. Johannis Chrysostomi des Palladios (in zwei Schachteln). Baur hat an diesen Indices, die weder vollständig noch philologisch einwandfrei und daher nur beschränkt verwendbar sind, zu verschiedenen Zeiten gearbeitet, so daß sie nicht frei von Inkonsequenzen sind (teils wird nach Montfaucon, teils nach Migne zitiert). Dazu kommt noch mancherlei loses Zettelmaterial in Schachteln und Briefumschlägen, das nicht mehr eingeordnet wurde. 2. Indices der Bibelzitate, gesondert nach echten Werken (AT : zwei Schachteln, NT : fünf Schachteln) und Spuria (AT : eine Schachtel, NT : zwei Schachteln). 3. Handschriftenfilme und -photos von 437

(1) Eine Würdigung dieses bedeutenden Chrysostomos-Forschers versucht V. Redlich, P. Chrysostomus Baur O.S.B. Zu seinem Leben und Werk. *Seckauer Hefte* 25 (1962), 5-24. Der Nachruf wird allerdings dem wissenschaftlichen Lebenswerk P. Baurs nicht ganz gerecht.

Chrysostomos-Texten, die Baur auf seinen ausgedehnten Reisen in der Zwischenkriegszeit überwiegend selbst aufgenommen hat. Neben den vielen Aufnahmen, die heute ohne Schwierigkeit in besserer Qualität erhältlich sind, finden sich darunter auch solche aus Bibliotheken, die derzeit nur schwer oder überhaupt nicht zugänglich sind, so aus der Patriarchatsbibliothek zu Alexandrien und den Bibliotheken des Metochion Panagiou Taphou zu Istanbul (heute : Ethnike Bibliotheke, Athen), des Klosters Mega Spelaion in Kalabryta (im Jahre 1934 verbrannt), des Leimonosklosters auf Lesbos und des Johannesklosters auf Patmos. Leider harrt das gesamte Material noch der abschließenden Katalogisierung.

Zu Inhalt, Alter und Herkunft der Handschriften

Erwartungsgemäß rangieren auch in unserer Sammlung die großen Bibelkommentare zahlenmäßig an der Spitze : Die Matthaeus-Homilien sind mit einer Gesamthandschrift (cod. 13), sieben zumindest ursprünglich vollständigen ersten Bänden (hom. 1-44 : codd. 1, 3, 7, 12, 21, 109, 110) und drei zweiten Bänden (codd. 2, 10, 16) am stärksten vertreten[1]. Den nächsten Platz nehmen die Genesis-Homilien ein mit drei ersten (codd. 9, 26, 38) und drei zweiten Bänden (codd. 4, 18, 19). Die Johannes-Homilien sind in einem Exemplar (cod. 45) vollständig enthalten ; dazu kommen noch zwei erste Bände (hom. 1-44 : codd. 29, 111). Unter den Predigten zu den Paulusbriefen liegen diejenigen zum Epheserbrief und der Kommentar zum Galaterbrief mit je vier Textzeugen (codd. 14, 32, 44, 113, bzw. 14, 31, 44, 113) vor denen zum Hebräerbrief (codd. 43, 44, 52). Die Homiliae in Acta hingegen sind, abgesehen von der bereits erwähnten gekürzten Fassung in cod. 55, überhaupt nicht vertreten. Von den authentischen Werken verdienen noch das Corpus der asketischen Schriften[2], das in zwei Handschriften (codd. 37, 116) vorkommt, und eine von einigen mechanischen Lacunen abgesehen vollstän-

(1) Die 4. Homilie mit dem unechten Zusatz über die Genealogie Christi (vgl. M. 58, 793-794) kommt in unseren Handschriften zweimal vor : codd. 75 und 110.

(2) Vgl. dazu J. Dumortier, L'auteur présumé du Corpus asceticum de S. Jean Chrysostome. *Journal of Theol. Studies* N.S. 6 (1955), 99-102.

dige Sammlung der Briefe (cod. 65) herausgehoben zu werden. Ausgesprochene Raritäten unter den echten Werken finden sich nicht, wohl aber von den Spuria, so z. B. die Homilien In Psalmum 75 (M. 55, 593-598) in cod. 6, ff. 69v-73v und In Psalmum 139 (M. 55, 707-710) in cod. 77, ff. 41-43v, In latronem (M. 59, 719-722) in codd. 4, ff. 230-232v und 30, ff. 25-28v, In catechumenos (M. 60, 739-742) in cod. 5, ff. 223-225v und In centurionem (M. 61, 769-772) in cod. 6, ff. 39v-43. Gering ist die Ausbeute an Inedita; es handelt sich um folgende Stücke: 1. Quod non oportet christianum timere mortem et de conuersione et confessione (inc. Εἷς θάνατος, ἁμαρτία, ψυχῆς γὰρ ὄλεθρος) in cod. 62, ff. 53-71 (vgl. CPG 4895). 2. Quod Ecclesia est corpus Christi (inc. Ὅταν γὰρ ἴδῃς τὸν κύριον τεθυμένον) in cod. 23, ff. 10v-12v (vgl. CPG 4982). 3. In illud, *Nemo potest duobus dominis seruire* (inc. Φασί τινες ἐκ μύρμηκος) in cod. 26, ff. 288v-290v (vgl. CPG 5059). 4. In Herodem et innocentes (inc. Ὥσπερ ὁ ἡλιακὸς οὗτος πόλος) in cod. 104, ff. 148-151 (der Anfang ist allerdings mutiliert; vgl. CPG 5075). Die in *CCG* I, 143, pp. 459-466 als Ineditum angeführte Homilie In quinque panes (Abschrift für Sauilius aus cod. 5, ff. 81-84) wurde mittlerweile als Predigt auf Psalm 92 entlarvt (M. 55, 611-616; vgl. CPG 4548). Irreführend war, daß der Schreiber des Vindobonensis oder einer seiner Vorgänger die Anfangsworte der Homilie noch zur Überschrift zog und sich so ein anscheinend neues Incipit ergab (Εὔκαιρον λέγειν ἡμᾶς τὰ τοῦ προφήτου). Die Zahl unedierter Texte in den Codices Vindobonenses ist deshalb so klein, weil die Wiener Palatina eine jener Bibliotheken war, die Henry Savile gründlich nach damals unbekannten Chrysostomica durchforschen und für seine Edition ausbeuten ließ, worüber unten noch ausführlicher berichtet werden soll. Eine ganze Reihe von Texten hat in unseren Handschriften eine von den Drucken abweichende, kürzere oder längere Form. Im besonderen sei auf die heute Severian von Gabala zugewiesene Predigt De sacrificiis Caini (CPG 4208) hingewiesen, die Savile nach einer unvollständigen Abschrift (*CCG* I, 143, pp. 521-523) aus cod. 30, ff. 98-100 als Chrysostomicum drucken ließ (S. 7, 457-459 = M. 62, 719-722); sie reicht jedoch dort bis f. 113, ist also in Wahrheit sechsmal länger als der Druck.

Die älteste Handschrift ist ein Palimpsestcodex, dessen untere Schrift (Unziale des 6. Jahrhunderts) auf den ff. 24-

31v Fragmente der Homilie In ramos palmarum enthält (cod. 83). Leider wurden diese Blätter so gründlich bearbeitet, daß auch unter UV-Licht nur geringe Spuren lesbar sind und sie daher für die Textkonstitution kaum etwas hergeben. Die nächstältesten Exemplare stammen erst wieder aus dem 10. Jahrhundert. Ein Viertel aller Codices Chrysostomici wurde im 11. Jahrhundert geschrieben. Fast gleich groß ist die Zahl von Handschriften des 14. und 16. Jahrhunderts. 15 Codices tragen Datierungsvermerke. Die folgende Liste verdeutlicht die chronologische Verteilung:

6. Jh.: 1 cod. (Palimpsest),
10. Jh.: 7 codd.,
11. Jh.: 31 codd.,
12. Jh.: 4 codd.,
13. Jh.: 5 codd.,
14. Jh.: 24 codd.,
15. Jh.: 16 codd.,
16. Jh.: 25 codd.,
17. Jh.: 1 cod.

Vier Codices sind Miszellanhandschriften mit Bestandteilen aus dem 13 und 14. bzw. aus dem 14. bis 16. Jahrhundert.

Weniger Zuverlässiges läßt sich über die Provenienz unserer Handschriften ermitteln. Sofern nicht eine Subskription den Entstehungsort mitteilt oder bei späten Handschriften der Schriftduktus die Zuweisung an einen bestimmten Kopisten erlaubt, ist darüber kaum etwas auszumachen. Zu Konstantinopel sind nachweislich nur drei Handschriften geschrieben worden (codd. 11, 29, 36). Süditalienischen Ursprungs sind sieben Handschriften (codd. 5, 6, 26, 50, 98, 104, 105); mit einer Ausnahme, dem 1088 zu Syrakus vollendeten cod. 50, sind sie sämtlich über Johannes Sambucus nach Wien gelangt. Für den Großteil der von Ogier Ghislain de Busbecq zu Konstantinopel angekauften Codices ist eine Herkunft aus Griechenland oder Kleinasien zu vermuten. Hingegen ist eine Reihe von Handschriften des 16. Jahrhunderts, deren namentlich bekannte Schreiber für abendländische Humanisten arbeiteten, sicher im Westen entstanden, so etwa die codd. 17 (Camillus Venetus), 20 (Arnoldus Arlenius), 31 (Michael Lygizos und Michael Apostoles), 41 (Nicolaus Turrianus) und 42 (Andreas Darmarius und Mitglieder seines Skriptoriums).

Die Codices Chrysostomici Graeci Austriae und die Editoren

Der Fundus griechischer Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek geht in seinem Kern auf die Sammeltätigkeit zweier Bibliophilen des 16. Jahrhunderts zurück : Im Jahre 1576 überließ Ogier Ghislain de Busbecq (Augerius de Busbecke) seine Handschriftenkollektion, die er in den Jahren 1555 bis 1562 als kaiserlicher Gesandter an der Hohen Pforte in Konstantinopel gekauft hatte, der Hofbibliothek als Geschenk (insgesamt 272 Codices sind heute nachweisbar)[1]. Zwei Jahre danach, 1578, verkaufte der kaiserliche Historiograph und Hofrat Johannes Sambucus 530 Handschirften, worunter sich gegen 400 griechische Codices befanden, die er in Italien, in Frankreich und den Niederlanden erworben hatte, an die kaiserliche Bibliothek[2]. Daraus erhellt, daß Codices Vindobonenses erst ab dem Ende des 16. Jahrhunderts als Vorlagen für Druckausgaben der Werke des Johannes Chrysostomos in Frage kommen.

Der erste Herausgeber, der die Handschriftenschätze der «Bibliotheca Caesarea» für sein gewaltiges Editionsunternehmen zugleich am ausgiebigsten nutzte, war Sir Henry Savile[3]. Er trat nicht nur mit Hugo Blotius, dem ersten Leiter der Hofbibliothek, und dessen Nachfolger Sebastian Tengnagel brieflich in Verbindung[4], sondern ließ zwei

(1) Vgl. J. Bick, Wanderungen griechischer Handschriften. *Wiener Studien* 34 (1912), 143-154 ; F. Unterkircher, in : *Geschichte der Österreichischen Nationalbibliothek* 1. (Museion N.F. II, 3, 1). Wien 1968, 119-121.

(2) Dazu grundlegend H. Gerstinger, Johannes Sambucus als Handschriftensammler, in : *Festschrift der Nationalbibliothek in Wien*. Wien 1926, 251-400. Ergänzungen bei H. Menhardt, *Das älteste Handschriftenverzeichnis der Wiener Hofbibliothek von Hugo Blotius, 1576*. Denkschr. d. Österr. Akad. d. Wissensch., phil.-hist. Kl. 76. Wien 1957. Vgl. auch F. Unterkircher, a.O. 73, 116-119.

(3) Zu Saviles Ausgabe vgl. Chr. Baur, S. Jean Chrysostome et ses œuvres dans l'histoire littéraire. Université de Louvain, *Recueil de travaux hist.-philol.* 18. Louvain-Paris 1907, 83 f. ; M. Aubineau, *CCG* I, XV-XVII (dort auch weitere Literatur).

(4) In den Nachlässen dieser beiden Bibliothekare befinden sich ein Brief Saviles an Blotius und fünf Briefe an Tengnagel (publiziert von P. Lambeck, *Commentariorum de Augustissima Bibliotheca Caesarea Vindobonensi* liber III. Wien 1670, 382-385 ; Wiederabdruck bei A. F. Kollar, *Analecta monumentorum*

Kopisten, die in seinem Auftrag durch Europa reisten, auch in Wien arbeiten : 1605 hielt sich James Dalrymple in Wien auf, 1607 Samuel Slade. Savile ging es dabei nicht um die großen Homiliencorpora, wofür handschriftliches Material in englischen Bibliotheken und Druckausgaben zugänglich waren, sondern seine Helfer hatten unbekannte oder seltene Einzelhomilien aufzuspüren und zu kopieren, worunter sich viele Dubia und Spuria befanden. Die Abschriften Slades und anderer Kopisten, die heute elf mächtige Bände, also die Hälfte des Dossiers des Sauilius in der Bodleiana, füllen[1], tragen am Rand meist den Herkunftsvermerk. Anders als viele Editoren seiner Zeit ist Sauilius bezüglich der handschriftlichen Basis seiner Ausgabe recht mitteilsam und notiert entweder jeweils vor dem Text oder in den Notae des Bandes 8b, welche Handschrift(en) ihm als Vorlage diente(n), so daß sich der Umfang der Benützung von Vindobonenses mit hinreichender Sicherheit rekonstruieren läßt.

Folgende Homilien in der achtbändigen Gesamtausgabe basieren ausschließlich auf Wiener Codices[2] :

omnis aevi Vindobonensia I. Wien 1761, coll. 1084-1092). Während das mit 12. März 1588 datierte Schreiben an Blotius sich nicht auf Chrysostomica bezieht, geht es in der Korrespondenz mit Tengnagel um einen Katalog der griechischen Codices der «Bibliotheca Caesarea» (Brief vom 1. August 1610) und vor allem um Severians Homilien De mundi creatione (M. 56, 429-500). Im Brief vom 3. Februar 1610 ersucht er um Kopien von fünf dieser Homilien aus dem cod. 42 (= theol. gr. 105) und der Predigt De sacrificiis Caini aus dem cod. 30 (= theol. gr. 64) ; mit Hilfe letzterer wollte er offenbar die fragmentarische Kopie Slades ergänzen. In einem Billet vom 5. Februar 1610 bittet er auch um eine Abschrift der ersten Homilie De mundi creatione. Am 18. Dezember 1611 meldet Savile die Rücksendung des αὐτόγραφον (bedeutet dies, daß er den Codex selbst und nicht bloß eine Abschrift erhalten hat ?). Dem letzten Brief vom 22. Januar 1613 muß eine Urgenz von Seiten Tengnagels vorausgegangen sein, denn Savile beteuert abermals, die Rücksendung bereits veranlaßt zu haben. Die entsprechenden Gegenstücke von der Hand des Blotius und Tengnagels scheinen verloren zu sein ; die Bodleiana jedenfalls besitzt sie laut freundlicher Mitteilung von T. D. Rogers (18. März 1975) nicht.

(1) Vgl. dazu S. L. Greenslade, The Printer's Copy for the Eton Chrysostom, 1610-1613. *Studia Patristica* 7 = *Texte u. Untersuchungen 92*. Berlin 1966, 60-64. Die Kopien aus Wien finden sich in den Bänden H und M (= *CCG* I, 143 und 146).

(2) Sofern nicht anders vermerkt, entnehme ich die handschriftliche Herkunft der Randnotiz zu Beginn des Textes.

Bd. 5 :

Quomodo animam acceperit Adamus, et de passione Christi (648-653) : aus cod. 42, ff. 145-150v (Kopie : *CCG* I, 151, 565-573 ; vgl. 8b, 742).

Argumentum Psalmorum (676-680 = M. 55, 533-538) : aus cod. 80, ff. 122-133 (Kopie : *CCG* I, 146, 619-627).

Interpretatio orationis *Pater noster* (707-708 = M. 59, 627-628) : aus cod. 79, ff. 97-98v (Kopie : *CCG* I, 143, 334-336).

In illud, *Quomodo scit litteras* (752-761 = M. 59, 643-652) : aus cod. 30, ff. 249-262 (Kopie : *CCG* I, 146, 67-86).

In proditionem Seruatoris (892-897 = M. 59, 713-720) : aus cod. 46, ff. 108-113v (Kopie : *CCG* I, 143, 466-475) ; cod. 86, ff. 287-293 kommt als Vorlage nicht in Frage, da er eine umfangreichere Fassung enthält.

In latronem (910-912 = M. 59, 719-722) : aus cod. 4, ff. 230-232v und cod. 30, ff. 25-28v (Kopie : *CCG* I, 146, 63-67).

In ascensionem sermones 4-5 (970-976 = M. 52, 799-802) : aus cod. 4, ff. 283-287v (Kopie : *CCG* I, 143, 222-233).

In Pentecosten sermo 1 (976-979 = M. 52, 803-808) : aus cod. 4, ff. 298-303 (Kopie : *CCG* I, 143, 234-241).

In Pentecosten sermo 3 (982-984 = M. 52, 809-812) : aus cod. 57, ff. 266-268v (Kopie : *CCG* I, 146, 158-163).

Bd. 6 :

De paenitentia (804-811 = M. 59, 757-766) : aus cod. 5, ff. 284v-292v (vgl. 8b, 819 ; Kopie : *CCG* I, 143, 275-288, am Ende wie im Vindob. mutiliert ; in der Ausgabe Emendationen von Thomas Allen[1]).

De paenitentia sermo 2 (917-923 = M. 60, 699-706) : aus cod. 68, ff. 243-252v (vgl. 8b, 824 ; Kopie : *CCG* I, 143, 321-330) ; Emendationen Saviles und Allens. Cod. 60, ff. 79-89v scheidet aus, da er eine wesentlich längere Fassung bietet.

De paenitentia sermo 3 (924-926 = M. 60, 705-708) : aus cod. 95, ff. 89v-92v (vgl. 8b, 824 ; Kopie : *CCG* I, 143, 330-334) ; Emendationen von Savile und Allen.

(1) Zu diesem in Oxford tätigen Mathematiker (1542-1632) vgl. J. F. Michaud, *Biographie universelle ancienne et moderne* 1. Graz 1968 (Nachdr.) 497 f.

De patientia sermo 2 (949-955 = M. 60, 729-736) : aus cod. 6, ff. 64v-69v (Kopie : *CCG* I, 143, 161-171).

De sancta Trinitate (955-963 = M. 48, 1087-1096) : aus cod. 30, ff. 190-203 (Kopie : *CCG* I, 143, 289-303).

In catechumenos (971-974 = M. 60, 739-742) : aus cod. 5, ff. 223-225v (Kopie : *CCG* I, 143, 265-270).

Bd. 7 :

Sermo de pseudoprophetis (211-225 = M. 59, 553-568) : aus cod. 101, ff. 92-109v (Kopie : *CCG* I, 143, 183-210).

In Zacchaeum publicanum (403-405 = M. 61, 767-768) : aus cod. 6, ff. 37v-39v (Kopie : *CCG* I, 143, 147-150). Die Fassung in cod. 5, ff. 1-2 ist mutiliert, jene in cod. 98, ff. 177v-181 stark abweichend (vgl. *CCG* I, Append. 35).

In centurionem (405-409 = M. 61, 769-772) : aus cod. 6, ff. 39v-43 (Kopie : *CCG* I, 143, 150-157).

In secundum aduentum D.N.I.C. (412-414 = M. 61, 775-778) : aus cod. 101, ff. 109v-112 (vgl. 8b, 866 ; Kopie : *CCG* I, 143, 210-214) ; cod. 5, ff. 20v-25v enthält eine etwas anderslautende Version und ist wohl jenes Exemplar, das zusätzlich benützt wurde.

In drachmam et in illud, *Homo quidam habebat duos filios* (418-421 = M. 61, 781-784) : aus cod. 5, ff. 160v-162v (Kopie : *CCG* I, 143, 257-261).

Quod oporteat eum (421-423 = M. 61, 783-786) : aus cod. 5, ff. 193-195v (Kopie : *CCG* I, 143, 261-265).

De parabola uillici iniquitatis (423-426 = M. 61, 785-788) : aus cod. 30, ff. 274v-279 (Kopie : *CCG* I, 143, 303-308).

In ascensionem sermo 3 (426-428 = M. 52, 797-800) : aus cod. 105, ff. 148v-151 (Kopie : *CCG* I, 143, 309-312).

De ieiunio (428-430 = M. 61, 787-790) : aus cod. 102, ff. 74v-79 (Kopie : *CCG* I, 143, 336-340).

In Psalmum 4 (431-435 = M. 55, 539-544) : aus cod. 42, ff. 188-194 (Kopie : *CCG* I, 143, 434-442).

De patientia et de consummatione huius saeculi (435-439 = M. 63, 937-942) : aus cod. 5, ff. 31-35 (Kopie : *CCG* I, 143, 442-449).

Contra Iudaeos, in serpentem aeneum (448-457 = M. 61, 793-802) : aus cod. 30, ff. 78v-97v (Kopie : *CCG* I, 143, 504-521).

De sacrificiis Caini (457-459 = M. 62, 719-722) : auf Grund einer unvollständigen Abschrift aus cod. 30, ff. 98-100 (Kopie : *CCG* I, 143, 521-523).

In sancta Parasceue et in passionem Domini (459-462 = M. 62, 721-724) : aus cod. 68, ff. 306^{v}-310 (Kopie : *CCG* I, 143, 499-504) ; cod. 71, ff. 161^{v}-166 enthält eine kürzere Version und ist daher nicht die Vorlage.

In resurrectionem Domini (500-501 = M. 62, 753-756) : aus cod. 4, ff. 269^{v}-271 (Kopie : *CCG* I, 146, 128-131).

In parabolam Samaritani (505-508 = M. 62, 755-758) : aus cod. 57, ff. 239-242 (Kopie : *CCG* I, 146, 152-158).

De ieiunio (509-510 = M. 62, 757-760) : aus cod. 68, ff. 113-115 (Kopie : *CCG* I, 146, 163-165).

De ieiunio, de Dauide (510-515 = M. 62, 759-764) : aus cod. 62, ff. 180-186^{v} (Kopie : *CCG* I, 146, 485-494).

In annuntiationem Deiparae (515-520 = M. 62, 763-770) : aus codd. 87, ff. 229-235 und 99, ff. 129-135^{v} (Kopie : *CCG* I, 146, 544-553).

De eleemosyna (520-524 = M. 62, 769-770) : aus cod. 101, ff. 42^{v}-45 (Kopie : *CCG* I, 146, 554-557)[1].

In Lazarum homilia 3 (530-531 = M. 62, 777-780) : aus cod. 4, ff. 189-190 (Kopie : *CCG* I, 146, 134-137).

In Psalmum 94 (561-564 = M. 55, 615-620) : aus cod. 5, ff. 303-307 (vgl. 8b, 870 ; Kopie : *CCG* I, 146, 145-152).

De mundi creatione orationes 1-6 (587-640 = M. 56, 429-500) : nach codd. 42, ff. 93-145, 151-166^{v} (Kopie : *CCG* I, 143, 340-434) und 74, ff. 50-105^{v} (vgl. 8b, 872).

Zusätzlich zu Codices anderer Bibliotheken oder für die Emendation schon vorhandener Drucke wertete Savile Wiener Handschriften in folgenden Fällen aus :

Bd. 1 :

Expositio in Psalmum 4 (522-538 = M. 55, 39-60) : nach cod. 42, ff. 167^{v}-188 emendiert (vgl. 8b, 97).

(1) Auch die Ephraim-Homilie De caritate (CPG 3980) entnahm Savile (7, 522-524 = M. 62, 769-772) einem Vindobonensis, dem cod. theol. gr. 165, ff. 250^{v}-254. Da er aber eine geschlossene Ephraimhandschrift darstellt, war er nicht in den Katalog aufzunehmen.

In Psalmum 50 homiliae 1-2 (692-716 = M. 55, 565-588) : Korrekturen aus codd. 5, ff. 131-147^{v} und 95, ff. 78-89^{v}, 92^{v}-104 (vgl. 8b, 115)[1].

Bd. 4 :

In Epistulam ad Philippenses argumentum (1-4 = M. 62, 177-182) : Nur die Hypothesis in der Edition des Donatus Veronensis (Verona 1529 ; = *CCG* I, 141, ff. 103^{v}-148^{v}) emendierte Savile mit Hilfe von cod. 44, ff. 86^{v}-88 (vgl. 8b, 459-460 ; Kopie : *CCG* I, 143, 567-568).

Bd. 5 :

In Genesim sermones 1-8 (1-31 = M. 54, 581-620) : sermones 1-6 nach cod. 5, ff. 237^{r-v}, 245-264^{v} emendiert, sermo 8 nach ff. 264^{v}-267 ediert (Kopie : *CCG* I, 143, 270-275 ; vgl. 8b, 713-715).

In illud, *Ne timueritis cum diues factus fuerit homo* hom. 1 (113-122 = M. 55, 499-512) : nach cod. 30, ff. 262^{v}-268 emendiert (vgl. 8b, 721).

De Maccabaeis hom. 3 (640-641 = M. 50, 625-628) : Edition des Ducaeus (Bordeaux 1601) aus cod. 97, ff. 8^{v}-9^{v} emendiert (vgl. 8b, 741).

De Ioseph et de castitate (656-659 = M. 56, 587-590) : Edition des Ducaeus (Bordeaux 1601) nach cod. 6, ff. 58-61 emendiert.

De serpente (659-672 = M. 56, 499-516) : Edition des J. B. Gabius (Rom 1581) nach cod. 5, ff. 166^{v}-170 und einem Parisinus verbessert (vgl. 8b, 742).

De Susanna sermo (703-707 = M. 56, 589-594) : Edition des Ducaeus (Bordeaux 1601) nach cod. 6, ff. 61-64^{v} oder 99, ff. 14-19^{v} emendiert (vgl. 8b, 745).

De Lazaro et diuite (728-730 = M. 59, 591-596) : Edition nach einem Parisinus, der mit Hilfe eines « ms. Caesareum » verbessert wurde ; in Frage kommen die codd. 5, ff. 230-233, 46, ff. 78-80 oder 98, ff. 232^{v}-235^{v}.

(1) Zu Bd. 2 : In einer Anmerkung zur 54. Homilie In Matthaeum (8b, 161) teilt Savile mit, er habe in ihren Text Emendationen aus einer fragmentarischen Kopie eines « codex Caesareus » eingearbeitet. Da sich diese Kopie nicht in Saviles Dossier findet, ist auch der Vindobonensis nicht identifizierbar.

In mulieres quae unguenta (740-747 = M. 59, 635-644) : Editionsgrundlage ist der cod. 105, ff. 124v-135v (Kopie : *CCG* I, 143, 484-498), dazu Emendationen aus einem Oxoniensis (= New College 82, ff. 84v-92v ? Vgl. *CCG* I, 118).

In ramos palmarum (882-886 = M. 59, 703-708) : Neben einem Parisinus verwendete Savile auch einen Vindobonensis ; eine Identifizierung ist nicht möglich, da drei Handschriften die Homilie vollständig enthalten : codd. 46, ff. 82-85, 71, ff. 95v-103v und 100, ff. 128v-133v.

Bd. 6 :

Contra eos qui subintroductas habent uirgines (214-229 = M. 47, 495-514) und

Quod regulares feminae uiris cohabitare non debeant (230-244 = M. 47, 513-532) : ediert nach Mon. gr. 31 (= *CCG* II, 44), ff. 189-221v, emendiert nach cod. 37, ff. 127-165v (vgl. 8b, 795).

De uirginitate (244-296 = M. 48, 533-596) : aus cod. 37, ff. 62-127 und cod. 20, ff. 150-200 ediert ; zusätzlich benützte Savile eine Epitome in einem Augustanus (= Monac. gr. 474, ff. 45v-58v = *CCG* II, 91 ; vgl. 8b, 795).

Contra Iudaeos et Gentiles quod Christus sit Deus (622-640 = M. 48, 813-840) : Die Abschrift aus dem lückenhaften cod. 15, ff. 234v-262v in *CCG* I, 146, 86-122 (bricht an derselben Stelle ab !) aus einem Marcianus (Kopie : *CCG* I, 148, 33-36) in Bd. 8, 101-102 ergänzt (vgl. 8b, 809).

Homilia de legislatore (640-649 = M. 56, 397-410) : Die Ausgabe des J. B. Gabius (Rom 1581) wurde nach cod. 30, ff. 289-297v verbessert und ergänzt (vgl. 8b, 811).

De paenitentia homilia 1 (763-769 = M. 49, 277-284) : Die Kopie aus einem Parisinus wurde nach cod. 5, ff. 275-281 verbessert (vgl. 8b, 816).

De paenitentia homilia 4 (798-804 = M. 49, 299-306) : Die Abschrift aus cod. 6, ff. 32v-37v (= *CCG* I, 143, 137-147) wurde nach dem Druck des Ducaeus verbessert (vgl. 8b, 818).

De eleemosyna (811-816 = M. 60, 747-752) : Die Kopie aus einem Parisinus wurde mit Hilfe des cod. 30, ff. 113v-122v emendiert (vgl. 8b, 819).

De ieiunio et eleemosyna (883-885 = M. 48, 1059-1062) : Die Abschrift aus einem Monac. gr. wurde nach cod. 5, ff. 63-65v oder cod. 99, ff. 139-142v und der Ausgabe des Ducaeus korrigiert (vgl. 8b, 823).

De salute animae (968-971 = M. 60, 735-738) : Der Text eines Parisinus wurde mit Hilfe eines Vindobonensis emendiert ; in Frage kommen fünf Handschriften : codd. 5, ff. 9v-12v, 68, ff. 4-7v, 95, ff. 104v-108, 98, ff. 184v-187v und 101, ff. 117v-121.

Bd. 7 :

Epistulae ad diuersos (107 ss. = M. 52, 623 ss.) : Laut Notiz in 8b, 855[1] wertete Savile neben vielen Codices anderer Bibliotheken auch Handschrift(en ?) der Wiener Hofbibliothek aus. Am ehesten kommt cod. 65 in Frage, der das gesamte Briefcorpus enthält. Nur kleinere Gruppen von Briefen stehen in den codd. 60, ff. 183-196v, 86, ff. 280v-286v und 91, ff. 5-12v.

Epistula ad monachos (225-229 = M. 60, 751-756) : ediert nach cod. 58, ff. 212-215v (Kopie : *CCG* I, 146, 533-541) ; die codd. 41 a, ff. 14v-16, 54, ff. 134-135v und 72, ff. 161-164v scheiden als Vorlage aus, da sie nur Exzerpte bieten. Zusätzlich verwendete Savile laut P. Nikolopoulos[2] noch den Oxon. Auct. T. infra 2.10, ff. 178-181v (= *CCG* I, 174).

In annuntiationem sanctissimae Deiparae (249-252 = M. 60, 755-760) : ediert auf der Basis eines Parisinus, emendiert aus drei Wiener Handschriften ; zur Auswahl stehen : cod. 4, ff. 322v-324v, cod. 46, ff. 63-65v, cod. 68, ff. 220-224, cod. 86, ff. 19v-22v.

In Psalmum 75 (260-264 = M. 55, 593-598) : ediert nach einem Parisinus, verbessert nach cod. 6, ff. 69v-73v.

(1) « Haec editio epistolarum ad diuersos conflata est ex mss. in Palatina, Augustana, Bauarica et Viennensi bibliothecis ; quibus accesserunt mss. Reuerendissimi Gabrielis Archiepiscopi et doctissimi clarissimique Iacobi Bongarii ».

(2) Vgl. P. Nikolopoulos, Αἱ εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον ἐσφαλμένως ἀποδιδόμεναι ἐπιστολαί. (ΑΘΗΝΑ. Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων 9). Athen 1973, 191 f.

Contra Iudaeos, Gentiles et haereticos (284-288 = M. 48, 1075-1080) : Neben einem Parisinus zog Savile auch cod. 6, ff. 76^{v}-81 heran.

In illud, *Exiit qui seminat* (409-412 = M. 61, 771-776) : ediert nach cod. 6, ff. 73^{v}-76^{v} (Kopie : *CCG* I, 143, 171-177), emendiert nach einem Augustanus (= Monac. gr. 255, ff. 219-223^{v} = *CCG* II, 66).

Sermo in paralyticum (414-418 = M. 61, 777-782) : ediert nach cod. 4, ff. 278-282^{v} (Kopie : *CCG* I, 143, 241-248) ; sollte die Bemerkung « emend. ex alio ms. » auch auf eine Wiener Handschrift zu beziehen sein, wäre dies cod. 105, ff. 143^{v}-148^{v}.

In filium uiduae (439-442 = M. 61, 789-794) : ediert nach cod. 5, ff. 60-63 (Kopie : *CCG* I, 143, 454-459), emendiert nach einer Handschrift im Dreifaltigkeitskloster der Insel Chalke.

In Samaritanam (442-448 = M. 59, 535-542) : Neben einem Oxoniensis (wohl New College 82, ff. 101^{v}-108 = *CCG* I, 118) und dem Druck des Ducaeus verwendete Savile auch cod. 46, ff. 202^{v}-206^{v} (Kopie : *CCG* I, 143, 475-484 ; vgl. 8b, 867).

In uenerabilem crucem sermo (502-505 = M. 50, 815-820) : Zusätzlich zu cod. 5, ff. 65^{v}-69^{v} (Kopie : *CCG* I, 146, 137-145) zog er die Edition J. Gretsers (De cruce Christi II. Ingolstadt 1600, coll. 492-498) heran.

In illud, *Verumtamen frustra conturbatur* (557-561 = M. 55, 559-564) : Den Druck des I. Perionius (Paris 1554) verbesserte Savile aus einer Wiener Handschrift ; die beiden in Betracht kommenden codd. 5, f. 101^{r-v} und 63, f. 1^{r-v} enthalten allerdings nur den Anfang der Predigt.

De paenitentia et continentia et uirginitate (641-656 = M. 88, 1937-1977) : Savile benützte dafür einen Parisinus und einen « Caesareus » (vgl. 8b, 872) ; ob letzterer mit cod. 5, ff. 215^{v}-219^{v}, 293-300^{v}, 220-222^{v} oder cod. 6, ff. 12^{v}-26^{v} identisch ist, muß offenbleiben.

Außerdem ließ er noch folgende Texte, die er aber dann als Spuria nicht in die Edition aufnahm, aus Wiener Codices kopieren :

De ira, uana gloria, conuersione et de eleemosyna (*CCG* I, 143, 177-183) : aus cod. 6, ff. 81-83^{v}, 85 (vgl. 8b, 857, nº 11).

De Lazaro (*CCG* I, 146, 131-134) : aus cod. 4, ff. 186^{v}-188^{v}.

Oportet Christianum non timere mortem, et de conuersione, de confessione (*CCG* I, 146, 502-533) : aus cod. 62, ff. 53-71 (vgl. 8b, 858, nº 13).

In illud, *Nemo potest duobus dominis seruire* (*CCG* I, 146, 562-565) : aus cod. 26, ff. 288^{v}-290^{v} (vgl. 8b, 857, nº 1).

In quinque panes (*CCG* I, 143, 459-466) : Die Kopie dieser vermeintlich unedierten Homilie stammt aus cod. 5, ff. 81-84.

Ob Savile schließlich die Parabola de serpente (*CCG* I, 150, ff. 210^{v}-213), von deren Existenz in cod. 82, ff. 20^{v}-28^{v} er laut 8b, 857, nº 5 wußte, aus diesem Vindobonensis abschreiben ließ, bleibt fraglich[1].

Auch der zweite große Chrysostomos-Editor zu Beginn des 17. Jahrhunderts, der Jesuit Fronton du Duc (Fronto Ducaeus)[2], suchte den Kontakt zur Hofbibliothek. Vermittler war ihm sein berühmter Ingolstädter confrère Jakob Gretser. Im Nachlaß Tengnagels findet sich ein Brief Gretsers vom 26. August 1607, in dem dieser den Bibliothekar um Unterstützung des Vorhabens von Ducaeus ersucht : « Quod orationes graecas S. Chrysostomi attinet petitas, si exscribi possunt, librario libenter satisfaciemus de precio. Si non est, qui exscribat, mss. codices huc bona fide missos eadem cum fidelitate sartos tectosque remittemus cum gratiis. De Savilo enim spes omnis P. Ducaeo pridem decolavit[3]. Angli enim, sicut et ipse, diserte hanc operam opemque negarunt P. Ducaeo. Quare coactus aliarum bibliothecarum principum amicas fores ferit »[4]. Die hier erwähnte Verweigerung einer Zusammenarbeit von Seiten der « Angli » mußte Ducaeus um so mehr erbittern, als er nach dem Zeugnis eines Briefes von J. Pistorius Saviles Mitarbeiter Slade freundlich auf-

(1) Auch die Kopie der Homilie Quod Ecclesia est corpus Christi in *CCG* I, 142, 421-426 entstammt einem Vindobonensis, unserem cod. 23, ff. 10^{v}-12^{v}, der sich aber zu Saviles Zeit noch in Venedig befand und erst 1672 für die Hofbibliothek angekauft wurde (vgl. H. Hunger - O. Kresten, *Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek*. Teil 3/1 : *Codices theologici* 1-100 [Museion N.F. IV, 1]. Wien 1976, 93).

(2) Zu Fronton du Duc (1558-1624) vgl. P. Bernard, *Dictionnaire de Théologie Catholique* 6, 1. Paris 1916, 930-933 ; zu seiner Ausgabe vgl. Baur, a.O., 84 f.

(3) decollavit Ms.

(4) *Cod. Vindob.* 9737^{r}, f. 63^{r}.

genommen und ihm die Benützung seiner Bibliothek gestattet hatte[1]. Zwei Monate später, am 23. Oktober 1607, bestätigt Gretser den Erhalt einer Abschrift einer « oratio », die er an Ducaeus weiterleiten wird : « Quod ad P. Frontonem Ducaeum attinet, ut illius demereare amicitiam, alia vel alius opera non erit, opinor, opus. Haec ipsa rescripta et missa oratio τὸν προξενήτην *(sic!)* aget, me quidem dumtaxat internuntio. Novi enim humanitatem viri, qui, simulatque abs te opem hanc sibi praestitam accipiet, tibi obviis occursabit ulnis »[2]. Um welche « oratio » es sich hier handelte, erfahren wir aus der Praefatio zum ersten Band der Gesamtausgabe : « Quartam de paenitentia homiliam ex Caesarea Praefectus eius vir humanissimus Sebastianus Tengnagelus nobis describi curavit »[3]. Daß Tengnagel diese Kopie offenbar ausgerechnet von Samuel Slade für den Konkurrenten seines Auftraggebers anfertigen ließ, erhellt aus der Nota zur erwähnten Homilie : « In Caesarea Viennensi bibliotheca reperta est (*sc.* haec homilia), sed in libro a tineis blattisque tam male accepto, ut exscribi non potuerit ; ex alio tamen integriori, licet mendis non paucis scatenti desumpta est ista docto viro natione Anglica suam operam officiose deferente atque ad nos ex Austria missa beneficio v. c. Sebastiani Tengnageli Bibliothecarii Caesarei, cuius eximiae benignitati multa huiusmodi ad hanc Graecorum Patrum editionem necessaria

(1) Empfehlungsbrief für Slade vom 3. Dezember 1606 an Jakob Gretser in *Cod. Vindob.* 9737^{r}, f. 43^{r} : « Cum D. Sladius, vir graece doctus et modestus (quamquam haereticus) ex Anglia a D. Savillo... ablegatus per Galliam a Rd°. D. P. Frontone Ducaeo, a quo communicandis graecis libris magno se affectum beneficio fatetur, in Germaniam et tandem ad me venisset D. Gruteri literis commendatus, dedi illi inspiciendos et conferendos, quotquot habeo, manuscriptos graecos ». Zu Johann Pistorius (dem Jüngeren, 1541-1608), damals in Freiburg i. B. ansässig, vgl. N. Gaß, *Allgemeine deutsche Biographie 26*. Leipzig 1888, 199-201. Ein weiteres Empfehlungsschreiben mit demselben Datum richtete Pistorius an Tengnagel, in dem er, ansonsten als Konvertit ein sehr streitbarer Verfechter der katholischen Sache, um Unterstützung für Saviles Projekt mit folgender Begründung ersucht : « Quo magis adiuvari honestissimum conatum illius aequum est, cum sit in rem Ecclesiae et praestet ab haeretico S. Patrem (scil. sine vitio) excudi quam sine ullo usu iacere in bibliothecis neglectum » (*Cod. Vindob.* 9737^{r}, f. 47^{r}). Von den Editionsplänen des Ducaeus kann er also nichts gewußt haben.

(2) *Cod. Vindob.* 9737^{r}, f. 65^{r}.

(3) S. Patris nostri Ioannis Chrysostomi... homiliae LXXVII, nunc primum graece et latine coniunctim... editae... Paris 1609, S. 1 (die Praefatio ist nicht paginiert) ; die einzelnen Bände der Ausgabe haben keinen gemeinsamen Titel.

debituros speramus »[1]. Dieser Text (De paenitentia homilia 4, ed. Duc. I, 662-671 = M. 49, 299-306) findet sich in den Vindobonenses nur einmal, nämlich im cod. 6, ff. 32^{v}-37^{v}, der mit dem an zweiter Stelle genannten Exemplar identisch sein muß. Der zuerst erwähnte, stark beschädigte Codex ist nicht mehr zu eruieren ; möglicherweise sind die betreffenden Folien mittlerweile verlorengegangen. Ob sich die in den letzten Worten des Zitates ausgesprochene Hoffnung auch erfüllt hat, ist fraglich. Zwar beruft sich Ducaeus noch des öfteren auf « codices Caesarei », doch ist nicht mit Sicherheit zu entscheiden, ob er in diesen Fällen direkte Abschriften vor sich hatte oder seine Notizen der Edition des Savilius entnahm, die ja vor der seinen vollendet war. Da er hier nicht expressis verbis Tengnagel seinen Dank bekundet, ist man eher geneigt, letzteres anzunehmen. Alle diese Texte sind in Band 6 (Paris 1624) enthalten :

De Ioseph et de castitate (134-140 = M. 56, 587-590) : Ducaeus verbesserte seine eigene Ausgabe (Bordeaux 1601) nach cod. 6, ff. 58-61.

De sancta Trinitate (189-204 = M. 48, 1087-1096) : ediert nach cod. 30, ff. 190-203 (vgl. Notae, p. 1026).

In uenerabilem crucem sermo (288-295 = M. 50, 815-820) : Ducaeus korrigiert den Text des cod. 5, ff. 65^{v}-69^{v} nach dem Druck Gretsers (De cruce Christi II. Ingolstadt 1600, 492-498).

In Samaritanam (409-412 = M. 59, 535-542) : Ducaeus emendiert seine Ausgabe (Bordeaux 1604) nach einem Oxoniensis und einem « Caesareus » (= cod. 46, ff. 202^{v}-206^{v} ; vgl. Notae, p. 1038).

Hingegen gibt er zu, zur Homilie *Verumtamen frustra conturbatur* (114-120 = M. 55, 559-564) die Lesarten des cod. 5, f. 101^{r-v} oder cod. 63, f. 1^{r-v} der « editio Anglica » entnommen zu haben, um die Ausgabe des I. Perionius (Paris 1554) zu korrigieren[2].

(1) A.O. 114 ; die *Notae* am Schluß jedes Bandes sind gesondert paginiert.

(2) Einige Jahre später (1615) wandte sich Ducaeus noch einmal — dieses Mal direkt — an Tengnagel mit der Bitte, ihm den Cod. Vindob. hist. gr. 8 für die geplante Ausgabe der Kirchengeschichte des Nikephoros Kallistos Xanthopoulos nach Paris zu senden. Da Ducaeus vor Abschluß der Arbeit starb, gelang es Tengnagel erst 1627, die Handschrift wieder nach Wien zu bekommen. Der diesbezügliche Briefwechsel wurde ediert von P. Lambeck, *Commentariorum de Augustissima Bibliotheca Caesarea Vindobonensi* liber I.

Bernard de Montfaucon[1], der zum letzten Mal den Versuch einer Gesamtausgabe der Werke des Johannes Chrysostomos unternahm, nennt in der Praefatio unter den ausländischen Gelehrten, denen er sich zu Dank verpflichtet fühlt, auch Johann Benedikt Gentilotti von Engelsbrunn[2] und Johann Christoph von Bartenstein[3] : « In Germania nobis semper praesto fuit et ad nutum beneficia contulit vir clarissimus Ioannes Benedictus Gentilottus ab Engelsbrun, Bibliothecae Caesareae Praefectus, vir eruditione conspicuus, humanitate cum primis celebrandus, denique omnium numerorum. Viennae quoque et manu et ope et amicorum ministerio ad nostri commodum usus semper est Ioannes Christophorus Bartensteinius meus Argentoratensis, sacrae Caesareae Majestatis a Consiliis »[4]. Die Grundlage seiner Edition bildeten neben den älteren Drucken vornehmlich Handschriften in Paris und den Bibliotheken Italiens (seine Italienreise hatte er ja der Chrysostomos-Edition wegen unternommen). Spuren einer Benützung von Vindobonenses aber lassen sich, von einer Ausnahme abgesehen, nicht entdecken : Für den Sermo 1 in Pentecosten (3, 787-791 = M. 52, 803-808) beruft er sich auf den Text eines « Caesareus » (= cod. 4, ff. 298-303). Allerdings dürfte dieser Hinweis eher aus Saviles Ausgabe stammen denn auf eine direkte Kopie des Codex zurückgehen.

Nach Montfaucon kam die Chrysostomos-Philologie fast

Wien 1665, 152-165 (Wiederabdruck bei Kollar, a.O. 1061-1084). Die Ausgabe des Ducaeus erschien postum : Nicephori Callisti Xanthopuli ecclestiasticae historiae libri XVIII in duos tomos distincti ac graece nunc primum editi. Adiecta est latina interpretatio Ioannis Langi, a R. P. Frontone Ducaeo S.J. theologo cum graecis collata et recognita. Paris 1630 (= *PG* 145, 558-147, 448).

(1) Zu Bernard de Montfaucon (1655-1741) vgl. J. Baudot, *Dictionnaire de Théologie Catholique* 10, 2. Paris 1929, 2388-2390. Zu seiner Ausgabe vgl. Chr. Baur, a.O. 85-88 ; Montfaucons Dossier in den drei Bänden des Par. Suppl. gr. 280-282 behandelt F. J. Leroy, Les manuscrits de Montfaucon et l'édition de S. Jean Chrysostome. *Traditio* 20 (1964) 411-418.

(2) Er leitete die Hofbibliothek von 1705 bis 1723 ; vgl. L. Strebl, in : *Geschichte der Österreichischen Nationalbibliothek* 1 (Museion N.F. II, 3, 1). Wien 1968, 191-198.

(3) Bartenstein (1689-1767) war u. a. der erste Direktor des Haus-, Hof- und Staatsarchivs ; vgl. C. Wurzbach, *Biographisches Lexikon des Kaisertums Österreich* 1. Wien 1856, 163 f.

(4) S. Patris nostri Ioannis Chrysostomi opera omnia, quae exstant vel quae eius nomine circumferuntur, ed. B. de Montfaucon 1. Paris 1718, letzte (nicht gezählte) Seite der Praefatio = M. 47, XXIII-XXIV.

gänzlich zum Erliegen. Sieht man von der Tätigkeit F. Fields ab, der die Homilien auf Matthaeus[1] und auf die Paulusbriefe[2] in neuer kritischer Bearbeitung herausbrachte und sich dabei vorwiegend auf Handschriften der englischen Bibliotheken stützte, so beschränkte man sich fast völlig auf Nachdrucke[3]. Erst in den beiden letzten Jahrzehnten ist ein erfreulicher Wandel eingetreten. Vor allem im Rahmen der bekannten Reihe der *Sources Chrétiennes* wurde schon eine stattliche Anzahl von Bänden mit Werken des Johannes Chrysostomos vorgelegt, deren Text durch eine wesentlich breitere, wenn auch nicht vollständige handschriftliche Basis abgesichert ist. Da die editorischen Bemühungen bevorzugt den Schriften des asketischen Corpus galten, wurde cod. 37 als wichtiger Textzeuge dieser Schriftengruppe gewürdigt und von J. Dumortier[4], H. Musurillo[5] und G. H. Ettlinger[6] ausgewertet. Vorbereitende textgeschichtliche Untersuchungen zeigen, daß die Codices Chrysostomici Graeci der Österreichischen Nationalbibliothek auch in laufende Editionsvorhaben einbezogen werden[7].

Geschlossen seien diese Zeilen mit Worten aufrichtigen Dankes für alles freundliche Entgegenkommen, das dem Verfasser von vielerlei Seiten zuteil wurde. An erster Stelle habe ich hier Herrn Professor Herbert Hunger zu nennen : Er hat mich nicht allein zu dieser Arbeit angeregt, ihren

(1) Homiliae in Matthaeum ed. F. Field, 1-3. Cambridge 1839.

(2) Homiliae in omnes epistolas Pauli ed. F. Field, 1-7. Oxford 1845-1862.

(3) Chr. Baur, a.O. 120-139 verzeichnet für das 19. Jahrhundert über 150 Gesamt- oder Teilausgaben, von denen aber nur sehr wenige auf neuen, meist ganz zufällig ausgewählten Handschriften basieren.

(4) J. Dumortier, *Saint Jean Chrysostome. Les cohabitations suspectes.* Paris 1955.

(5) H. Musurillo - B. Grillet, Jean Chrysostome. La virginité. *Sources Chrétiennes* 125. Paris 1966.

(6) G. H. Ettlinger - B. Grillet, Jean Chrysostome. A une jeune veuve. Sur le mariage unique. *Sources Chrétiennes* 138. Paris 1968. Ettlinger zog auch cod. 116, ff. 291-308v heran. Zu erwähnen ist auch noch P. Nikolopoulos, der für seine Ausgabe der Epistula ad monachos (a.O. 481-493 = M. 60, 751-756) cod. 58, ff. 212-215v und für die Epistula 125 (a.O. 395-411 = M. 52, 681-685) cod. 73, ff. 48-50v verwertete.

(7) Vgl. etwa J. Munitiz, A note on the Ps.-Chrysostom Sermon On not fearing Death, in Συμπόσιον. *Studies on Saint John Chrysostom* (*Analecta Blatadon* 18) Thessalonike 1973, 120-124. Diese Homilie in cod. 62, ff. 53-71 wurde ediert von J. Munitiz, *Theognosti Thesaurus* (*Corpus Christianorum, Series Graeca* 5. Turnhout 1979), 94, 1-136, 850.

Fortgang durch viele Hinweise gefördert und stets mit warmem Interesse begleitet, sondern auch zu den äußeren Voraussetzungen für ihr Zustandekommen entscheidend beigetragen, indem er mir zweimal eine Freistellung vom Schuldienst und die finanzielle Unterstützung aus dem Fonds zur Förderung der wissenschaftlichen Forschung erwirkte. Gebührender Dank sei ferner der Leitung des genannten Fonds ausgesprochen, durch dessen Zuwendungen mir die jeweils mehrwöchigen Aufenthalte in Wien ermöglicht wurden. Nicht minder fühlt sich der Autor zu Dank verpflichet Herrn Dr. Otto Kresten, der in nimmermüder Liebenswürdigkeit zu zahlreichen Einzelproblemen Auskunft gewährte und sich zuletzt nicht gescheut hat, die Last des Korrekturlesens mit dem Verfasser zu teilen. Wenn das Widmungsblatt die Namen der beiden Herren trägt, so gelte dies als bescheidenes Zeichen der Dankesschuld, die ich ihnen gegenüber empfinde. Zu danken habe ich ferner den Beamten der Österreichischen Nationalbibliothek, allen voran dem Direktor der Handschriftensammlung, Herrn Univ.-Prof. Dr. Otto Mazal, der mir zusätzliche Arbeitsmöglichkeit außerhalb der regulären Öffnungszeiten einräumte, und seinem Mitarbeiterstab, der geduldig meine vielen Wünsche nach Handschriften und Büchern erfüllte. Das Buch hätte schließlich nicht vollendet werden können, wenn nicht meine Frau verständnisvoll auf ungezählte Stunden, die rechtens der Familie gehörten, verzichtet hätte.

Graz, im August 1977.

Wolfgang LACKNER

SIGLA

ALAND	K. ALAND, *Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments*, 1. Berlin, 1963.
ALDAMA	J. A. de ALDAMA, S. J., *Repertorium Pseudochrysostomicum*. Paris, 1965.
BHG	F. HALKIN, *Bibliotheca Hagiographica Graeca* (3. ed.) I-III (*Subsidia Hagiographica* 8 a). Bruxelles, 1957.
BICK	J. BICK, *Die Schreiber der Wiener griechischen Handschriften* (*Museion* I, 1). Wien-Prag-Leipzig, 1920.
BUBERL-GERSTINGER	P. BUBERL et H. GERSTINGER, *Die byzantinischen Handschriften*. (*Beschreibendes Verzeichnis der illuminierten Handschriften in Österreich* N.F. IV/2). Leipzig, 1938.
BZ	*Byzantinische Zeitschrift*.
CCG, I	M. AUBINEAU, *Codices Chrysostomici Graeci* I : *Codices Britanniae et Hiberniae*. Paris, 1968.
CCG, II	R. E. CARTER, *Codices Chrysostomici Graeci* II : *Codices Germaniae*. Paris, 1968.
CCG, III	R. E. CARTER, *Codices Chrysostomici Graeci* III : *Codices Americae et Europae occidentalis*. Paris, 1970.
CCHGG	C. VAN DE VORST et H. DELEHAYE, *Catalogus Codicum Hagiographicorum Graecorum Germaniae, Belgii, Angliae* (*Subsidia Hagiographica* 13). Bruxelles, 1913.

CPG	*Clavis Patrum Graecorum* II : *Ab Athanasio ad Chrysostomum. Cura et studio* M. Geerard *(Corpus Christianorum)*. Turnhout, 1974.
Ehrhard	A. Ehrhard, *Überlieferung und Bestand der hagiographischen und homiletischen Literatur der griechischen Kirche.* I-III (*Texte und Untersuchungen* 50-52). Leipzig (-Berlin), 1937-1952.
ESO	J. S. Assemani, *Sancti Ephraemi Syri opera omnia, graece et latine,* I-III. Romae 1732-1746.
Gerstinger	H. Gerstinger, *Johannes Sambucus als Handschriftensammler*, in : *Festschrift der Nationalbibliothek in Wien.* Wien, 1926, 251-400.
Gollob	E. Gollob, *Verzeichnis der griechischen Handschriften in Österreich außerhalb Wiens* (*Sitzungsberichte der kaiserl. Akademie der Wissenschaften in Wien, phil.-hist. Kl.*, 146, 7). Wien, 1903.
Hunger I	H. Hunger, *Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. Teil* 1 : *Codices historici, codices philosophici et philologici* (*Museion.* N. F. 4, 1). Wien, 1961.
Hunger-Kresten II	H. Hunger et O. Kresten, *Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. Teil* 2 : *Codices juridici, codices medici* (*Museion.* N. F. 4, 1). Wien, 1969.
Hunger-Kresten III	H. Hunger et O. Kresten, *Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. Teil* 3/1 : *Codices theologici* 1-100 (*Museion.* N. F. 4, 1). Wien, 1976.
Hunger, *Suppl.*	H. Hunger, *Katalog der griechischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibliothek. Supplementum Graecum* (*Biblos-Schriften* 15). Wien, 1957.
JÖB	*Jahrbuch der österreichischen Byzantinistik.*
Karo-Lietzmann	G. Karo et J. Lietzmann, *Catenarum Graecarum Catalogus*, in : *Nachrichten von der königl. Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, phil.-hist. Kl.* 1902. Göttingen, 1902, pp. 1-66, 299-350, 559-620.
Kollar	A. F. Kollarius, *Ad Petri Lambecii Commentariorum de Augustissima Bibliotheca Caesarea Vindobonensi libros VIII. Supplementorum liber primus posthumus.* Wien, 1790.
Lambeck-Kollar	P. Lambecius, *Commentariorum de Augustissima Bibliotheca Caesarea Vindobonensi libri I-VIII. Editio altera opera et studio* A. F. Kollarii, I-VIII. Wien, 1766-1782.
Leroy	F. J. Leroy, *L'Homilétique de Proclus de Constantinople. Tradition manuscrite, inédits, études connexes* (*Studi e Testi* 247). Città del Vaticano, 1967.
M.	Migne, *Patrologia Graeca.*
Nessel	D. de Nessel, *Breuiarium et Supplementum Commentariorum Lambecianorum siue Catalogus aut Recensio specialis Codicum Manuscriptorum Graecorum, necnon Linguarum Orientalium Augustissimae Bibliothecae Caesareae Vindobonensis, cum locupletissimis Indicibus et selectissimis Additamentis* (duo uolumina). Wien-Nürnberg, 1690.
Or. Christ. Per.	*Orientalia Christiana Periodica.*

RAHLFS A. RAHLFS, *Verzeichnis der griechischen Handschriften des Alten Testaments. Nachrichten von der königlichen Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen, phil.-hist. Kl.*, 1914, *Beiheft*. Berlin, 1914.

RHE *Revue d'Histoire Ecclésiastique.*

S. H. SAVILE, *Iohannis Chrysostomi opera omnia*, I-VIII. Eton, 1612.

SC *Sources Chrétiennes.*

WIEN

NATIONALBIBLIOTHEK

Theol. gr. 1 (olim 123)

1 Saec. XV ex., chart., mm. 425/427×280/287, ff. III+322, coll. 2, linn. 29. Fuit olim Matthiae Coruini, Ioannis Sambuci.

LIT. : NESSEL I, 1-2 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 181-183 ; GERSTINGER, pp. 317, 349 ; HUNGER-KRESTEN III, 1.

(ff. 1-320) In Matthaeum homiliae 1-43 (M. 57) : (ff. 1-9v) hom. 1. (ff. 10-17v) hom. 2. (ff. 17v-24) hom. 3. (ff. 24-37v) hom. 4, inc. ab editis diuersa Εἰς τρεῖς μερίδας διεῖλεν τὰς γενεάς (ff. 37v-44) hom. 5. (ff. 44-53v) hom. 6. (ff. 53v-62) hom. 7. (ff. 62-68) hom. 8. (ff. 68-76) hom. 9. (ff. 76-83v) hom. 10. (ff. 84-93) hom. 11. (ff. 93-98v) hom. 12. (ff. 99-106v) hom. 13. (ff. 106v-111) hom. 14. (ff. 111-124) hom. 15. (ff. 124-137) hom. 16. (ff. 137v-145v) hom. 17. (ff. 145v-153) hom. 18. (ff. 153-164) hom. 19. (ff. 164-171) hom. 20. (ff. 171-175v) hom. 21. (ff. 175v-182v) hom. 22. (ff. 182v-194) hom. 23. (ff. 194-199v) hom. 24. (ff. 200-205) hom. 25. (ff. 205-214v) hom. 26. (ff. 215-220v) hom. 27. (ff. 220v-227) hom. 28, inc. ab editis diuersa Ὁ μὲν Λουκᾶς (ff. 227v-231) hom. 29. (ff. 231-238v) hom. 30. (ff. 238v-244v) hom. 31. (ff. 244v-254) hom. 32. (ff. 254-263) hom. 33. (ff. 263-269) hom. 34, inc. ab editis diuersa Εἰπὼν τοίνυν ἐκεῖνα τὰ φοβερά (ff. 269-276v) hom. 35. (ff. 276v-282) hom. 36. (ff. 282-291) hom. 37. (ff. 291-295v) hom. 38. (ff. 295v-299v) hom. 39. (ff. 299v-304v) hom. 40. (ff. 304v-309v) hom. 41. (ff. 309v-314) hom. 42. (ff. 314-320) hom. 43, inc. ab editis diuersa Ἆρά τι γένοιτ' ἂν ἀνοητότερον ἢ ἀσεβέστερον.

Theol. gr. 3 (olim 129)

2 Saec. XI (dim. post.) duabus manibus exaratus, membr. (ff. I-II et 284 : chart.), mm. 402/405×300/310, ff. III+284, coll. 2, linn. 34-37. Praemittuntur (ff. 1-2) tabula homiliarum et ethicorum antiqua et (f. 2^{v}) annotatiunculа de ethicis (uide M. 57, IX). Inuenies nostri codicis priorem partem in cod. Vat. gr. 534 (uide R. Devreesse, *Codices Vaticani graeci. Tomus II. Codices 330-603.* Città del Vaticano 1937, p. 396). Fuit olim monasterii Ioannis Prodromi cognomine τῆς Πέτρας, Dorothei cuiusdam, Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel I, 15 ; Lambeck-Kollar IV, 187-189 ; Bick, p. 106 ; Buberl-Gerstinger, pp. 90-91 ; E. D. Kakoulide, 'ΕΛΛΗΝΙΚΑ 21 (1968), p. 10 ; Hunger-Kresten III, 7-8.

(ff. 3-282^{v}) In Matthaeum homiliae 45-90 (M. 58) : (f. 3^{r-v}) hom. 45, inc. mut. θέμις τὸ τοῦ αἵματος (col. 474, lin. 10 ab imo). (ff. 3^{v}-8^{v}) hom. 46. (ff. 8^{v}-13) hom. 47. (ff. 13-21) hom. 48. (ff. 21-28) hom. 49. (ff. 28-33^{v}) hom. 50. (ff. 33^{v}-39^{v}) hom. 51, des. mut. ἀποτίκτειν ἔ[χθραν (col. 516, lin. 9 ab imo). (ff. 40-46^{v}) hom. 52, inc. mut. ἀπῆλθεν · ὅπερ οὖν (col. 518, lin. 3 ab imo). (ff. 46^{v}-53^{v}) hom. 53. (ff. 53^{v}-60^{v}) hom. 54. (ff. 60^{v}-68^{v}) hom. 55. (ff. 68^{v}-76^{v}) hom. 56. (ff. 76^{v}-83) hom. 57. (ff. 83-89^{v}) hom. 58. (ff. 89^{v}-98) hom. 59. (ff. 98-101^{v}) hom. 60, inc. ab editis diuersa Ἐπειδὴ σφοδρὸν κατέτεινε λόγον (ff. 102-107^{v}) hom. 61. (ff. 108-113^{v}) hom. 62. (ff. 113^{v}-118) hom. 63. (ff. 118^{v}-125) hom. 64. (ff. 125-131^{v}) hom. 65. (ff. 131^{v}-137) hom. 66. (ff. 137^{v}-143) hom. 67. (ff. 143^{v}-150^{v}) hom. 68. (ff. 150^{v}-157) hom. 69. (ff. 157-163) hom. 70. (ff. 163-168) hom. 71. (ff. 168-173) hom. 72. (ff. 173-178^{v}) hom. 73. (ff. 178^{v}-184^{v}) hom. 74. (ff. 184^{v}-191^{v}) hom. 75. (ff. 191^{v}-198^{v}) hom. 76, des. ab editis diuersa βιώσαντες καὶ τὰς μελλούσας τιμωρίας διαφευξώμεθα καὶ αἰωνίων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν... (uide col. 701, annot. 55). (ff. 198^{v}-206^{v}) hom. 77. (ff. 207-212^{v}) hom. 78. (ff. 212^{v}-218^{v}) hom. 79. (ff. 218^{v}-224^{v}) hom. 80. (ff. 224^{v}-231^{v}) hom. 81. (ff. 231^{v}-238^{v}) hom. 82. (ff. 238^{v}-244) hom. 83. (ff. 244-249) hom. 84. (ff. 249-255) hom. 85. (ff. 255-260^{v}) hom. 86. (ff. 260^{v}-266) hom. 87. (ff. 266-271^{v}) hom. 88. (ff. 272-277^{v}) hom. 89. (ff. 278-282^{v}) hom. 90.

Theol. gr. 4 (olim 126)

3 Saec. XI, membr. (ff. I et 282 : chart.), mm. 390/398×270/280, ff. I+282, coll. 2, linn. 31. Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel I, 15 ; Lambeck-Kollar IV, 185 ; Buberl-Gerstinger, pp. 91-92 ; Hunger-Kresten III, 8-9.

(ff. 1-281) In Matthaeum homiliae 14-42 (M. 57) : (f. 1) hom. 14, inc. mut. ἀπαλλάξας (col. 222, lin. 10 ab imo). (ff. 1-18^{v}) hom. 15, cum lacunis post uu. ὁ μάλιστα (col. 226, lin. 11) usque ad uu. ὁ μετὰ ἀσφαλείας (col. 227, lin. 2) et post uu. πρωτότυπος ὀφειλέ[της (col. 235, lin. 2 ab imo) usque ad uu. ὁ δεσπότης (col. 236, lin. 15 ab imo). (ff. 18^{v}-37^{v}) hom. 16. (ff. 38-49^{v}) hom. 17. (ff. 50-60) hom. 18. (ff. 60-75) hom. 19. (ff. 75-84) hom. 20, cum lacuna post uu. τῆς ἀποδόσεως (col. 293, lin. 3 ab imo) usque ad uu. μεταθῶμεν ἅπαντα (col. 294, lin. 6 ab imo). (ff. 84-90) hom. 21. (ff. 90-99^{v}) hom. 22. (ff. 99^{v}-115^{v}) hom. 23, des. paulo longior ...οὗ γένοιτο πάντας ἡμᾶς πλήρεις ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος παραστάντας τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἐπιτυχεῖν χάριτι... (uide col. 320, annot. 78). (ff. 115^{v}-123) hom. 24. (ff. 123-130) hom. 25. (ff. 130-143^{v}) hom. 26 (ff. 143^{v}-150^{v}) hom. 27, inc. ab editis diuersa Ὁ μὲν Μάρκος, cum lacuna post uu. ἀλλὰ τὸ μέν (col. 343, lin. 12 ab imo) usque ad uu. διαθέσεως τῆς γυναικός (col. 345, lin. 12). (ff. 150^{v}-159^{v}) hom. 28. (ff. 159^{v}-164^{v}) hom. 29. (ff. 164^{v}-175) hom. 30, inc. ab editis diuersa Ποιήσας τὸ θαῦμα (ff. 175-183) hom. 31. (ff. 183^{v}-197) hom. 32. (ff. 197^{v}-209^{v}) hom. 33. (ff. 210-218^{v}) hom. 34. (ff. 218^{v}-228^{v}) hom. 35. (ff. 229-236) hom. 36, inc. ab editis diuersa Ἐπειδὴ αὐτοὺς ἔπεμψεν (ff. 236^{v}-248) hom. 37, inc. ab editis diuersa Τὸ μὲν κατὰ τοὺς μαθητάς (ff. 248^{v}-255) hom. 38. (ff. 255-260^{v}) hom. 39. (ff. 261-268^{v}) hom. 40. (ff. 269-274^{v}) hom. 41, des. mut. οὐδὲ γὰρ καί (col. 450, lin. 31). (ff. 275-281) hom. 42, des. mut. ἐδιπλασίασεν · ὁ κα[ί (col. 456, lin. 31).

Theol. gr. 5 (olim 116)

4 Saec. X (anno 948), membr. (ff. I-III et 325-327 : chart.), mm. 375/384×240/248, ff. III+327, coll. 2, linn. 38. Fuit olim Maximi monachi, Georgii Rhaul, Augerii de Busbecke. Ex hoc codice Sauilius

editiones (ff. 189-190, 230-232v, 269v-271, 278-282v, 283-287v, 298-303, fortasse etiam 322v-324v) fecit et homiliam de Lazaro (ff. 186v-188v) exscribendam curauit.

LIT. : Nessel I, 16-19 ; Lambeck-Kollar IV, 153-175 ; *CCHGG*, pp. 1-2 ; Bick, p. 18, annot. 1 ; p. 38, annot. 1 ; Buberl-Gerstinger, p. 77 ; Ehrhard II, 278-280 ; Hunger-Kresten III, 9-12.

1 (ff. 1-183v) In Genesim homiliae 43-67 (M. 54, 396 ss.) : (ff. 1-11) hom. 43, inc. mut. ἐν μέσῳ πόλεως στρεφόμενον (col. 396, lin. 33). (ff. 11-19) hom. 44. (ff. 19-28) hom. 45. (ff. 28-34) hom. 46. (ff. 34-40v) hom. 47. (ff. 40v-50v) hom. 48. (ff. 50v-54v) hom. 49. (ff. 54v-57v) hom. 50. (ff. 57v-63) hom. 51. (ff. 63-71) hom. 52. (ff. 71-78v) hom. 53. (ff. 78v-87) hom. 54. (ff. 87-94) hom. 55. (ff. 94-102) hom. 56. (ff. 102-113v) hom. 57. (ff. 113v-120) hom. 58. (ff. 120-127) hom. 59. (ff. 127-131v) hom. 60. (ff. 131v-138v) hom. 61. (ff. 138v-146) hom. 62. (ff. 146-152v) hom. 63. (ff. 153-163v) hom. 64. (ff. 163v-170v) hom. 65. (ff. 170v-176v) hom. 66. (ff. 176v-183v) hom. 67.

2 (ff. 186v-188v) In Lazarum homilia 2, inc. editis paulo breuior Ἦν τις, φησίν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας (M. 62, 775 lin. 13 ab imo-778 ; uide M. 64, 1357 et *CCG* I, 146, 131 ; = *BHG* 2219w).

3 (ff. 189-190) In Lazarum homilia 3 (M. 62, 777-780).

4 (ff. 210-215) In parabolam de ficu (M. 59, 585-590).

5 (ff. 215-216) In illud, *Exeuntes pharisaei*, inc. ab editis diuersa Ὅσοι τοῦ προφήτου Ἡλία μαθηταί, cum lacunis post uu. ἄνθρωπον ἐθεράπευσε usque ad uu. ἀλλὰ τοὐναντίον et post uu. ἐσκοτίζοντο ὑπὸ τοῦ φθόνου ἐλαυνόμενοι usque ad uu. καὶ ἐξελθόντες et post. uu. ἀσθενοῦντας ἰᾶται usque ad uu. Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς (M. 61, 705-707, lin. 16; 707, lin. 25 ab imo-708, lin. 7 ; 709, lin. 25-709, lin. 34 ; 710, lin. 29 usque ad finem).

6 (ff. 230-232v) In latronem (M. 59, 719-722).

7 (ff. 267-269v) In sanctum Thomam Apostolum sermo (M. 59, 497-500).

8 (ff. 269v-271) In resurrectionem Domini (M. 62, 753-756).

9 (ff. 278-282v) Sermo in paralyticum (M. 61, 777-782).

10 (ff. 283-290) In ascensionem sermones 2, 4-5 (M. 52, 793-796, 799-802) : (ff. 283-286) sermo 4. (ff. 286v-287v) sermo 5, quocum consuitur (ff. 287v-290) sermo 2 (Vide Aldama 145).

11 (ff. 298-303) In Pentecosten sermo 1 (M. 52, 803-808).

12 (ff. 319-322v) In annuntiationem B. Virginis (M. 50, 791-796).

13 (ff. 322v-324v) In annuntiationem sanctissimae Deiparae, inc. ab editis diuersa Ἀδελφοί, βασιλικῶν μυστηρίων ἑορτήν, cum lacunis post uu. συναχθεῖσα εὐφραίνεται usque ad uu. Ὦ τοῦ ξένου et post uu. τοῦ οἴκου μου ἀ[πόδραθι usque ad uu. αὐτῷ τὸν θρόνον, des. mut. πρὸ αἰώνων γεγένηται, ἐπεὶ πάλιν (M. 60, 755, linn. 1-2 ; 756, lin. 3-757, lin. 1 ; 757, lin. 18 ab imo-759, lin. 8).

Theol. gr. 10 (olim 144)

5 Saec. X tribus manibus in Italia inferiore exaratus, membr. (ff. I-II et 326-327 : chart.), mm. 340/350×252/260, ff. II+327, coll. 2, linn. 37-38. Ordo foliorum restituendus : ff. 1-219, 293-300, 220-237, 245-292, 238-244, 301-308, 317-324, 309-316, 325-327. Fuit olim Ioannis Sambuci. E nostro codice Ducaeus (ff. 65v-69v) et Sauilius (ff. 20v-25v, 31-35, 60-63, 65v-69v, 101r-v, 131-147v, 160v-162v, 166v-170, 193-195v, 223-225v, 237r-v, 245-267, 275-281, 284v-292v, 303-307, fortasse etiam ff. 9v-12v, 63-65v, 215v-219v, 293-300v, 220-222v, 230-233) editiones suas fecerunt, Sauilius homiliam In quinque panes (ff. 81-84) exscribendam curauit (uide *CCG* I, 143, 459).

LIT. : Nessel I, 22-30 ; Lambeck-Kollar IV, 213-248 ; *CCHGG*, pp. 2-3 ; Gerstinger, p. 349 ; Buberl-Gerstinger, pp. 78-79 ; Ehrhard II, 286-288 ; Hunger-Kresten III, 17-22.

1 (ff. 1-2v) In Zacchaeum publicanum, inc. mut. χρυσοπτέρου, μᾶλλον δὲ χριστοπτέρου, des. editis multo longior μιμητὰς Ζακχαίου ἀπεργαζόμενος ἐν Χριστῷ... (Vide Append. 8).

2 (ff. 2v-5v) In publicanum et pharisaeum, inc. editis paulo longior Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν (S. 5, 261-264 ; uide Aldama 202).

3 (ff. 5v-9v) In parabolam de filio prodigo, inc. ab editis diuersa Ἀεὶ μὲν τὴν τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν, cum lacuna post uu. υἱός σου · ποίη[σον usque ad uu. ἕνα τῶν παίδων (M. 59, 515-519, lin. 33 ; 520, lin. 37-522).

4 (ff. 9v-12v) De salute animae, inc. ab editis diuersa Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια, des. editis paulo breuior ἄνοιξον ἡμῖν, κύριε, τοῖς ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου · πρὸς σὲ καταφεύγωμεν · τῷ πατρί... (M. 60, 735-738, lin. 8 ab imo).

5 (ff. 20^{v}-25^{v}) In secundum aduentum D. N. I. C. et de eleemosyna, inc. Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου, des. τοῖς δὲ δικαίοις τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης · αὐτῷ... (Vide Append. 6).

6 (ff. 25^{v}-31) De pseudoprophetis, inc. Ὅταν ἄρξωμαι περὶ τῆς συντελείας λαλεῖν, des. αὐτὸς καὶ ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας... (M. 59, 562, lin. 32 ab imo-568 ; uide *CCG*, I, Append. 36).

7 (ff. 31-35) De patientia et de consummatione huius saeculi (M. 63, 937-942).

8 (ff. 35-37^{v}) In Matthaeum homilia 79, des. editis multo breuior δοθῆναι παρὰ Χριστοῦ τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα... (M. 58, 717-720, lin. 20).

9 (ff. 60-63) In filium uiduae (M. 61, 789-794).

10 (ff. 63-65^{v}) De ieiunio et eleemosyna, des. ab editis diuersa ἵνα καὶ τοῦ νυμφίου ἐπιτεύχωμεν καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καταξιωθῶμεν ἐν Χριστῷ... (M. 48, 1059-1062).

11 (ff. 65^{v}-69^{v}) In uenerabilem crucem sermo (M. 50, 815-820).

12 (ff. 70-81) In Genesim sermo, inc. Πρόκειται ἡμῖν, ἀγαπητοί, πνευματικὴ τράπεζα, des. ἄλλης τὸ θεάρεστον, ἵνα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἀξιωθῆτε, ἧς γένοιτο... (Vide Append. 14).

13 (ff. 81-84) In Psalmum 92, des. ab editis diuersa οὐχ ὅτι ἐπειδὴ Εὔα τὸν Κάϊν ἔτεκεν, οὐ μὴν οὐδαμῶς, ἀλλ' ὅτι παρθένος Μαρία τὸν κύριον ἐκυοφόρησεν, ᾧ ἡ δόξα... (M. 55, 611-616) ; initium huius homiliae (a uu. Ἐκ τῶν ἀρτίως ἡμῖν παραναγνωσθέντων usque ad uu. τῇ τῶν ἀποστόλων ὀλιγοψυχίᾳ) a librario perperam titulo adiectum est, ita ut homilia incipere uideretur εὔκαιρον λέγειν ἡμᾶς τὰ τοῦ προφήτου (col. 611, lin. 4 ab initio ; uide CPG 4548).

14 (ff. 92^{v}-94^{v}) De ieiunio sermo 6 (M. 60, 719-722).

15 (ff. 94^{v}-95) [Basilio attribuitur in codice] De ieiunio sermo 5, recensio ualde decurtata, des. editis paulo breuior τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἧς γένοιτο... (M. 60, 717-720, lin. 15).

16 (ff. 95-97) [Basilio attribuitur in codice] De ieiunio (M. 61, 787-790).

17 (ff. 97^{v}-101) In Genesim homilia 1 (M. 53, 21-26).

18 (f. 101^{r-v}) In illud, *Verumtamen frustra conturbatur*, des. mut. καὶ ἐν δυσ[πραγίαις (M. 55, 559-560, lin. 1).

19 (f. 102^{r}) De eleemosyna, inc. mut. ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα (M. 60, 752, lin. 19 usque ad finem).

20 (ff. 131-147^{v}) In Psalmum 50 homiliae 1-2 (M. 55, 565-588) : (ff. 131-139) hom. 1, des. ab editis diuersa καὶ ὑπὲρ τούτων ἁπάντων δόξαν ἀναπέμψωμεν τῷ κυρίῳ ἡμῶν σὺν τῷ ἀνάρχῳ πατρί... (ff. 139^{v}-147^{v}) hom. 2, recensio breuior non interpolata.

21 (ff. 147^{v}-156^{v}) De paenitentia homilia 7 (M. 49, 323-336).

22 (ff. 156^{v}-160^{v}) De ieiunio sermones 6-7 (M. 60, 719-724) : (ff. 156^{v}-158^{v}) sermo 6. (ff. 158^{v}-160^{v}) sermo 7.

23 (ff. 160^{v}-162^{v}) In drachmam et in illud, *Homo quidam habebat duos filios* (M. 61, 781-784).

24 (ff. 166^{v}-170) De serpente homilia, des. editis multo breuior τῆς αὐτῆς ἔχεται διανοίας · ὑπὲρ δὲ τούτων ἁπάντων εὐχαριστήσωμεν τῷ κυρίῳ, ὅτι αὐτῷ πρέπει... (M. 56, 499-505, lin. 11).

25 (ff. 170-172^{v}) In annuntiationem B. Virginis, des. editis paulo breuior ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ἧς γένοιτο... (M. 50, 791-796, lin. 4 a fine).

26 (ff. 180-185^{v}) De paenitentia homilia 5 (M. 49, 305-314).

27 (ff. 185^{v}-193) De patientia sermo 1 (M. 60, 723-730).

28 (ff. 193-195^{v}) Quod oporteat eum (M. 61, 783-786).

29 (ff. 196^{v}-204^{v}) In SS. Petrum et Heliam, inc. ab editis diuersa Ὀλίγοι ἡμῖν οἱ παρόντες σήμερον (M. 50, 725-736).

30 (ff. 215^{v}-219^{v}, 293-300^{v}, 220-222^{v}) De paenitentia et continentia et uirginitate, inc. ab editis diuersa Ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος, des. ab editis diuersa νῆφε οὖν πάντοτε καὶ πρόσεχε τοῖς παραγγέλμασιν, ἵνα ἐν σοὶ δοξάζηται ἡ ἁγία καὶ ὁμοούσιος τριάς... (M. 88, 1937-1977).

31 (ff. 223-225^{v}) In catechumenos (M. 60, 739-742).

32 (ff. 230-233) De Lazaro et diuite (M. 59, 591-596).

33 (ff. 233-236^{v}) De eleemosyna (M. 60, 707-712).

34 (ff. 237^{r-v}, 245-267) In Genesim sermones 1-6, 8 (M. 54, 581-607 ; 616-620) : (ff. 237^{r-v}, 245-248^{v}) sermo 1, des. ab editis diuersa ἵνα καὶ τῶν ἐκ τῆς μεγαλοψυχίας ταύτης τύχωμεν ἀγαθῶν, ὧν γένοιτο... (ff. 248^{v}-251) sermo 2. (ff. 251-253^{v}) sermo 3. (ff. 253^{v}-258) sermo 4. (ff. 258-262) sermo 5. (ff. 262-264^{v}) sermo 6. (ff. 264^{v}-267) sermo 8.

35 (ff. 267^{v}-275) In illud, *Simile est regnum caelorum patrifamilias* (M. 59, 577-586).

36 (ff. 275-281) De paenitentia homilia 1 (M. 49, 277-284).

37 (ff. 281-284ᵛ) De confessione pretiosae crucis (M. 52, 841-844).

38 (ff. 284ᵛ-292ᵛ) De paenitentia, des. mut. ὅπου ἡ [ῥίζα (M. 59, 757-764, lin. 4 ab imo).

39 (ff. 238-244ᵛ) De Chananaea, inc. mut. δικαιοσύ]νης, des. ab editis diuersa τῷ σωτῆρι θεῷ τῷ πάντα ἐργαζομένῳ δι' οἰκονομία<ν> καὶ σωτηρία<ν> τῶν ἀνθρώπων, ᾧ ἡ δόξα... (M. 52, 450, lin. 5 ab imo-460).

40 (ff. 301-303) De paenitentia homilia 6, inc. mut. ἡ διὰ ῥημάτων (M. 49, 320, lin. 23-324).

41 (ff. 303-307) In Psalmum 94 (M. 55, 615-620).

42 (ff. 307-308ᵛ) In illud, *Voluntarie enim peccantibus* (Hebr. 10, 26), des. mut. τῶν ἁμαρτη[μάτων (S. 5, 807-809, lin. 16).

43 (ff. 317-324ᵛ, 309ʳ⁻ᵛ) Ad populum Antiochenum homilia 20, inc. mut. ὀργῆς τοῦ θεοῦ (M. 49, 200, lin. 16 ab imo-212).

44 (ff. 309ᵛ-316) De paenitentia homilia 8 (M. 49, 335-344).

45 (ff. 316ʳ⁻ᵛ, 325ʳ⁻ᵛ) In Iob sermo 1, des. mut. στεφανούμενος, ὁ πολλά (M. 56, 563-565, lin. 27 ab imo).

Theol. gr. 12 (olim 145)

6 Saec. XI (dim. post.) in Italia inferiore exaratus, membr. (ff. I-III et 167-168 : chart.), mm. 354/360×278/280, ff. III+168, coll. 2, linn. 36. Ordo foliorum restituendus : 1-83, 85-160, 84, 161-168. Fuit olim Nicolai sacerdotis (saec. XIII), Protopapae cuiusdam, Constantii Sebastiani, Ioannis Sambuci. Ex hoc codice Ducaeus (ff. 32ᵛ-37ᵛ, 58-61) et Sauilius (ff. 32ᵛ-37ᵛ, 37ᵛ-39ᵛ, 39ᵛ-43, 58-61, 64ᵛ-69ᵛ, 69ᵛ-73ᵛ, 73ᵛ-76ᵛ, 76ᵛ-81, fortasse etiam 12ᵛ-26ᵛ, 61-64ᵛ) editiones suas fecerunt, Sauilius homiliam de ira, uana gloria, conuersione et eleemosyna ineditam (ff. 81-83ᵛ, 85ʳ) exscribendam curauit.

LIT. : Nessel I, 31-33 ; Lambeck-Kollar IV, 249-255 ; *CCHGG*, p. 4 ; Gerstinger, pp. 328, 349 ; Buberl-Gerstinger, pp. 111-112 ; Ehrhard II, 303 ; Hunger-Kresten III, 25-27.

1 (ff. 1-4ᵛ) In parabolam de ficu (M. 59, 585-590).

2 (ff. 4ᵛ-12) In illud, *Sufficit tibi gratia mea*, des. ab editis diuersa ...ἐν πολλῇ χαρᾷ καὶ ἀνεικάστῳ δόξῃ καὶ φωτὶ καὶ αἰωνίᾳ ἀγαλλιάσει μετὰ τῶν ἁγίων καὶ δικαίων εὐφρανθήσῃ δοξάζων σὺν αὐτοῖς τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν... (M. 59, 507-516).

3 (ff. 12ᵛ-26ᵛ) De paenitentia et continentia et uirginitate, inc. ab editis diuersa Ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος (M. 88, 1937-1977).

4 (ff. 26ᵛ-32ᵛ) In SS. Petrum et Heliam, recensio decurtata, des. ab editis diuersa καὶ μέμνησαι τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τῶν ἁγίων, ὧν ἡτοίμασεν ἡμῖν ὁ θεός · ὅτι τῷ πατρὶ δόξα... (M. 50, 725-736).

5 (ff. 32ᵛ-37ᵛ) De paenitentia homilia 4 (M. 49, 299-306).

6 (ff. 37ᵛ-39ᵛ) In Zacchaeum publicanum (M. 61, 767-768).

7 (ff. 39ᵛ-43) In centurionem (M. 61, 769-772).

8 (f. 43ʳ⁻ᵛ) De Chananaea, des. mut. τῆς σωτηρίας ἀπο[γνῷς (M. 52, 449-450, lin. 7 ab imo).

9 (ff. 44-47) In decem uirgines, des. editis paulo breuior ἐν οὐρανοῖς ἑτοιμάσω σοι · αὐτῷ ἡ δόξα... (M. 59, 527-532, lin. 4 a fine).

10 (ff. 47-50) In meretricem et pharisaeum (M. 59, 531-536).

11 (ff. 50-56) De proditione Iudae homilia 1 (M. 49, 373-382).

12 (ff. 56-57ᵛ) De paenitentia homilia 9, inc. ab editis diuersa Ἀγαπητοί, οὐκ ἀρκεῖ τὸ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, des. mut. ἰσχὺν ἔχει (M. 49, 343-350, lin. 9 ; uide col. 343, annot. a).

13 (ff. 58-61) De Ioseph et de castitate (M. 56, 587-590).

14 (ff. 61-64ᵛ) De Susanna sermo (M. 56, 589-594).

15 (ff. 64ᵛ-69ᵛ) De patientia sermo 2 (M. 60, 729-736).

16 (ff. 69ᵛ-73ᵛ) In Psalmum 75 (M. 55, 593-598).

17 (ff. 73ᵛ-76ᵛ) In illud, *Exiit qui seminat* (M. 61, 771-776).

18 (ff. 76ᵛ-81) Contra Iudaeos, Gentiles et haereticos, des. ab editis diuersa ἡμεῖς δὲ δόξαν ἀναπέμψωμεν τῷ Χριστῷ... (M. 48, 1075-1080).

19 (ff. 81-83ᵛ, 85ʳ) De ira, uana gloria, conuersione et eleemosyna, inc. Οὐδὲν τῆς ἀληθείας φαιδρότερον, des. καὶ ἐλέους καὶ συγγνώμης τυχεῖν, ἐφ' οἷς ἡμάρτομεν πάντα τὸν μακρὸν τοῦτον χρόνον καὶ τὸν τοῦ πυρὸς ποταμὸν ἐκφυγεῖν, οὗ γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἀπαλλαγέντας εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν εἰσελθεῖν χάριτι... (Vide Append. 10 ; cf. *CCG* I, 143, 177).

Theol. gr. 13 (olim 127)

7 Saec. X (dim. priore) duabus manibus exaratus, membr. (ff. I-III et 69-71 : chart.), mm. 347/360×267/274, ff. III+71, coll. 2, linn. 31. Ordo foliorum restituendus : ff. 64, 67, 65, 66, 5-12, 3-4, 1-2, 13-34,

36-37, 39-63, 68, 35, 38. Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.
LIT. : NESSEL I, 33-34 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 186-187 ; O. KRESTEN, *Revue d'Histoire des Textes* 2 (1972) 145-170. HUNGER-KRESTEN III, 27-28.

(ff. 1-68ᵛ) In Matthaeum homiliae 16-23, 26-27, 29-31, 35 (M. 57, 249 ss.) : (ff. 64ʳ⁻ᵛ, 67ʳ⁻ᵛ) hom. 16, inc. mut. ἐπιορκίαι καὶ τό, des. mut. πρὸς τούτους (col. 249, lin. 3-col. 251, lin. 14). (ff. 65-66ᵛ) hom. 17, inc. mut. καὶ ἀπούσης, cum lacuna post uu. ἐνέφηνεν . ὅ[ταν usque ad uu. καὶ ἐλεήμων, des. mut. πρὸς τὸν ἀ[δελφόν (col. 256, lin. 12 ab imo-col. 257, lin. 5 ab imo ; col. 260, lin. 8-col. 261, lin. 19). (ff. 5-6) hom. 18, inc. mut. τελωνῶν ἀμείνους (col. 272, lin. 18). (ff. 6-12ᵛ, 3-4ᵛ) hom. 19, cum lacuna post uu. ἀπαλλάττων ἡμᾶς (col. 281, lin. 10) usque ad uu. ἔχειν, ἐν οἷς (col. 282, lin. 23), des. mut. ποιεῖν ; Μή (col. 284, lin. 39). (ff. 1-2ᵛ, 13-15ᵛ) hom. 20, cum lacuna post uu. ἐρᾶν παρα[σκευάζει (col. 289, lin. 3) usque ad uu. φυλάττεσθαι καὶ ἡδονῆς (col. 292, lin. 7). (ff. 15ᵛ-18) hom. 21, cum lacuna post uu. τοῖς πα[ροῦσιν (col. 296, lin. 14) usque ad uu. τῶν δικαίων (col. 298, lin. 22). (ff. 18ᵛ-26ᵛ) hom. 22. (ff. 26ᵛ-32ᵛ) hom. 23, des. mut. τοῖς ναύταις (col. 314, lin. 9 ab imo). (ff. 33-34ᵛ, 36-37ᵛ, 39-40) hom. 26, inc. mut. οὕτως ἐστίν (col. 337, lin. 15 ab imo), cum lacuna post uu. οἱ γὰρ ταῦτα (col. 340, lin. 19) usque ad uu. ἀφέντος βέλος (col. 342, lin. 6). (ff. 40ᵛ-47ᵛ) hom. 27. (ff. 47ᵛ-54) hom. 28, cum lacuna post uu. ἐν μιᾷ καιροῦ (col. 354, lin. 21) usque ad uu. ὄντα καί (col. 356, lin. 9). (ff. 54-58ᵛ) hom. 29. (ff. 58ᵛ-63ᵛ) hom. 30, cum lacuna post uu. καὶ ἐπὶ τῶν (col. 366, lin. 5) usque ad uu. οὕτω τῆς ψυχῆς (col. 366, lin. 4 ab imo), des. mut. τὰ[ὑψηλά (col. 367, lin. 8 ab imo). (f. 68ʳ⁻ᵛ) hom. 31, fragmentum, inc. mut. παρ]ρησίας αὐτῷ, des. mut. καὶ τρίτην (col. 371, lin. 31-col. 372, lin. 23). (ff. 35ʳ⁻ᵛ, 38ʳ⁻ᵛ) hom. 35, inc. mut. τὸ ἔθος, cum lacuna post uu. ὑπακούειν κελεύει (κελεύων M.), μή usque ad uu. προσέ]θηκεν εἰς ὄνομα, des. mut. πᾶσαν γὰρ κακίαν (col. 406, lin. 4-col. 407, lin. 5 ; col. 409, lin. 5-col. 409, lin. 4 ab imo).

Theol. gr. 14 (olim 139)

8 Saec. XI, membr. (ff. I-II et 209 : chart.), mm. 345/354×244/254, ff. II+209, coll. 2, linn. 31. Fuit olim Andreae Darmarii et Ioannis Sambuci.

LIT. : NESSEL I, 34 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 202 ; GERSTINGER, p. 349 ; BUBERL-GERSTINGER, pp. 92-93 ; HUNGER-KRESTEN III, 28-29.

1 (ff. 1-65) In Epistulam I ad Thessalonicenses homiliae 1-11 (M. 62, 391-468) : (ff. 1-6ᵛ) hom. 1. (ff. 6ᵛ-8ᵛ) hom. 2, des. mut. πολλῷ ἐγενόμην (col. 401, lin. 26). (ff. 9-14ᵛ) hom. 3, inc. mut. τὸν ἑαυτῶν (col. 409, lin. 10 ab imo). (ff. 14ᵛ-21ᵛ) hom. 4. (ff. 21ᵛ-27) hom. 5. (ff. 27-32ᵛ) hom. 6. (ff. 33-37) hom. 7. (ff. 37-44) hom. 8. (ff. 44-52) hom. 9. (ff. 52ᵛ-58ᵛ) hom. 10. (ff. 58ᵛ-65) hom. 11.

2 (ff. 65ᵛ-96ᵛ) In Epistulam II ad Thessalonicenses homiliae 1-5 (M. 62, 467-500) : (f. 65ᵛ) Tabula ethicorum. (ff. 66-69ᵛ) hom. 1. (ff. 69ᵛ-77) hom. 2. (ff. 77-82ᵛ) hom. 3, cum lacuna post uu. ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου (col. 481, lin. 6 ab imo) usque ad uu. Μή τις (col. 482, lin. 16). (ff. 82ᵛ-89) hom. 4. (ff. 89-96ᵛ) hom. 5.

3 (ff. 97-132ᵛ) In Epistulam ad Titum homiliae 1-6 (M. 62, 663-700) : (ff. 97-103ᵛ) hom. 1. (ff. 103ᵛ-109) hom. 2. (ff. 109-114) hom. 3. (ff. 114ᵛ-120ᵛ) hom. 4. (ff. 120ᵛ-127) hom. 5. (ff. 127ᵛ-132ᵛ) hom. 6.

4 (ff. 133-208ᵛ) In Epistulam ad Colossenses homiliae 1-11 (M. 62, 299-379) : (ff. 133-141ᵛ) hom. 1. (ff. 141ᵛ-150) hom. 2. (ff. 150-156ᵛ) hom. 3. (ff. 156ᵛ-163) hom. 4. (ff. 163-169ᵛ) hom. 5. (ff. 169ᵛ-175) hom. 6. (ff. 175-182ᵛ) hom. 7. (ff. 182ᵛ-191) hom. 8. (ff. 191-196) hom. 9. (ff. 196-203ᵛ) hom. 10. (ff. 203ᵛ-208ᵛ) hom. 11, des. mut. ῥημάτων ἰσχύν (col. 379, lin. 19).

Theol. gr. 15 (olim 114)

9 Saec. XI duabus manibus exaratus, membr. (ff. I-II et 256-257 : chart.), mm. 350/356×259/266, ff. II+257, coll. 2, linn. 35. Ordo foliorum restituendus : ff. 1-4, 6, 5, 7-257. Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : NESSEL I, 34-35 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 150-152 ; GERSTINGER, p. 349 ; HUNGER-KRESTEN III, 29-30.

1 (ff. 1-93ᵛ) In Genesim homiliae 3-15 (M. 53, 32 ss.) : (ff. 1-4ᵛ, 6ʳ⁻ᵛ, 5ʳ⁻ᵛ, 7ʳ) hom. 3, inc. mut. ἡμῖν ἐμφαίνων (col. 32, lin. 4 ab imo). (ff. 7-14ᵛ) hom. 4. (ff. 14ᵛ-20ᵛ) hom. 5. (ff. 20ᵛ-28ᵛ) hom. 6. (ff. 28ᵛ-36ᵛ) hom. 7.

(ff. 36^{v}-43) hom. 8. (ff. 43-49) hom. 9. (ff. 49-58) hom. 10. (ff. 58-65^{v}) hom. 11. (ff. 66-72^{v}) hom. 12. (ff. 72^{v}-79) hom. 13. (ff. 79-86) hom. 14. (ff. 86-93^{v}) hom. 15.

2 (ff. 93^{v}-98^{v}) Ad populum Antiochenum homilia 8 (M. 49, 97-102).

3 (ff. 98^{v}-103^{v}) In Genesim sermo 4 (M. 54, 593-598).

4 (ff. 103^{v}-256^{v}) In Genesim homiliae 16-30 (M. 53, 125 ss.) : (ff. 103^{v}-112) hom. 16, des. editis paulo breuior ἀταράχως διαπλεύσωμεν τοῦτο τὸ πέλαγος καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐπιτύχωμεν ἐν Χριστῷ... (cf. col. 134, lin. 6 a fine). (ff. 112-126) hom. 17, des. editis breuior καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη χάριτι... (col. 148, lin. 8). (ff. 126-136) hom. 18. (ff. 136-142^{v}) hom. 19, cum lacuna post uu. τῇ τοῦ δι[αβόλου (col. 162, lin. 16) usque ad uu. παρα]καλῶ, ὅτε (col. 163, lin. 15). (ff. 142^{v}-149^{v}) hom. 20, recensio ualde diuersa, inc. Φέρε πάλιν τῆς ἀκολουθίας σήμερον ἁψώμεθα, des. κληρονομίᾳ ἀκηράτων γερῶν, ὧν γένοιτο... (uide Append. 17). (ff. 150-159^{v}) hom. 21, transposito textu a uu. καὶ ἔζησε (col. 181, lin. 23) usque ad uu. τὰ λειπόμενα ταμιευσόμεθα (col. 182, lin. 5 ab imo) post uu. ἀρετῆς μέτρον (col. 183, lin. 29). (ff. 159^{v}-170) hom. 22. (ff. 170-179) hom. 23. (ff. 179-191) hom. 24. (ff. 191-202) hom. 25, cum lacuna post uu. ἀριθμὸν καὶ μετά (col. 226, lin. 27) usque ad uu. τὴν εἰς ὕψος (col. 227, lin. 9). (ff. 202-211^{v}) hom. 26, cum lacuna post uu. οὐκ ὀρθῶς διελών (col. 231, lin. 14) usque ad uu. ἀ]μείβεσθαι τὸν δεσπότην (col. 232, lin. 12). (ff. 211^{v}-224) hom. 27. (ff. 224-233^{v}) hom. 28. (ff. 233^{v}-246^{v}) hom. 29. (ff. 246^{v}-256^{v}) hom. 30, des. mut. ἐποιοῦντο. Τού[τους (col. 282, lin. 23 a fine).

Theol. gr. 16 (olim 130)

10 Saec. XI, membr. (ff. I-III et 281-283 : chart.), mm. 347/358 × 273/286, ff. III+283, coll. 2, linn. 35 (f. 281^{r} inter annos 1563 et 1565 ab Andrea Darmario exaratum). Fuit olim Marci Mamunae, Georgii κόμητος τοῦ Κορινθίου, Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 35 ; Lambeck-Kollar IV, 190-191 ; Gerstinger, pp. 297, 349 ; Buberl-Gerstinger, p. 93 ; O. Kresten, *Revue d'Hist. des Textes* 2 (1972), p. 167 et annot. 4 ; Hunger-Kresten III, 30-31.

1 (ff. 1-280^{v}) In Matthaeum homiliae 44-77, 80-90 (M. 57, 463 ss., 58) : (ff. 1-6^{v}) hom. 44, cum lacuna post uu. μάλιστα ποθουμένῳ (col. 465, lin. 23 ab imo) usque ad uu. τοῦτο γὰρ πολλῷ (col. 466, lin. 20 ab imo). (ff. 6^{v}-10) hom. 45. (ff. 10-15^{v}) hom. 46. (ff. 15^{v}-20^{v}) hom. 47. (ff. 20^{v}-29) hom. 48. (ff. 29-37) hom. 49. (ff. 37-42^{v}) hom. 50. (ff. 43-50^{v}) hom. 51. (ff. 50^{v}-57^{v}) hom. 52. (ff. 58-64) hom. 53. (ff. 64^{v}-71^{v}) hom. 54. (ff. 72-79^{v}) hom. 55, des. editis paulo breuior εἰσαγάγωμεν, ἵνα καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν... (col. 549, lin. 3 ; cf. annot. 14). (ff. 79^{v}-88) hom. 56. (ff. 88-95^{v}) hom. 57. (ff. 95^{v}-102^{v}) hom. 58. (ff. 103-112) hom. 59. (ff. 112-116) hom. 60. (ff. 116-123) hom. 61. (ff. 123-129^{v}) hom. 62. (ff. 130-135) hom. 63. (ff. 135^{v}-142^{v}) hom. 64. (ff. 142^{v}-150^{v}) hom. 65. (ff. 151-157) hom. 66. (ff. 157^{v}-163^{v}) hom. 67. (ff. 163^{v}-171) hom. 68. (ff. 171-178) hom. 69, des. ab editis diuersa ἁρπάζοντες, ἵνα καὶ τῶν παρόντων καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν χάριτι... (cf. col. 654, annot. 2 lat.). (ff. 178^{v}-184^{v}) hom. 70. (ff. 184^{v}-189^{v}) hom. 71. (ff. 189^{v}-194^{v}) hom. 72, cum lacuna post uu. Μωυσέως ; Ὅτι (col. 667, lin. 3 ab imo) usque ad uu. διὰ τοῦτο καί (col. 668, lin. 19). (ff. 194^{v}-200) hom. 73, des. editis paulo breuior πρὸς τὰ μέλλοντα, ἵνα καὶ τῶν αἰωνίων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν χάριτι... (col. 680, lin. 5). (ff. 200-206^{v}) hom. 74. (ff. 206^{v}-213^{v}) hom. 75. (ff. 213^{v}-220^{v}) hom. 76. (f. 220^{v}) hom. 77 prima solum linea Ἐπειδὴ εἶπεν, ὅτι εὐθέως (col. 701, lin. 1). (ff. 221-224) hom. 80, inc. mut. τοῦ πρώτου χοροῦ (col. 727, lin. 8). (ff. 224-231) hom. 81. (ff. 231-238) hom. 82. (ff. 238-243^{v}) hom. 83. (ff. 243^{v}-249) hom. 84, inc. ab editis diuersa Τίς ἦν οὗτος (ff. 249-254^{v}) hom. 85. (ff. 254^{v}-260) hom. 86. (ff. 260-265) hom. 87. (ff. 265-270^{v}) hom. 88. (ff. 271-276) hom. 89. (ff. 276^{v}-280^{v}) hom. 90, des. mut. Ἀπὸ τούτων (col. 792, lin. 3 ab imo).

2 (f. 281^{r}) In Genesim homiliae 30 fragmentum, quo Darmarius finem homiliae praecedentis supplere conatus est, inc. mut. τού]τους μιμησώμεθα καὶ ἡμεῖς (M. 53, 282, lin. 39 usque ad finem).

Theol. gr. 19 (olim 217)

11 Saec. XII et XIII manibus Pauli monachi monasterii B. V. M. τῆς Περιβλέπτου (ff. 62-314 : anno 1196) et duorum aliorum librariorum (ff. 314^{v}-321^{v} : circa annum 1300) exaratus, chart., mm. 346/350 × 260/265, ff. II+324, linn. 33-36 (f. 322 : folium aduenticium saec. XVI). Fuit olim Nicolai Psychedalis, presbyteri, Augerii de Busbecke.
LIT. : NESSEL I, 38-39 ; LAMBECK-KOLLAR V, 100-103 ; BICK, p. 27 ; ALAND, p. 100, n° 719 ; HUNGER-KRESTEN III, 34-36.

(f. 322) In ramos palmarum, fragmentum, des. mut. ἐπιστρέφον[τας (M. 59, 703, linn. 1-15).

Theol. gr. 20 (olim 122)

12 Saec. XI, membr. (ff. I-III et 302-304 : chart.), mm. 345/348 × 241/245, ff. III+304, coll. 2, linn. 34-35. Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : NESSEL I, 39 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 181 ; GERSTINGER, p. 349 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 85 ; HUNGER-KRESTEN III, 36-37.

(ff. 1-301^{v}) In Matthaeum homiliae 1-42 (M. 57) : (ff. 1-9^{v}) hom. 1. (ff. 9^{v}-16) hom. 2. (ff. 16-22^{v}) hom. 3. (ff. 22^{v}-35) hom. 4. (ff. 35-40^{v}) hom. 5. (ff. 40^{v}-49) hom. 6. (ff. 49^{v}-57) hom. 7. (ff. 57-62^{v}) hom. 8. (ff. 62^{v}-69^{v}) hom. 9. (ff. 69^{v}-76^{v}) hom. 10. (ff. 76^{v}-84^{v}) hom. 11. (ff. 85-90) hom. 12. (ff. 90-97^{v}) hom. 13. (ff. 97^{v}-102^{v}) hom. 14. (ff. 102^{v}-116^{v}) hom. 15. (ff. 117-131) hom. 16. (ff. 131-139^{v}) hom. 17, inc. ab editis diuersa Ἀπαρτίσας τὴν προτέραν ἐντολήν (cf. col. 255, annot. 68). (ff. 139^{v}-147) hom. 18. (ff. 147-158^{v}) hom. 19. (ff. 158^{v}-165) hom. 20. (ff. 165^{v}-169^{v}) hom. 21. (ff. 169^{v}-176^{v}) hom. 22. (ff. 176^{v}-188) hom. 23, des. editis paulo longior οὗ γένοιτο πάντας ἡμᾶς πλήρεις ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος παραστάντας τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἐπιτυχεῖν χάριτι... (cf. col. 320, annot. 78). (ff. 188-193^{v}) hom. 24. (ff. 193^{v}-198^{v}) hom. 25. (ff. 198^{v}-207^{v}) hom. 26. (ff. 207^{v}-213) hom. 27, inc. ab editis diuersa Ὁ μὲν Μάρκος (ff. 213-220) hom. 28. (ff. 220-223^{v}) hom. 29. (ff. 223^{v}-231) hom. 30, inc. ab editis diuersa Ποιήσας τὸ θαῦμα (cf. col. 361, annot. 7). (ff. 231-236^{v}) hom. 31. (ff. 237-246^{v}) hom. 32. (ff. 246^{v}-255) hom. 33. (ff. 255-261) hom. 34. (ff. 261^{v}-268^{v}) hom. 35. (ff. 268^{v}-274) hom. 36, inc. ab editis diuersa Ἐπειδὴ αὐτοὺς ἔπεμψεν (ff. 274-282) hom. 37, inc. ab editis diuersa Τὸ μὲν κατὰ τοὺς μαθητάς (cf. col. 419, annot. 16) (ff. 282-287) hom. 38. (ff. 287-290^{v}) hom. 39. (ff. 291-295^{v}) hom. 40, cum lacuna post uu. ἐγένοντο. Αὐ[τός (col. 440, lin. 12) usque ad uu. καὶ λίνον (col. 441, lin. 22). (ff. 295^{v}-300^{v}) hom. 41. (ff. 300^{v}-301^{v}) hom. 42, des. mut. τῶν ἔνδον (col. 452, lin. 12 ab imo).

Theol. gr. 22 (olim 121)

13 Saec. XV (dim. post.), membr. (ff. I-II et 431-432 : chart.), mm. 318/322 × 235/238, ff. II+432, linn. 26-27. Praemittitur (ff. 1-7^{v}) tabula ethicorum. Codex noster est apographon exemplaris perturbati et lacunosi. Fuit olim Ioannis Sambuci, Sebastiani Tengnagel.
LIT. : NESSEL I, 42 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 179-181 ; GERSTINGER, pp. 346, 349 ; HUNGER-KRESTEN III, 38-39.

(ff. 8-430^{v}) In Matthaeum homiliae 1-90 (M. 57-58) : (ff. 8-13^{v}) hom. 1. (ff. 13^{v}-18) hom. 2. (ff. 18-22) hom. 3. (ff. 22-31) hom. 4. (ff. 31^{r-v}, lin. 5, 33^{v}, lin. 2-f. 37) hom. 5. (ff. 37-39, lin. 10, 31^{v}, lin. 5-33^{v}, lin. 2, 40, lin. 10-42^{v}) hom. 6. (ff. 42^{v}-45^{v}, lin. 17, 39, lin. 10-f. 40, lin. 10, 45^{v}, lin. 17-f. 47) hom. 7. (ff. 47-51) hom. 8. (ff. 51-56^{v}) hom. 9. (ff. 56^{v}-61^{v}) hom. 10. (ff. 62-68^{v}) hom. 11. (ff. 68^{v}-72^{v}) hom. 12. (ff. 72^{v}-78^{v}) hom. 13. (ff. 78^{v}-82) hom. 14. (ff. 82-93) hom. 15. (ff. 93^{v}-104^{v}) hom. 16. (ff. 104^{v}-111) hom. 17. (ff. 111-117) hom. 18. (ff. 117-125^{v}) hom. 19. (ff. 125^{v}-131) hom. 20. (ff. 131-134^{v}) hom. 21. (ff. 134^{v}-140) hom. 22. (ff. 140-149) hom. 23. (ff. 149-153) hom. 24. (ff. 153-156^{v}) hom. 25. (ff. 156^{v}-163^{v}) hom. 26. (ff. 163^{v}-167) hom. 27. (ff. 167-172) hom. 28. (ff. 172-174^{v}) hom. 29. (ff. 174^{v}-180) hom. 30. (ff. 180-184^{v}) hom. 31. (ff. 184^{v}-191^{v}) hom. 32. (ff. 191^{v}-198) hom. 33. (ff. 198-202^{v}) hom. 34. (ff. 202^{v}-207^{v}) hom. 35. (ff. 207^{v}-211^{v}) hom. 36. (ff. 211^{v}-217^{v}) hom. 37. (ff. 217^{v}-221) hom. 38. (ff. 221-223^{v}) hom. 39. (ff. 223^{v}-227^{v}) hom. 40. (ff. 227^{v}-231) hom. 41. (ff. 231-234^{v}) hom. 42. (ff. 234^{v}-239) hom. 43. (ff. 239-243^{v}) hom. 44. (ff. 243^{v}-246^{v}) hom. 45. (ff. 246^{v}-249^{v}) hom. 46, cum lacuna post uu. τότε αὐτῶν περιέσεσθε (col. 478,

lin. 19 ab imo) usque ad uu. ἀκτημοσύνης; οὐκ ἀπὸ τῆς (col. 479, lin. 22 ab imo). (ff. 249v-252v) hom. 47. (ff. 252v-258v) hom. 48. (ff. 258v-263) hom. 49. (ff. 263-266v) hom. 50. (ff. 266v-271v) hom. 51. (ff. 271v-275v) hom. 52. (ff. 275v-280) hom. 53. (ff. 280-284v) hom. 54. (ff. 284v-290) hom. 55. (ff. 290-295v) hom. 56, inc. ab editis diuersa Ἐπειδὴ πολλὰ περὶ κινδύνων διελέχθη (cf. col. 549, annot. 17) (ff. 295v-300) hom. 57. (ff. 300-305) hom. 58. (ff. 305-311) hom. 59. (ff. 311-313v) hom. 60, inc. ab editis diuersa Ἐπειδὴ σφοδρὸν κατέτεινε λόγον (ff. 313v-318) hom. 61. (ff. 318-322v) hom. 62. (ff. 322v-326) hom. 63. (ff. 326-330v) hom. 64. (ff. 330v-335v) hom. 65. (ff. 335v-339v) hom. 66. (ff. 339v-343v) hom. 67. (ff. 343v-348v) hom. 68. (ff. 348v-353) hom. 69. (ff. 353-356v) hom. 70. (ff. 356v-360) hom. 71. (ff. 360-363) hom. 72. (ff. 363-367) hom. 73. (ff. 367-371) hom. 74. (ff. 371-375v) hom. 75. (ff. 376-380) hom. 76, des. ab editis diuersa τὰς μελλούσας διαφευξώμεθα κολάσεις καὶ τῶν αἰωνίων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν... (cf. col. 701, annot. 55). (ff. 380-385v) hom. 77. (ff. 385v-388v) hom. 78, cum lacuna post uu. τῆς ἀπαιτήσεως καθιστῶσιν (col. 714, lin. 16) usque ad uu. γὰρ ἂν εἴπω (col. 715, lin. 14). (ff. 388v-392) hom. 79. (ff. 392-395v) hom. 80. (ff. 395v-400) hom. 81. (ff. 400-404v) hom. 82. (ff. 404v-408) hom. 83. (ff. 408-411) hom. 84. (ff. 411v-415) hom. 85. (ff. 415-418) hom. 86. (ff. 418-421v) hom. 87. (ff. 421v-425v) hom. 88. (ff. 425v-429) hom. 89. (ff. 429-430v) hom. 90, des. mut. εὐφραίνεσθε τῇ (col. 790, lin. ult.).

Theol. gr. 25 (olim 138)

14 Saec. XI (dim. priore), membr. (ff. I-II, 1-2, 178-179 : chart.), mm. 327/330×215/235, ff. II+179, coll. 2, linn. 33 (ff. 1v-2v saec. XVI ab Andrea Darmario lineis plenis exarata). Ordo foliorum restituendus : ff. 1-72, 104-170, 89-103, 81-88, 73-80. Fuit olim Andronici lectoris, Μαρωνείας ὑποψηφίου (saec. XIV), Georgii cuiusdam (saec. XVI), Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 43 ; Lambeck-Kollar IV, 201-202 ; Gerstinger, p. 350 ; Hunger-Kresten III, 42-43.

1 (ff. 1v-72v, 104-177v) In Epistulam ad Ephesios homiliae 1-24 (M. 62, 9-176) : (ff. 1v-5v) hom. 1. (ff. 5v-11) hom. 2. (ff. 11-18) hom. 3. (ff. 18-23v) hom. 4. (ff. 23v-28v) hom. 5. (ff. 28v-34) hom. 6. (ff. 34-39v) hom. 7, cum lacuna post uu. τοῦ θεοῦ (col. 52, lin. 5) usque ad uu. τῷ δὲ δυναμένῳ (col. 52, lin. 14). (ff. 39v-52v) hom. 8. (ff. 52v-58) hom. 9. (ff. 58-62v) hom. 10. (ff. 62v-70v) hom. 11. (ff. 70v-72v) hom. 12, des. mut. Ὅταν οὖν (col. 90, lin. ult.). (ff. 104-105) hom. 13, inc. mut. οὐδαμοῦ παραχωροῦμεν (col. 99, lin. 10). (ff. 105-110) hom. 14. (ff. 110-116) hom. 15, inc. ab editis diuersa Ὥσπερ εἰς σκεῦος ἀκάθαρτον καὶ ἱμάτιον (ff. 116-120) hom. 16. (ff. 120-124v) hom. 17. (ff. 124v-130v) hom. 18. (ff. 130v-138) hom. 19. (ff. 138v-152) hom. 20, inc. ab editis diuersa Σοφός τις ἀνὴρ πολλὰ ἐν τάξει μακαρισμῶν (ff. 152-158) hom. 21. (ff. 158-166) hom. 22. (ff. 166-170) hom. 23. (ff. 170v-177v) hom. 24.

2 (ff. 89-103v, 81-88v, 73-80v) In Epistulam ad Galatas commentarius, sine diuisione in capitula, inc. mut. τὴν παραίνεσιν, des. mut. καὶ τῷ πνεύματι (M. 61, 642, lin. 32-673, lin. 7 ab imo).

Theol. gr. 26 (olim 143)

15 Saec. XI, membr. (ff. I-III et 281-283 : chart.), mm. 320/328×250/255, ff. III+283, coll. 2, linn. 28. Fuit olim monasterii Βήρας τῆς Κοσμοσωτείρας prope Alexandrupolim siti, Augerii de Busbecke. Hoc codice (ff. 234v-262v) Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : Nessel I, 43-45 ; Lambeck-Kollar IV, 210-213 ; Buberl-Gerstinger, pp. 93-95 ; Hunger-Kresten III, 43-44.

1 (ff. 1-53) De incomprehensibili Dei natura homiliae 1-5 (M. 48, 701-748) : (ff. 1-9v) hom. 1. (ff. 10-19v) hom. 2, des. mut. δὲ καὶ ἀ[πηρτισμένην (col. 717, lin. 11 ab imo). (ff. 20-29v) hom. 3, inc. mut. ἑαυτῆς τὴν ἀγρίαν (col. 719, lin. 20). (ff. 29v-40) hom. 4. (ff. 40v-53) hom. 5.

2 (ff. 53-60) Contra Anomoeos homilia 11 (M. 48, 795-802).

3 (ff. 60v-74) De consubstantiali (M. 48, 755-768).

4 (ff. 74-84) De petitione matris filiorum Zebedaei (M. 48, 767-778).

5 (ff. 84v-139v) Ad eos qui scandalizati sunt ; in fine deest ἀμήν (M. 52, 479-528).

6 (ff. 140-234^{v}) Aduersus Iudaeos orationes 1, 4-8 (M. 48, 844-856 ; 871-942) : (ff. 140-155) hom. 1, inc. mut. παλαίσμα]σι τούτοις (col. 844, lin. 15). (ff. 155-165^{v}) hom. 4, des. mut. δέῃ διορ[θῶσαι (col. 881, lin. 27). (ff. 166-190) hom. 5, inc. mut. προσῆ]κον καὶ τὸ τρόπαιον (col. 883, lin. 19). (ff. 190-204) hom. 6. (ff. 204-217^{v}) hom. 7. (ff. 217^{v}-234^{v}) hom. 8, cum lacuna post uu. εἵλου θάνατον (col. 940, lin. 19) usque ad uu. ἅ]παντα ὑπομεῖναι (col. 941, lin. 13).

7 (ff. 234^{v}-262^{v}) Contra Iudaeos et Gentiles quod Christus sit Deus, cum lacuna post uu. ἔμελλεν Ἡρώδης usque ad uu. αὐτοὺς ἔμελλον, des. mut. πολλῆς εἶπον τῆς δα[ψιλείας (M. 48, 813-817, lin. 20 ; 818, lin. 10-837, lin. 5).

8 (ff. 263-280^{v}) In illud, *Vidi Dominum*, homiliae 2-3, 6 (M. 56, 110-119 ; 135-142) : (ff. 263-265) hom. 2, inc. mut. οὐ]δὲν χρήσιμον ἔχει (col. 110, lin. 32). (ff. 265-273^{v}) hom. 3. (ff. 273^{v}-280^{v}) hom. 6.

Theol. gr. 32 (olim 128)

16 Saec. X (dim. priore ; f. 222 saec. XVI ab Andrea Darmario exaratum), membr. (ff. I-II et 222-224 : chart.), mm. 325/344 × 251/266, ff. II+224, coll. 2, linn. 36. Ordo foliorum restituendus : 1-137, 139-144, 138, 145-208, 210-215, 209, 217-222, 216. Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 103 ; Lambeck-Kollar IV, 187 ; Gerstinger, p. 350 ; O. Kresten, *Revue d'Histoire des Textes* 2 (1972), p. 167, annot. 6 ; Hunger-Kresten III, 55-56.

(ff. 1-222) In Matthaeum homiliae 50-86 (M. 58, 510 ss.) : (f. 1^{r}) hom. 50, inc. mut. διά]βολος συλῆσαι δυνήσεται (col. 510, lin. 1). (ff. 1^{v}-6^{v}) hom. 51, cum lacuna post uu. ἀλλ' ὅρα, πότε (col. 512, lin. 6 ab imo) usque ad uu. οὐ μὴν ἔστη (col. 515, lin. 16). (ff. 7-13^{v}) hom. 52. (ff. 13^{v}-19^{v}) hom. 53, des. mut. καὶ τῶν αἰωνίων (col. 532, lin. 5 a fine). (ff. 20-25^{v}) hom. 54, inc. mut. τῶν πολλῶν ἀληθῶς, des. mut. χωρίων· καί (col. 533, lin. 10 ab imo-col. 540, lin. 28). (ff. 26-32^{v}) hom. 55, inc. mut. ἐπὶ τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς (col. 541, lin. 24). (ff. 32^{v}-40^{v}) hom. 56. (ff. 41-48) hom. 57. (ff. 48-55) hom. 58. (ff. 55-64) hom. 59. (ff. 64-68) hom. 60. (ff. 68-74^{v}) hom. 61. (ff. 75-81^{v}) hom. 62. (ff. 81^{v}-86^{v}) hom. 63. (ff. 86^{v}-93) hom. 64, cum lacuna post uu.

οὔτε ἐγκληθέν[τες (col. 613, lin. 30) usque ad uu. ἀπὸ τῶν ἄνωθεν χρόνων (col. 614, lin. 34). (ff. 93^{v}-101) hom. 65. (ff. 101^{v}-107^{v}) hom. 66. (ff. 107^{v}-113^{v}) hom. 67. (ff. 113^{v}-120^{v}) hom. 68. (ff. 121-127^{v}) hom. 69. (ff. 127^{v}-133^{v}) hom. 70. (ff. 133 -137^{v}, 139^{r-v}) hom. 71. (ff. 139^{v}-144^{v}) hom. 72. (ff. 144^{v}, 138^{r-v}, 145-149) hom. 73. (ff. 149-155^{v}) hom. 74. (ff. 155^{v}-162) hom. 75. (ff. 162-169) hom. 76, des. ab editis diuersa τῶν μελλόντων τιμωριῶν διαφευξώμεθα καὶ τῶν αἰωνίων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν... (cf. col. 702, annot. 55). (ff. 169-177) hom. 77. (ff. 177-182^{v}) hom. 78. (ff. 183-189) hom. 79. (ff. 189-194^{v}) hom. 80. (ff. 194^{v}-201) hom. 81. (ff. 201-208) hom. 82. (ff. 208^{r-v}, 210-212^{v}) hom. 83, des. mut. ἀλλὰ τὸν ἐν [σκότῳ (col. 750, lin. 11). (ff. 213-215^{v}, 209^{r-v}, 217) hom. 84, inc. mut. ἐκεῖνον καὶ τῷ μαθητῇ (col. 752, lin. 24 ab imo). (ff. 217-222) hom. 85. (f. 216^{r-v}) hom. 86, fragmentum, inc. mut. ὁ ἡγεμὼν ἤρετο, des. mut. ἀλλ' ἐπίσημον (col. 763, lin. 6 ab imo-col. 765, lin. 21).

Theol. gr. 36 (olim 120)

17 Saec. XVI (dim. post.), manu Camilli Veneti exaratus, chart., mm. 327/330 × 222/225, ff. III+231, linn. 30. Fuit olim Arnoldi Arlenii, Ioannis Sambuci, Sebastiani Tengnagel.

LIT. : Nessel I, 105-106 ; Lambeck-Kollar IV, 177-179 ; Karo-Lietzmann, p. 340 ; L. Dieu, *RHE* 14 (1914), p. 687, annot. 5 ; Rahlfs, p. 320 ; Gerstinger, p. 350 ; Hunger-Kresten III, 66-67.

1 (ff. 1-2) In Ieremiam fragmentum, inc. Λεκτέον τίς ἡ προφητεία, des. τοῖς δούλοις αὐτοῦ τοῖς προφήταις (M. 64, 740 B 1-744 B 12 ; cf. Aldama 239).

2 (ff. 4-24^{v}) In Ieremiam, excerptum, inc. Τὸν μὲν οὖν χρόνον, καθ' ὃν προεφήτευσεν, des. εἰώθασιν αἱ γυναῖκες (M. 64, 744 C 4-808 C 14 ; cf. Aldama 509 et *CCG* II, 53).

Theol. gr. 39 (olim 115)

18 Saec. X-XI (circa annum 1000), membr., mm. 335/342 × 235/240, ff. III+204, coll. 2, linn. 36 (ff. I-II et 203-204 : chart. ; f. III : saec. XIV, membr. ; ff. 86 et 122 : saec. XV, membr. ; ff. 195-196 : circa annum 1500, chart., mm. 300 × 205, lineis 25 plenis). Fuit olim

monasterii τῶν 'Οδηγῶν Constantinopolitani, Gregorii cuiusdam, fortasse monasterii τῶν 'Ιβήρων Constantinopolitani, Marci Mamunae, Ioannis Sambuci.

LIT. : NESSEL I, 110 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 152-153 ; GERSTINGER, pp. 298, 301, 350 ; BUBERL-GERSTINGER, pp. 82-83 ; HUNGER-KRESTEN III, 70-71.

(ff. 1-201^{v}) In Genesim homiliae 34-67 (M. 53, 312-54, 580) : (ff. 1-7^{v}) hom. 34. (ff. 7^{v}-16) hom. 35. (ff. 16-22^{v}) hom. 36. (ff. 22^{v}-29) hom. 37. (ff. 29-37) hom. 38. (ff. 37-43) hom. 39. (ff. 43-47^{v}) hom. 40. (ff. 47^{v}-55^{v}) hom. 41. (ff. 55^{v}-63) hom. 42. (ff. 63-71) hom. 43. (ff. 71-77) hom. 44. (ff. 77-83^{v}) hom. 45. (ff. 83^{v}-88) hom. 46. (ff. 88-92^{v}) hom. 47, inc. ab editis diuersa Πολὺ τὸ κέρδος τῶν σήμερον ἡμῖν ἀναγνωσθέντων (ff. 92^{v}-99^{v}) hom. 48. (ff. 99^{v}-102^{v}) hom. 49. (ff. 102^{v}-104^{v}) hom. 50. (ff. 104^{v}-108^{v}) hom. 51. (ff. 108^{v}-114) hom. 52. (ff. 114-119^{v}) hom. 53. (ff. 119^{v}-125^{v}) hom. 54. (ff. 125^{v}-130^{v}) hom. 55. (ff. 130^{v}-136^{v}) hom. 56. (ff. 136^{v}-145^{v}) hom. 57. (ff. 145^{v}-150^{v}) hom. 58. (ff. 150^{v}-155^{v}) hom. 59. (ff. 155^{v}-159^{v}) hom. 60. (ff. 159^{v}-165) hom. 61. (ff. 165-171) hom. 62. (ff. 171-176) hom. 63. (ff. 176-184^{v}) hom. 64. (ff. 184^{v}-190) hom. 65. (ff. 190-194^{v}) hom. 66. (ff. 194^{v}-201^{v}) hom. 67.

Theol. gr. 41 (olim 117)

19 Saec. XI, membr. (ff. I-II et 86-89 : chart.), mm. 320/340 × 237/252, ff. II+89, col. 2, linn. 27-30. Ordo foliorum restituendus : ff. 9-56, 1-8, 57-89. Fuit olim Hilarionis monachi, Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.

LIT. : NESSEL I, 122 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 175-176 ; GERSTINGER, p. 350 ; HUNGER-KRESTEN III, 79-80.

(ff. 1-85^{v}) In Genesim homiliae 39-44, 46-47, 52-57 (M. 53, 363 ss.) : (ff. 9-14) hom. 39, inc. mut. ἡ εὐγνώμων ψυχή (col. 363, lin. 3 ab imo). (ff. 14-20^{v}) hom. 40. (ff. 20^{v}-32) hom. 41. (ff. 32-42) hom. 42, cum lacuna post uu. τῆς ἀδικίας (col. 388, lin. 6 ab imo) usque ad uu. τῶν ἁμαρτημάτων (col. 389, lin. 39). (ff. 42-54) hom. 43. (ff. 54-56^{v}) hom. 44, des. mut. παρακληθῆναι ἀνέμενον (col. 408, lin. 18). (ff. 1-7^{v}) hom. 46, inc. ab editis diuersa Πρόκειται σήμερον, ἀγαπητοί, τὸ τὴν ἀκολουθίαν τῶν χθὲς εἰρημένων (ff. 7^{v}-8^{v}) hom. 47, des. mut. τῶν ῥημάτων μείζονα τὴν πυράν (col. 429, lin. 27). (ff. 57-61^{v}) hom. 52, inc. mut. μαν]θάνοντα γινώσκειν (col. 459, lin. 22 ab imo). (ff. 61^{v}-64^{v}) hom. 53, des. mut. ἐξευμαρίζων καὶ τά (col. 467, lin. 3). (ff. 65-69^{v}) hom. 54, inc. mut. προσώχθισα τῇ ζωῇ μου (col. 474, lin. 32). (ff. 69^{v}-77) hom. 55. (ff. 77-85^{v}) hom. 56. (f. 85^{v}) hom. 57 initium erasum, des. mut. ἐπεδείκνυτο (col. 494, lin. 4 ab initio).

Theol. gr. 43 (olim 101)

20 Saec. XVI manibus Arnoldi Arlenii, Ioannis Mauromatis, Camilli Veneti (ff. 148-200) exaratus, chart., mm. 324/328 × 217/224, ff. IV+204, (ff. 150-200 : linn. 30). Fuit olim Arnoldi Arlenii, Ioannis Sambuci. Hoc codice Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : NESSEL I, 126-127 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 1-32 ; GERSTINGER, p. 350 ; HUNGER-KRESTEN III, 82-85.

(ff. 150-200) De uirginitate (M. 48, 533-596). Praemittitur (ff. 148-149^{v}) tabula antiqua capitulorum.

Theol. gr. 45 (olim 125)

21 Saec. XI, membr. (ff. I-II, 1 et 267-268 : chart.), mm. 304/323 × 238/245, ff. II+268, coll. 2, linn. 30-37. (f. 1^{v} : initium hom. 10 saec. XVI ab Andrea Darmario suppletum est). Ordo foliorum restituendus : 1-199, 208-215, 200-207, 216-268. Fuit olim Andreae Darmarii et fortasse Ioannis Sambuci.

LIT. : NESSEL I, 128 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 185 ; HUNGER-KRESTEN III, 85-86.

(ff. 1^{v}-266) In Matthaeum homiliae 10-44 (M. 57, 183-472) : (ff. 1^{v}-9^{v}) hom. 10. (ff. 9^{v}-19) hom. 11. (ff. 19^{v}-25^{v}) hom. 12. (ff. 25^{v}-34^{v}) hom. 13. (ff. 34^{v}-39^{v}) hom. 14, des. mut. μυρίας ἐπεισάγουσι (col. 222, lin. 14 ab imo ; uide annot. 47). (f. 40) hom. 15, inc. mut. τοσαύτης φιλοσοφίας (col. 238, lin. 23 a fine). (ff. 40-56) hom. 16. (ff. 56^{v}-66^{v}) hom. 17. (ff. 66^{v}-74^{v}) hom. 18. (ff. 74^{v}-85^{v}) hom. 19. (ff. 85^{v}-92^{v}) hom. 20. (ff. 93-97^{v}) hom. 21. (ff. 97^{v}-105^{v}) hom. 22. (ff. 105^{v}-119) hom. 23, des. ab editis diuersa οὗ γένοιτο πάντας ἡμᾶς πλήρεις ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος παραστάντας τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας ἐπιτυχεῖν...

(uide col. 320, annot. 78). (ff. 119-125ᵛ) hom. 24. (ff. 125ᵛ-131ᵛ) hom. 25. (ff. 131ᵛ-142) hom. 26. (ff. 142ᵛ-148ᵛ) hom. 27, inc. ab editis diuersa Ὁ μὲν Μάρκος (ff. 148ᵛ-156) hom. 28. (ff. 156ᵛ-160ᵛ) hom. 29. (ff. 160ᵛ-168ᵛ) hom. 30. (ff. 169-175ᵛ) hom. 31. (ff. 175ᵛ-187) hom. 32. (ff. 187-197) hom. 33. (ff. 187-199ᵛ, 208-211ᵛ) hom. 34. (ff. 211ᵛ-215ᵛ, 200-203ᵛ) hom. 35. (ff. 203ᵛ-207ᵛ, 216-217) hom. 36. (ff. 217-225ᵛ) hom. 37. (ff. 225ᵛ-230ᵛ) hom. 38. (ff. 230ᵛ-234) hom. 39. (ff. 234-239) hom. 40. (ff. 239-243ᵛ) hom. 41. (ff. 243ᵛ-248ᵛ) hom. 42. (ff. 248ᵛ-258) hom. 43. (ff. 258-266) hom. 44.

Theol. gr. 47 (olim 232)

22 Saec. XVI (circa annum 1563) manibus Michaelis Myrocephalitae (ff. 265-284) et sex aliorum librariorum exaratus, chart., mm. 312/315×215/220, ff. II+291, linn. 25 (ff. 280-284). Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci, S. Tengnagel. Codice nostro E. Bickersteth ad editionem suam conficiendam usus est.

LIT. : Nessel I, 129-130 ; Lambeck-Kollar V, 139-143 ; Bick, p. 93 ; Rahlfs, p. 320 ; Gerstinger, pp. 343, 351 ; Ehrhard III, 586 ; E. Bickersteth, *Or. Christ. Per.* 32 (1966), p. 54 ; Hunger-Kresten III, 88-90.

(ff. 280-284) [Nemini tribuitur in codice] In hypapanten, inc. Φαιδρὸν ἡμῖν σήμερον τὸ θέατρον καὶ λαμπρότερος τοῦ συνήθους ὁ σύλλογος, cum lacuna post uu. κατὰ χεῖρας · ὄντως usque ad uu. λό]για · ἐκεῖνος γάρ, des. editis breuior καὶ μετὰ τὸ ἐξιέναι σε τῆς ἐκκλησίας μηκέτι μνημονεύων ὃ εἰς γεννητὸν πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν εἰς τοὺς αἰῶνας... (ed. E. Bickersteth, Edition with Translation of a Hypapante Homily ascribed to John Chrysostom. *Or. Christ. Per.* 32 [1966] pp. 56-62, lin. 18 ; 68, lin. 9-70, lin. 19 ; uide *BHG* 1972, 1972b et CPG 4756).

Theol. gr. 48 (olim 334)

23 Saec. XVI (circa annum 1550) duabus manibus exaratus, chart., mm. 307/310×212/215, ff. II+64, linn. 31. Fuit olim Sebastiani Erizzo.

LIT. : Nessel I, 130-132 ; Lambeck-Kollar V, 620-625 ; *CCHGG*, pp. 5-6 ; Buberl-Gerstinger, p. 147 ; Ehrhard III, 719-720 ; Hunger-Kresten III, 91-93.

1 (ff. 4-6) [Nemini tribuitur in codice] De sacra synaxi, recensio editis multo breuior, inc. Ἀεὶ μὲν ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις, des. ἵνα κἂν τὰ μικρὰ ταῦτα καὶ εὐκατόρθωτα ἐκτελέσαντες συγγνώμης τύχοιμεν παρὰ τοῦ δικαίου κριτοῦ καὶ τῶν αἰωνίων ἐπιτύχοιμεν ἀγαθῶν χάριτι... (M. 89, 825-849).

2 (ff. 10ᵛ-12ᵛ) Quod Ecclesia est corpus Christi, inc. Ὅταν γὰρ ἴδῃς τὸν κύριον τεθυμένον, des. ἵνα καταλλήλως τοῦ γεωργοῦντος ἡμῶν δεσπότου ποιῶμεν καρπὸν ἐπάξιον τῆς μακαρίας ἀποθήκης τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἧς γένοιτο... (uide *CCG* I, 142, 421, procul dubio apographon nostro e codice confectum).

3 (ff. 13-15) [Nemini tribuitur in codice] De sacra synaxi, recensio decurtata inc. Ἀεὶ μὲν ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις, des. ab editis diuersa οὕτω γὰρ καὶ τῶν πρὸς θεὸν ἡμῖν ἐπταισμένων τὴν συγχώρησιν λάβοιμεν καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν κληρονόμοι γενώμεθα ἐν Χριστῷ... (M. 89, 825-848).

Theol. gr. 54 (olim 124)

24 Saec. XII diuersis manibus exaratus, membr. (ff. I-III et 327-329 : chart.), mm. 298/306×215/227, ff. III+329, coll. 2, linn. 26-32. Fuit olim Georgii presbyteri, Clementis hieromonachi, Ioannis τοῦ Ἀξαπᾶ, monasterii cognomine Μίτρα, Νέας μονῆς (in Chio ?), Michaelis τοῦ Κωδωνίτου, denique Augerii de Busbecke. (ff. 1-4, 323-326 : folia aduenticia ex eodem codice desumpta, ex quo ff. 327-334 cod. **34** [theol. gr. 85] ; saec. XI, membr., coll. 2, linn. 36 ; eorum ordo sic restituendus : ff. 323-324, 1-4, 325-326).

LIT. : Nessel I, 134 ; Lambeck-Kollar IV, 183-184 ; Buberl-Gerstinger, pp. 112-113 ; Hunger-Kresten III, 97-99.

1 (ff. 1-4ᵛ, 323-326ᵛ) In Matthaeum homiliae 6-7 (M. 57, 68-79) : (ff. 323-324ᵛ, 1-2) hom. 6, inc. mut. ὑπόδειγμα, μάλιστα μέν (col. 68, lin. 29). (ff. 2-4ᵛ, 325-326ᵛ) hom. 7, des. mut. ἤνυσαν ὁδόν (col. 79, lin. 16 ab imo).

2 (ff. 5-52ᵛ) In Matthaeum homiliae 3, 6, 9, 12 (M. 57, 31 ss.) : (ff. 5-15) hom. 3. (ff. 15ᵛ-30ᵛ) hom. 6. (ff. 30ᵛ-43) hom. 9. (ff. 43-52ᵛ) hom. 12.

3 (ff. 53-304) Ad populum Antiochenum homiliae 1-14, 16-19, 21 (M. 49, 15 ss.) : (ff. 53-77) hom. 1, inc. ab editis diuersa Ἠκούσατε τῆς ἀποστολικῆς σάλπιγγος (ff. 77-95ᵛ) hom. 2. (ff. 96-113ᵛ) hom. 3. (ff. 113ᵛ-126) hom. 4. (ff. 126-143) hom. 5. (ff. 143-158) hom. 6. (ff. 158-166) hom. 7. (ff. 166-173) hom. 8. (ff. 173-182ᵛ) hom. 9.

(ff. 183-193ᵛ) hom. 10. (ff. 193ᵛ-203) hom. 11, cum lacuna post uu. καὶ διὰ τῆς ποικί[λης (col. 124, lin. 10 ab imo) usque ad uu. δόξαν πάλιν (col. 125, lin. 34). (ff. 203-215ᵛ) hom. 12. (ff. 215ᵛ-223ᵛ) hom. 13, inc. ab editis diuersa Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν αὐτῶν (ff. 223ᵛ-233) hom. 14, cum lacuna post uu. πρὸς ῥαθυμίαν ἡ[μᾶς (col. 143, lin. 12 ab initio) usque ad uu. ὁ μὲν ἀπαιτήσειν τὸ ἀργύριον (col. 145, lin. 21). (ff. 233-244) hom. 16. (ff. 244-258) hom. 17. (ff. 258-271ᵛ) hom. 18. (ff. 271ᵛ-287) hom. 19. (ff. 287-304) hom. 21.

4 (ff. 304-320) Ad illuminandos catechesis 2 (M. 49, 231-240).

5 (ff. 320-322ᵛ) In Matthaeum homilia 31, ethicon, inc. Μηδεὶς τοίνυν κοπτέσθω λοιπόν, des. mut. ἐν ἀσφαλείᾳ τὰ (M. 57, 374, lin. 12-376, lin. 12).

Theol. gr. 58 (olim 283)

25 Saec. XVI tribus manibus exaratus (ff. 77-134ᵛ, manu Ioannis Seueri Lacedaemonii), chart., mm. 306/307 × 204/205, ff. III+174, linn. 30-31. Fuit olim Ioannis Fabri episcopi Vindobonensis, collegii ad S. Nicolaum Vindobonensis, Sebastiani Tengnagel. Codicem nostrum (ff. 125-126ᵛ) esse apographon codicis Vat. gr. 573 Paulus Canart suspicatus est.

LIT. : Nessel I, 136-140 ; Lambeck-Kollar V, 473-486 ; *CCHGG*, p. 6 ; P. Canart, *Codices Vaticani graeci. Codd. 1745-1962*, Vol. 2. Città del Vaticano 1973, p. LV (de *Cod. Vat. gr.* 1892 parte VII A) ; Hunger-Kresten III, 102-106.

1 (ff. 125-126ᵛ) De azymis fragmentum, inc. Ἐκεῖ φησι τὸ γράμμα περὶ τῆς παλαιᾶς, ὧδε τὸ πνεῦμα, ἐκεῖ ἡ κιβωτός, ὧδε ἡ παρθένος, des. ταῦτα τῶν χριστιανῶν μυστήρια, δι' ὧν ἡμεῖς ἁγιαζόμεθα (cf. Canart, *loc. cit.*).

2 (ff. 133-134ᵛ) In sanctum Stephanum (M. 59, 699-702).

Theol. gr. 60 (olim 113)

26 Saec. XI tribus manibus in Italia inferiore exaratus, membr. (ff. I-II et 313-314 : chart.), mm. 301/311 × 245/254, ff. II+314, coll. 2, linn. 26 (ff. 1-37ᵛ, 39-258ᵛ) et 33-35 (ff. 38ʳ⁻ᵛ, 259-312ᵛ). Fuit olim iudicis cuiusdam Messanensis et Ioannis Sambuci. Nostro e codice (ff. 288ᵛ-290ᵛ) Sauilius homiliam in Matth. 6, 24 sibi transcribendam curauit.

LIT. : Nessel I, 141-142 ; Lambeck-Kollar IV, 141-150 ; *CCHGG*, pp. 6-7 ; Gerstinger, p. 351 ; Buberl-Gerstinger, pp. 85-87 ; Hunger-Kresten III, 108-110.

1 (ff. 1-37ᵛ, 39-258ᵛ) In Genesim homiliae 2-30 (M. 53, 31 ss.) : (f. 1ʳ⁻ᵛ) hom. 2, inc. mut. καὶ μετὰ τῆς αἰσθητῆς (col. 31, lin. 23), cum lacuna post uu. προθυμίας περισκοπῶν usque ad uu. αὔξεται · ὁ δὲ ῥάθυμος (col. 31, lin. 21 ab imo-col. 32, lin. 14). (ff. 2-8ᵛ) hom. 3. (ff. 8ᵛ-16) hom. 4. (ff. 16-22) hom. 5. (ff. 22ᵛ-31) hom. 6. (ff. 31-37ᵛ, 39-41) hom. 7. (ff. 41-48) hom. 8, inc. ab editis diuersa Φέρε δὴ καὶ σήμερον (ff. 48-54ᵛ) hom. 9. (ff. 54ᵛ-65) hom. 10. (ff. 65-73) hom. 11. (ff. 73ᵛ-80ᵛ) hom. 12. (ff. 80ᵛ-87) hom. 13. (ff. 87-95) hom. 14, des. paulo longior φιλανθρωπίας, ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ... (ff. 95-103) hom. 15. (ff. 103-112) hom. 16. (ff. 112-125ᵛ) hom. 17, des. paulo breuior ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ... (col. 148, lin. 8). (ff. 125ᵛ-135) hom. 18. (ff. 135ᵛ-143) hom. 19. (ff. 143-150ᵛ) hom. 20, cum lacunis post uu. ὑπεύθυνον εἰργάσατο (col. 170, lin. 5) usque ad uu. εἶδες ἰατροῦ (col. 170, lin. 4 ab imo) et post uu. καταριθμῆσαι τόπον (col. 171, lin. 33) usque ad uu. ἔγνω δέ φησιν (col. 171, lin. 12 ab imo), des. paulo breuior προαποθῇ σωτηρίαν, ἧς γένοιτο... (col. 174, lin. 6 a fine). (ff. 150ᵛ-161) hom. 21, cum lacuna post uu. τὰ λειπόμενα ταμιευσόμεθα (col. 182, lin. 5 ab imo) usque ad uu. εἰ γὰρ βουλοίμεθα (col. 183, lin. 29). (ff. 161-172) hom. 22. (ff. 172-182) hom. 23. (ff. 182-194ᵛ) hom. 24. (ff. 194ᵛ-206) hom. 25. (ff. 206ᵛ-216ᵛ) hom. 26. (ff. 216ᵛ-229) hom. 27. (ff. 229-238) hom. 28. (ff. 238ᵛ-251) hom. 29. (ff. 251-258ᵛ) hom. 30, des. mut. ἴδωμεν οὖν, πῶς (col. 281, lin. 1).

2 (ff. 288ᵛ-290ᵛ) In illud, *Nemo potest duobus dominis seruire* (Matth. 6, 24), inc. Φασί τινες ἐκ μύρμηκος, des. ὑπάρχειν τὸ φρόνημα, τὴν δόξαν δὲ ἀναπέμπειν εἰς ἀεὶ Χριστῷ... (cf. S. 8b, 857, nº 1 ; M. 64, 1419 ; *CCG* I, 146, 562).

Theol. gr. 61 (olim 263)

27 Saec. XVI (anno 1507) manu Stamatii τοῦ Γυμνασίου hieromonachi exaratus, chart., mm. 314/317 × 207/218, ff. III+219, coll. 2, linn. 36. Praemittitur (f. 1ʳ⁻ᵛ) tabula antiqua homiliarum. Fuit olim Ioannis

Sambuci. Codex noster (ff. 2-169v) continet homiliarium patriarchatus Constantinopolitani (typi II secundum Ehrhard).
LIT. : NESSEL I, 142-143 ; LAMBECK-KOLLAR V, 392-400 ; BICK, p. 83 ; GERSTINGER, pp. 325, 351 ; EHRHARD III, 556, 578 ; HUNGER-KRESTEN III, 110-115.

(ff. 104-106v) De oratione. Ecloga 2, recensio ualde decurtata, inc. Μέγα ἀγαθὸν ἡ εὐχή, des. σπουδάσωμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ κυρίου καὶ τὰ θελήματα αὐτοῦ πολιτεύεσθαι, ἵνα καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐπιτύχωμεν ἐν Χριστῷ... (uide Append. 5).

Theol. gr. 62 (olim 149)

28 Saec. XI, membr. (ff. I-III et 270-272 : chart.), mm. 312/320×212/232, ff. III+272, coll. 2, linn. 28. Fuit olim Petri hieromonachi, Augerii de Busbecke.
LIT. : NESSEL I, 143-145 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 278-281 ; BUBERL-GERSTINGER, pp. 97-98 ; HUNGER-KRESTEN III, 115-116.

1 (ff. 1-57) Aduersus Iudaeos orationes 1, 4, 6-8 (M. 48, 843-856 ; 871-878 ; 914-942) : (ff. 1-17) hom. 1. (ff. 17-24v) hom. 4, des. mut. τῶν νομίμων φυλαττόντων (col. 878, lin. 14 ab imo). (ff. 25-26) hom. 6, inc. mut. διὰ τῆς ἀκαίρου ταύτης παρατηρήσεως (col. 914, lin. 12 ab imo). (ff. 26-39) hom. 7. (ff. 39-57) hom. 8.

2 (ff. 58-113v) De incomprehensibili Dei natura homiliae 1-5 (M. 48, 701-748) : (ff. 58-67) hom. 1. (ff. 67v-78v) hom. 2, inc. ab editis diuersa Φέρε δὴ σήμερον πρὸς τοὺς ἀπίστους (ff. 79-89v) hom. 3. (ff. 89v-100v) hom. 4. (ff. 100v-113v) hom. 5.

3 (ff. 113v-121) Contra Anomoeos homilia 11 (M. 48, 795-802).

4 (ff. 121-135) De consubstantiali (M. 48, 755-768).

5 (ff. 135-145) De petitione matris filiorum Zebedaei, inc. ab editis diuersa Χθὲς ἐκ πολέμου (M. 48, 767-778).

6 (ff. 145-190) Ad eos qui scandalizati sunt, des. ab editis diuersa ταῖς ἀμοιβαῖς νικᾷ, ὅτι αὐτῷ πρέπει... (M. 52, 479-528).

7 (ff. 190v-208v) In illud, *Vidi Dominum*, homiliae 1, 6 (M. 56, 97-107 ; 135-142) : (ff. 190v-201v) hom. 1. (ff. 202-208v) hom. 6.

8 (ff. 209-269v) De Lazaro conciones 1-4 (M. 48, 963-1016) : (ff. 209-229) concio 1. (ff. 229v-240) concio 2. (ff. 240v-257v) concio 3. (ff. 257v-269v) concio 4, des. mut. ἧς γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν (col. 1016, lin. 4 a fine).

Theol. gr. 63 (olim 132)

29 Saec. XI (anno 1061) manu Diomedis monachi iussu Ioannis abbatis monasterii τοῦ Σωτῆρος τῶν Ῥαδηνῶν exaratus, membr. (ff. I-II et 308-309 : chart.), mm. 295/304×239/260, ff. II+309, coll. 2, linn. 27-28. Fuit olim monasterii τοῦ Σωτῆρος τῶν Ῥαδηνῶν, Ioannis τοῦ Καμαρᾶ presbyteri, Augerii de Busbecke.
LIT. : NESSEL I, 145 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 193-194 ; BICK, pp. 19-20 ; BUBERL-GERSTINGER, pp. 98-101 ; HUNGER-KRESTEN III, 116-117.

(ff. 1-307v) In Iohannem homiliae 1-45 (M. 59) : (ff. 1-7) hom. 1. (ff. 7-16) hom. 2, cum lacuna post uu. οὐδὲ ἁπλῶς μνημονευτέον φιλοσόφων ἡμῖν (sic cod.; col. 30, lin. 4 ab imo) usque ad uu. καὶ τὴν ἀκρόπολιν (col. 31, lin. 9 ab imo). (ff. 16-26v) hom. 3. (ff. 26v-35) hom. 4. (ff. 35-43) hom. 5. (ff. 43-45) hom. 6, inc. ab editis diuersa Διαλεχθεὶς τὰ περὶ τοῦ θεοῦ λόγου (ff. 45v-49) hom. 7. (ff. 49-53v) hom. 8. (ff. 53v-58) hom. 9. (ff. 58-63v) hom. 10. (ff. 64-68) hom. 11. (ff. 68-74v) hom. 12. (ff. 74v-82) hom. 13. (ff. 82-89) hom. 14. (ff. 89-95v) hom. 15. (ff. 95v-103) hom. 16. (ff. 103-111) hom. 17. (ff. 111-119v) hom. 18. (ff. 119v-125) hom. 19. (ff. 125-131) hom. 20. (ff. 131-139) hom. 21. (ff. 139-145) hom. 22, cum lacuna post uu. ἀντιλέγουσι καὶ ὥρᾳ (col. 134, lin. 30) usque ad uu. ὥστε εὐπαράδεκτον (col. 135, lin. 23). (ff. 145-153) hom. 23. (ff. 153-160v) hom. 24. (ff. 160v-167) hom. 25. (ff. 167-173) hom. 26. (ff. 173-179v) hom. 27. (ff. 179v-186v) hom. 28. (ff. 186v-194) hom. 29. (ff. 194-199v) hom. 30. (ff. 199v-210v) hom. 31. (ff. 210v-217v) hom. 32. (ff. 217v-224) hom. 33. (ff. 224-231v) hom. 34. (ff. 231v-237v) hom. 35. (ff. 237v-242v) hom. 36. (ff. 243-248v) hom. 37. (ff. 248v-260) hom. 38. (ff. 260-272v) hom. 39. (ff. 272v-280v) hom. 40. (ff. 280v-286) hom. 41. (ff. 286-293) hom. 42. (ff. 293-296v) hom. 43. (ff. 296v-300) hom. 44. (ff. 300-307v) hom. 45.

Theol. gr. 64 (olim 146)

30 Saec. XIV (dim. post.), chart. mm. 295/300×212/226, ff. III+337, linn. 22-26. Praemittitur (ff. 1-2^{v}) tabula antiqua homiliarum. Fuit olim Andreae cuiusdam, Gerardi, Ioannis Sambuci, fortasse etiam τὰ ριδώτε...σιο alicuius. Hoc codice Ducaeus (ff. 190-203), Sauilius (ff. 25-28^{v}, 78^{v}-97^{v}, 98-100, 113^{v}-122^{v}, 190-203, 249-262, 262^{v}-268, 274^{v}-279, 289-297^{v}), Riedinger (ff. 111-112) pro editionibus suis usi sunt.

LIT. : Nessel I, 145-148 ; Lambeck-Kollar IV, 255-265 ; Gerstinger, p. 351 ; U. Riedinger, *Die heilige Schrift im Kampf der griechischen Kirche gegen die Astrologie von Origenes bis Johannes von Damaskos* (Innsbruck 1956), p. 57 ; A.-M. Malingrey, *SC* 28 *bis*, p. 68 ; Hunger-Kresten III, 117-121.

1 (ff. 8-18) De proditione Iudae homilia 1, cum lacuna post uu. ἐπὶ τὴν τῆς εἰρήνης τράπεζαν usque ad uu. ἐβουλόμην παρατείνειν [sic cod.] (M. 49, 373-381, lin. 21 ; 382, lin. 21 usque ad finem).

2 (ff. 18^{v}-24^{v}) In decollationem S. Iohannis (M. 59, 485-490).

3 (ff. 25-28^{v}) In latronem (M. 59, 719-722).

4 (ff. 29-40^{v}) In SS. Petrum et Heliam, des. ab editis diuersa μέμνησαι τὰ περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασεν ἡμῖν ὁ θεός, ὅτι τῷ πατρὶ δόξα... (M. 50, 725-736).

5 (ff. 78^{v}-97^{v}) Contra Iudaeos, in serpentem aeneum (M. 61, 793-802).

6 (ff. 98-113) De sacrificiis Caini, editis multo longior, inc. Μήτηρ εὐταξίας ἀκολουθία, des. παράσχοι τοίνυν ἡμῖν ὁ θεὸς ἐν ἀληθείᾳ μετανοεῖν καὶ λύειν τὰ ἁμαρτήματα καὶ ἐκδέχεσθαι τὴν αἰώνιον εὐφροσύνην ἐν Χριστῷ... (uide Append. 7; huius homiliae apographon, quod in Sauilii exemplario [*CCG* I, 143, pp. 521-523] inuenies, solum usque ad f. 100, lin. 1 codicis nostri pertinet [= M. 62, 719-722] ; excerptum ed. Riedinger, *loc. cit.*, p. 209).

7 (ff. 113^{v}-122^{v}) De eleemosyna, des. editis paulo breuior αὐτῷ ἡ δόξα σὺν τῷ πατρί... (M. 60, 747-752, lin. 5 a fine).

8 (ff. 123-138) De Chananaea, des. ab editis diuersa ὑπὲρ δὲ τούτων ὅλων δόξαν ἀναπέμψωμεν τῷ πατρί... (M. 52, 449-460).

9 (ff. 156-160^{v}) De occursu Domini, de Deipara et Symeone (M. 50, 807-812).

10 (ff. 165-174) In Martham, Mariam et Lazarum, des. ab editis diuersa ἐξέλθωμεν, βοήσωμεν · Ὡσάννα... (M. 61, 701-706).

11 (ff. 190-203) De sancta Trinitate (M. 48, 1087-1096).

12 (ff. 219^{v}-225) In Pascha sermo 2 (M. 59, 725-730).

13 (ff. 226-248) De incomprehensibili Dei natura homiliae 1 et 4 (M. 48, 701-710 ; 727-736) (ff. 226-236) hom. 1. (ff. 236^{v}-248) hom. 4.

14 (ff. 249-262) In illud, *Quomodo scit litteras*, des. ab editis diuersa καὶ τὸν ὑμέτερον ἐκπληρῶσαι ἐν Χριστῷ... (M. 59, 643-652 ; uide not. d).

15 (ff. 262^{v}-268) In illud, *Ne timueritis, cum diues factus fuerit homo*, homilia 1, inc. ab editis diuersa Ὁ μὲν γηπόνος εἰς καθαρὰς μὲν ἕλκει, cum lacuna post uu. ἔχει τὸν τρόπον usque ad uu. ἐκεῖνος γὰρ ὁ στίχος (M. 55, 499-503, lin. 35 ; 510, lin. 17-512).

16 (ff. 274^{v}-279) De parabola uillici iniquitatis (M. 61, 785-788).

17 (ff. 280-288^{v}) Ad populum Antiochenum homilia 21, inc. ab editis diuersa Ὑπὸ τῆς ῥήσεως (M. 49, 211-222).

18 (ff. 289-297^{v}) Homilia de legislatore (M. 56, 397-410).

19 (ff. 298-317^{v}) De sacerdotio liber 6 (M. 48, 677-692).

20 (f. 328-329) De incomprehensibili Dei natura homilia 2, excerptum, inc. Καὶ γὰρ ὅταν ἀποφαίνηταί τι ὁ θεός, des. τὴν τιμωρίαν (M. 48, 710, lin. 7 ab imo-712, lin. 15).

21 (ff. 329^{v}-331^{v}) Aduersus Iudaeos orationes 4 et 6, excerpta (M. 48, 873 ss.) : (ff. 329^{v}-330^{v}) hom. 4, inc. Τὸ μὲν γὰρ κατὰ γνώμην, des. τὸ μέσον τούτων κἀκείνων (col. 873, lin. 8-col. 874, lin. 12 ab imo). (f. 331^{r-v}) hom. 6, inc. Καὶ γὰρ ἡ Ἰουδαϊκὴ πολιτεία, des. τῶν προτέρων (col. 909, lin. 6-col. 910, lin. 14).

Theol. gr. 75 (olim 135)

31 Saec. XV manibus Michaelis Lygizi et Michaelis Apostolis exaratus, membr. (ff. I et 297 : chart.), mm. 290/302×209/215, ff. I+297, linn. 30. Fuit olim Cardinalis Bessarionis, Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 159 ; Lambeck-Kollar IV, 196-198 ; T. Gasparrini Leporace-E. Mioni, *Cento Codici Bessarionei*. Catalogo di mostra. Venezia 1968, p. 68 ; O. Kresten, *BZ* 64 (1971), pp. 97-98, Hunger-Kresten III, 135-136.

1 (ff. 2-185) In Epistulam II ad Corinthios homiliae 1-30 (M. 61, 381-610) : (ff. 2-9) hom. 1. (ff. 9-19v) hom. 2. (ff. 20-30v) hom. 3. (ff. 30v-38) hom. 4. (ff. 38-44) hom. 5. (ff. 44-48v) hom. 6. (ff. 48v-58v) hom. 7. (ff. 58v-63) hom. 8. (ff. 63-69) hom. 9. (ff. 69-74v) hom. 10. (ff. 74v-80) hom. 11. (ff. 80-88) hom. 12, inc. ab editis diuersa Ἐπειδὴ εἶπεν, ὅτι ὁ θεός (ff. 88-93v) hom. 13. (ff. 93v-97v) hom. 14. (ff. 97v-104v) hom. 15. (ff. 104v-109v) hom. 16. (ff. 109v-114) hom. 17. (ff. 114v-119) hom. 18. (ff. 119-124v) hom. 19. (ff. 124v-128) hom. 20. (ff. 128-133) hom. 21. (ff. 133-138) hom. 22. (ff. 138-147) hom. 23. (ff. 147-152) hom. 24. (ff. 152-156v) hom. 25. (ff. 156v-163) hom. 26. (ff. 163-168) hom. 27. (ff. 168-173) hom. 28. (ff. 173-181) hom. 29. (ff. 181-185) hom. 30.

2 (ff. 186-201v) In Epistulam ad Philemonem argumentum et homiliae 1-3 (M. 62, 701-720) : (ff. 186-187v) argumentum. (ff. 187v-191v) hom. 1. (ff. 191v-197v) hom. 2, des. editis paulo longior ...ἵνα καὶ ἐνταῦθα ἐπισπώμεθα τὴν παρ' αὐτοῦ ῥοπὴν καὶ τῶν μελλόντων... (ff. 197v-201v) hom. 3.

3 (ff. 202-233v) In Epistulam ad Titum homiliae 1-6 (M. 62, 663-700) : (ff. 202-207v) hom. 1. (ff. 207v-212v) hom. 2. (ff. 212v-217) hom. 3. (ff. 217-222v) hom. 4, inc. ab editis diuersa Ἔστιν ἃ τὸ γῆρας (ff. 222v-228v) hom. 5. (ff. 228v-233v) hom. 6.

4 (ff. 234-295v) In Epistulam ad Galatas commentarius, sine diuisione in capitula et sine doxologia ad finem (M. 61, 611-682).

Theol. gr. 77 (olim 137)

32 Saec. XI diuersis manibus exaratus, membr. (ff. I et 394 : chart.), mm. 296/305 × 204/221, ff. I+394, coll. 2, linn. 33-45. Fuit olim Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 160-161 ; Lambeck-Kollar IV, 199-201 ; Gerstinger, p. 352 ; Hunger-Kresten III, 137-139.

1 (f. 1) In Epistulam ad Titum homilia 6, inc. mut. τὸν μὲν ἕτοιμον (M. 62, 700, lin. 40 usque ad finem).

2 (ff. 1-17v) In Epistulam II ad Corinthios homiliae 5, 16, 18, 28 (M. 61, 427 ss.) : (ff. 1-5v) hom. 5. (ff. 5v-9v) hom. 16. (ff. 9v-13v) hom. 18. (ff. 13v-17v) hom. 28.

3 (ff. 17v-28v) In Epistulam ad Philemonem argumentum et homiliae 1-3 (M. 62, 701-720) : (ff. 17v-19) argumentum. (ff. 19-21v) hom. 1. (ff. 21v-25v) hom. 2. (ff. 25v-28v) hom. 3.

4 (ff. 28v-141v) In Epistulam ad Ephesios argumentum et homiliae 1-24 (M. 62, 9-176) : (ff. 28v-29) argumentum. (ff. 29-33) hom. 1. (ff. 33-37) hom. 2. (ff. 37-42) hom. 3. (ff. 42-46) hom. 4. (ff. 46-49v) hom. 5. (ff. 49v-53v) hom. 6. (ff. 53v-57v) hom. 7. (ff. 57v-67) hom. 8. (ff. 67v-71v) hom. 9. (ff. 71v-74v) hom. 10. (ff. 74v-80v) hom. 11. (ff. 80v-83v) hom. 12. (ff. 83v-88v) hom. 13, inc. ab editis diuersa Οὐ πρὸς Ἐφεσίους εἴρηται (ff. 88v-92v) hom. 14. (ff. 92v-96v) hom. 15, inc. ab editis diuersa Ὥσπερ εἰς σκεῦος ἀκάθαρτον καὶ ἱμάτιον μακαρισμῶν (ff. 96v-99v) hom. 16. (ff. 99v-103) hom. 17. (ff. 103-107) hom. 18. (ff. 107-112v) hom. 19. (ff. 112v-122v) hom. 20, inc. ab editis diuersa Σοφός τις ἀνὴρ πολλὰ ἐν τάξει (ff. 122v-126v) hom. 21. (ff. 126v-132v) hom. 22. (ff. 132v-135v) hom. 23. (ff. 135v-141v) hom. 24, inc. ab editis diuersa Περιζωσάμενοι τὴν ὀσφύν.

5 (ff. 141v-254) In Epistulam II ad Corinthios homiliae 1-4, 6-15, 17, 19-27, 29-30 (M. 61, 381 ss.) : (ff. 141v-147v) hom. 1. (ff. 147v-156v) hom. 2. (ff. 156v-163v) hom. 3. (ff. 163v-168v) hom. 4. (ff. 168v-172) hom. 6. (ff. 172-179) hom. 7. (ff. 179-182v) hom. 8. (ff. 182v-186v) hom. 9. (ff. 187-190v) hom. 10. (ff. 191-194v) hom. 11. (ff. 194v-199v) hom. 12. (ff. 199v-203v) hom. 13. (ff. 203v-206) hom. 14. (ff. 206-211) hom. 15. (ff. 211-214) hom. 17. (ff. 214-217v) hom. 19. (ff. 217v-220) hom. 20. (ff. 220-223) hom. 21. (ff. 223-226) hom. 22. (ff. 226-231v) hom. 23. (ff. 231v-234v) hom. 24. (ff. 234v-237v) hom. 25. (ff. 237v-242v) hom. 26. (ff. 242v-246) hom. 27, des. editis paulo breuior ἀσπαζώμεθα καὶ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἐπιτευξώμεθα χάριτι... (uide col. 590, lin. 7 a fine). (ff. 246-251) hom. 29. (ff. 251v-254) hom. 30, des. mut. τῶν μελλόντων ἀγαθῶν (col. 610, lin. 5 a fine).

6 (ff. 255-320) In Epistulam I ad Timotheum homiliae 1-18 (M. 62, 503-600) : (ff. 255-258v) hom. 1, sine lemmate,

des. ab editis diuersa ταῦτα οὖν ζηλῶμεν τὰ ὄντως ἀγαθά, ἵνα κἀκείνων τύχωμεν ἐν Χριστῷ... (ff. 258v-261v) hom. 2. (ff. 261v-265) hom. 3. (ff. 265-269) hom. 4. (ff. 269-271v) hom. 5. (ff. 271v-274v) hom. 6. (ff. 274v-278) hom. 7. (ff. 278-281) hom. 8. (ff. 281-283v) hom. 9, inc. ab editis diuersa Πολλὴν ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν γυναικῶν τὴν αἰδῶ (ff. 283v-287) hom. 10. (ff. 287-290v) hom. 11, inc. ab editis diuersa Διαλεχθεὶς περὶ ἐπισκόπων (ff. 290v-295v) hom. 12. (ff. 295v-300v) hom. 13. (ff. 300v-306v) hom. 14. (ff. 306v-309v) hom. 15, cum lacuna post uu. τίθησιν ἄξιος (col. 581, lin. 24) usque ad uu. οὐ γὰρ ἐν ταῖς ἡλικίαις (col. 585, lin. 17). (ff. 309v-312v) hom. 16. (ff. 312v-317) hom. 17. (ff. 317-320) hom. 18.

7 (ff. 320-374v) In Epistulam II ad Timotheum homiliae 1-10, quarum textus propter confusum foliorum ordinem in prototypo ualde perturbatus est (M. 62, 599-662) : (ff. 320-324v) hom. 1, cum lacuna post uu. ἐπεὶ καὶ Γαλάτας (col. 601, lin. 35) usque ad uu. ὥστε πολλαί (col. 602, lin. 14 ab imo). (ff. 324v-329) hom. 2. (ff. 329-332) hom. 3. (ff. 332-333, col. 2, lin. 22 ; 356v, col. 2, lin. 13-362v) hom. 4 (εἰ τοίνυν / τὸ κακοπαθεῖν = col. 619, lin. 23 ab imo). (ff. 362v-364v, col. 1, lin. 3 ab imo ; 333, col. 2, lin. 22-334v, col. 1, lin. 11 ab imo ; 339, col. 2, lin. 1-341) hom. 5 (καὶ ἰταμῶν / ἐπειδὴ οὖν = col. 626, lin. 26 ab imo ; πεπηγυῖαν / καὶ [καρδία μὴ cod.] προσηλωμένην = col. 628, lin. 9). (ff. 341-343v, col. 2, lin. 8 ; 334v, col. 1, lin. 11 ab imo-338) hom. 6 (τοῦτο δὲ / οὐ περὶ δογμάτων = col. 633, linn. 2-3). (ff. 338-339, col. 2, lin. 1 ; 343v, col. 2, lin. 8-348) hom. 7 (πῶς κατεφρόνησεν / οὖν = col. 637, lin. 3 ab imo). (ff. 348-355) hom. 8. (ff. 355-356v, col. 2, lin. 13 ; 364v, col. 1, lin. 3 ab imo-368) hom. 9 (μακροθυμίᾳ / καὶ διδαχῇ = col. 651, lin. 29). (ff. 368-374v) hom. 10, des. mut. [μετὰ ἀ]σφα[λείας (col. 662, lin. 15 a fine).

8 (ff. 382-393v) Sermo de pseudoprophetis, des. mut. νήστευσον, ἀγρύπνησον (M. 59, 553-566, lin. 32 ab imo).

Theol. gr. 81 (olim 118)

33 Saec. XI, membr. (ff. I-II et 48-49 : chart.), mm. 300/310×220/230, ff. II+49, coll. 2, linn. 28-32.
LIT. : NESSEL I, 163 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 176 ; HUNGER-KRESTEN III, 149-150.

(ff. 1-47v) In Genesim homiliae 14-18 (M. 53, 115-157) : (ff. 1-4) hom. 14, inc. mut. τὴν δεσποτείαν (col. 115, lin. 5). (ff. 4-12v) hom. 15. (ff. 12v-22) hom. 16, des. editis paulo breuior καὶ δεσπότου φιλανθρωπίαν, ὅτι αὐτῷ πρέπει ἡ δόξα... (col. 134, lin. 15). (ff. 22-38v) hom. 17, cum lacuna post uu. φησὶ τῆς πολλῆς (col. 143, lin. 11 ab imo) usque ad uu. τὰ αὐτὰ ὑπομένει (col. 144, lin. 26 ab imo). (ff. 38v-47v) hom. 18, cum lacuna post uu. τῶν σωματικῶν ἀναγκῶν (col. 149, lin. 18 ab imo) usque ad uu. συνυφαίνειν τοῖς ἐνδύμασι (col. 150, lin. 24 ab imo), des. mut. καὶ τὴν ὁρμήν (col. 157, lin. 8 ab imo).

Theol. gr. 85 (olim 68)

34 Saec. XIV in., membr. (ff. I-IX et 335 : chart.), mm. 286/290×203/217, ff. IX+335, linn. 27-30. Fuit olim Augerii de Busbecke (ff. 327-334 : folia aduenticia ex eodem codice desumpta, ex quo ff. 1-4 et 323-326 cod. **24** [theol. gr. 54] ; saec. XI, coll. 2, linn. 36 ; eorum ordo sic restituendus : ff. 327-328, 331-334, 329-330).
LIT. : NESSEL I, 167 ; LAMBECK-KOLLAR III, 339-340 ; St. Y. RUDBERG, *Études sur la tradition manuscrite de saint Basile*. Lund-Uppsala 1953, p. 57 ; HUNGER-KRESTEN III, 155-157.

(ff. 327-334) In Matthaeum homiliae 7-9 (M. 57, 79-177) : (ff. 327-328v, 331) hom. 7, inc. mut. δι' αὐτόν (col. 79, lin. 16 ab imo). (ff. 331-334v, 329-330) hom. 8. (f. 330r-v) hom. 9, des. mut. οὐκ ἤκουσας (col. 177, lin. 23).

Theol. gr. 87 (olim 134)

35 Saec. XV (anno 1445) manu Nili hieromonachi exaratus, chart., mm. 293/295×205/214, ff. I+254, coll. 2, linn. 30-32. Fuit olim Ioannis Sambuci (ff. 1-3v, 251, col. 2-253v : saec. XVI).
LIT. : NESSEL I, 168-169 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 195-196 ; BICK, pp. 46-47 ; GERSTINGER, p. 352 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 147 ; HUNGER-KRESTEN III, 159-161.

1 (f. 3v) De anathemate, excerpta perparuola, inc. Εἰπὲ γάρ μοι, des. τούτου δύναμιν ; inc. Τί οὖν ἐστι τοῦτο ὃ λέγεις ἀνάθεμα, des. mut. πρόβατα ἐκ (M. 48, 948, linn. 12-14 et linn. 21-27).

2 (ff. 4-249) In Epistulam ad Romanos argumentum et homiliae 1-32 (M. 60, 391-682) : (ff. 4-6v) argumentum.

(ff. 6^{v}-11) hom. 1. (ff. 11-19^{v}) hom. 2. (ff. 19^{v}-24) hom. 3. (ff. 24-28^{v}) hom. 4. (ff. 28^{v}-37^{v}) hom. 5. (ff. 37^{v}-44) hom. 6. (ff. 44-55^{v}) hom. 7. (ff. 55^{v}-66^{v}) hom. 8, inc. ab editis diuersa Εἶπεν, ὅτι ὑπόδικος (ff. 66^{v}-73) hom. 9. (ff. 73-81) hom. 10. (ff. 81-90) hom. 11. (ff. 90^{v}-102^{v}) hom. 12. (ff. 102^{v}-116^{v}) hom. 13, inc. ab editis diuersa Ἐπειδὴ γὰρ εἶπεν, ὅτι μεγάλα (ff. 116^{v}-131) hom. 14. (ff. 131-138) hom. 15. (ff. 138-152^{v}) hom. 16, inc. ab editis diuersa Ἆρα οὖν μεγάλα (ff. 152^{v}-159^{v}) hom. 17, des. ab editis diuersa καὶ πολλῆς ἀπολαύσαντες ἡδονῆς ἐντρυφῶμεν ἐκείνῃ διηνεκῶς, ἧς γένοιτο... (ff. 159^{v}-168^{v}) hom. 18. (ff. 168^{v}-178) hom. 19, inc. ab editis diuersa Εἰπών, ὅτι οὐκ ἀπώσατο (ff. 178-183) hom. 20. (ff. 183-188^{v}) hom. 21. (ff. 188^{v}-193) hom. 22. (ff. 193-199) hom. 23. (ff. 199-204) hom. 24. (ff. 204-211^{v}) hom. 25, des. ab editis diuersa ἵνα καὶ τῆς μελλούσης ἀπαλλαγῆτε γεέννης καὶ σωφρόνως τὸν ἐνταῦθα ζήσαντες βίον τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἐπιτύχητε, ὧν γένοιτο... (ff. 211^{v}-217) hom. 26. (ff. 217-221^{v}) hom. 27. (ff. 221^{v}-225) hom. 28. (ff. 225-231) hom. 29, inc. ab editis diuersa Εἶπεν ἐφ' ὅσον μὲν οὖν εἰμι (ff. 231-236^{v}) hom. 30. (ff. 236^{v}-243) hom. 31. (ff. 243^{v}-249) hom. 32, recensio multo longior, inc. Πάλιν παραίνεσις καὶ εὐχὴ μετὰ τὴν παραίνεσιν, des. ἀλλὰ καὶ μιμώμεθα, ἵνα καταξιωθῶμεν καὶ ἐντεῦθεν ἀπελθόντες αὐτὸν ἰδεῖν καὶ τῆς ἀπορρήτου δόξης μετασχεῖν, ἧς... (uide Append. 11).

Theol. gr. 88 (olim 153)

36 Saec. XIV manu Leonis τοῦ Παδιάτου presbyteri et tabularii Constantinopoli exaratus, chart., mm. 281/287 × 207/217, ff. II + 404, linn. 25. Praemittitur (f. 1^{v}) tabula antiqua Eclogarum. Ordo foliorum restituendus : 1-17, 19-25, 18, 26-163, 165, 164, 167, 166, 168-282, 285, 284, 283, 288, 287, 286, 289-404. Fuit olim anonymi cuiusdam, qui se anno 1464 codicem nostrum accepisse (f. 1^{r}) annotauit, et Augerii de Busbecke.

LIT. : NESSEL I, 169-170 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 313-316 ; S. HAIDACHER, *Studien über Chrysostomus-Eklogen*. Sitzungsber. d. Akad. d. Wissensch. Wien, phil.-hist. Kl. 144 (1902), pp. 5-8 ; *CCHGG*, pp. 7-8 ; BICK, pp. 39-40 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 147 ; HUNGER-KRESTEN III, 161-162.

1 (ff. 2-381) Eclogae 1-32, 37 (M. 63, 567 ss.) : (ff. 2-17^{v}, 19-25^{v}, 18^{r-v}) De patientia et longanimitate. Ecloga 22.

(ff. 18^{v}, 26-49^{v}) De eleemosyna et hospitalitate. Ecloga 23. (ff. 49^{v}-69^{v}) De dilectione. Ecloga 1, inc. Βουλόμενος ὁ φιλάνθρωπος θεὸς ἡμῶν συνδῆσαι, des. ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος · αὐτῷ ἡ δόξα... (uide *CCG* I, Append. 6 et ALDAMA 59). (ff. 69^{v}-84^{v}) De doctrina et correptione. Ecloga 6. (ff. 84^{v}-101) De peccato et confessione. Ecloga 24, des. cum doxologia. (ff. 101-110^{v}) De imperio, potestate et gloria. Ecloga 21. (ff. 110^{v}-126^{v}) De futuro iudicio. Ecloga 25, cum lacuna post uu. ὑπόθεσις κολάσεως γίνεται μείζονος (col. 748, lin. 7 ab imo) usque ad uu. οἱ γὰρ πολλὰ πταίοντες (col. 749, lin. 35). (ff. 126^{v}-143) De uirtute et uitio. Ecloga 26. (ff. 143^{v}-155^{v}) De magnanimitate et fortitudine. Ecloga 32, recensio multo prolixior, inc. Δειλὴν καὶ ἄνανδρον, des. δαψιλεστέρας ἀπέλαυσε τῆς ἄνωθεν φιλοτιμίας, ἧς... (uide Append. 2). (ff. 155^{v}-163^{v}, 165) De iuramentis. Ecloga 28. (ff. 165^{r-v}, 164^{r-v}, 167^{r-v}, 166^{r-v}, 168-179) De morte. Ecloga 31. (ff. 179-190^{v}) De liberorum educatione. Ecloga 27. (ff. 190^{v}-205^{v}) De mansuetudine et iniuriarum memoria. Ecloga 29, cum lacuna post uu. ἡ διαφορὰ γίνεται (col. 786, lin. 21) usque ad uu. Ἄκουσον, τί φησιν (col. 787, lin. 31). (ff. 205^{v}-220^{v}) De oratione. Ecloga 2. (ff. 221-230) De paenitentia. Ecloga 3. (ff. 230-237) De ieiunio et temperantia. Ecloga 4. (ff. 237-243^{v}) De humilitate animi. Ecloga 7. (ff. 243^{v}-248^{v}) De anima. Ecloga 8. (ff. 248^{v}-259^{v}) De non contemnenda Ecclesia Dei. Ecloga 9. (ff. 259^{v}-267^{v}) De prouidentia. Ecloga 10. (ff. 267^{v}-281) De diuitiis et paupertate. Ecloga 11. (ff. 281-282^{v}, 285^{r-v}, 284^{r-v}, 283^{r-v}, 288^{r-v}, 287^{r-v}, 286^{r-v}, 289) De ingluuie et ebrietate. Ecloga 12. (ff. 289^{v}-297) De aduersa ualetudine et medicis. Ecloga 13. (ff. 297-311^{v}) De mulieribus et pulchritudine. Ecloga 14. (ff. 311^{v}-321) De auaritia. Ecloga 15. (ff. 321-327) De prosperitate et de aduersitate. Ecloga 5, cum lacuna post uu. οὐκ ἔστιν ἡμέτερον (col. 606, lin. 5) usque ad uu. Ὁρᾷς, πόσης (col. 606, lin. 17). (ff. 327-333^{v}) De superbia et inani gloria. Ecloga 16. (ff. 333^{v}-339^{v}) De inuidia. Ecloga 17. (ff. 339^{v}-347) De odio et inimicitiis. Ecloga 18. (ff. 347-348) De silentio et secretis. Ecloga 37. (ff. 349-354) De tristitia et moerore. Ecloga 19, des. ab editis diuersa ὃς πολλῷ μᾶλλον ἡμῶν βούλεται μηδὲν ἡμᾶς πάσχειν δεινόν, ᾧ πρέπει... (ff. 354-362^{v}) De ira et furore. Ecloga 20, cum supplemento, quod inc. Ἄκουε δὲ τοῦ Χριστοῦ λέγοντος et des. καὶ κληρονόμος γενήσῃ τῆς βασιλείας

τῶν οὐρανῶν, ἧς γένοιτο... (S. 7, 817, lin. 27-818, lin. 28 ; uide *CCG* I, 151, 811 et ALDAMA 56). (ff. 362v-381) De laudibus S. Pauli Apostoli. Ecloga 30.

2 (ff. 394-402v) In parabolam de filio prodigo, inc. ab editis diuersa Ἀεὶ μὲν γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν (M. 59, 515-522).

Theol. gr. 89 (olim 73)

37 Saec. XII (anno 1129) manu Constantini Tarsitae τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν ἐν Κρήτῃ γεγονότος exaratus, membr. (ff. I-II et 424-425 : chart.), mm. 285/295×195/209, ff. II+425, coll. 2, linn. 32. Fuit olim Augerii de Busbecke. Hoc codice pro editionibus suis usi sunt Sauilius (ff. 62-146v), Dumortier (ff. 127-165v), Musurillo (ff. 62-127), Ettlinger (ff. 165v-184).

LIT. : NESSEL I, 170-172 ; LAMBECK-KOLLAR III, 345-355 ; *CCHGG*, p. 8 ; BICK, pp. 21-22 ; BUBERL-GERSTINGER, pp. 115-116 ; J. DUMORTIER, ed. *De subintroductis* (Paris 1955), pp. 30-31 ; H. MUSURILLO-B. GRILLET, *SC* 125, p. 83 ; G. H. ETTLINGER-B. GRILLET, *SC* 138, p. 98 ; A.-M. MALINGREY, *SC* 13 *bis*, pp. 71-79 ; HUNGER-KRESTEN III, 163-165.

1 (ff. 62-127) De uirginitate (M. 48, 533-596) ; praemittuntur (ff. 59v-61) tabula antiqua capitulorum libri de uirginitate eorumque operum Ioannis Chrysostomi, quae foliis sequentibus continentur, et (f. 61v) uersus in librum de uirginitate.

2 (ff. 127-146v) Contra eos qui subintroductas habent uirgines (M. 47, 495-514).

3 (ff. 146v-165v) Quod regulares feminae uiris cohabitare non debeant, inc. ab editis diuersa Οἴμοι, ψυχή, οἴμοι (M. 47, 513-532 ; uide col. 513, annot. a).

4 (ff. 165v-175) Ad uiduam iuniorem (M. 48, 599-610).

5 (ff. 175-184) De non iterando coniugio (M. 48, 609-620).

6 (ff. 184-245) Epistulae 1-17 (M. 52, 549-623) : (ff. 184-190v) ep. 1. (ff. 190v-205) ep. 2. (ff. 205-220v) ep. 3. (ff. 220v-223) ep. 5, des. editis paulo breuior περὶ τῆς ῥώσεως τῆς σῆς. (ff. 223-225v) ep. 6. (ff. 225v-229v) ep. 7. (ff. 229v-230v) ep. 8. (f. 230v) ep. 9. (f. 231) ep. 10. (f. 231r-v) ep. 11. (ff. 231v-232) ep. 12. (ff. 232-233v) ep. 13. (ff. 233v-238v) ep. 14. (ff. 238v-239) ep. 15, des. ab editis diuersa ὃ προείπομεν. (ff. 239-240) ep. 16, des. ab editis diuersa τῆς συνέσεως τῆς σῆς. (ff. 240-244) ep. 4. (ff. 244-245) ep. 17.

Theol. gr. 91 (olim 112)

38 Saec. XI (f. 1 : saec. XIII), membr. (ff. I et 282 : chart.), mm. 281/288×209/211, ff. I+282, coll. 2, linn. 33-36. Foliorum ordo restituendus : 1-160, 169, 172, 170, 173, 171, 175, 174, 161-168, 176-190, 279, 191-278, 280-282. Fuit olim monasterii cuiusdam τῶν στ... et fortasse Andreae Darmarii.

LIT. : NESSEL I, 173 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 141 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 102 ; HUNGER-KRESTEN III, 166-167.

(ff. 1-281v) In Genesim homiliae 1-30 (M. 53, 21-281) : (ff. 1-6v) hom. 1. (ff. 6v-12v) hom. 2. (ff. 12v-20v) hom. 3. (ff. 20v-29) hom. 4, cum lacuna post uu. κανόνας τινὰς καί (col. 45, lin. ult.) usque ad uu. εὐθύνας ὑπὲρ τούτου (col. 46, lin. 3 ab imo). (ff. 29-36v) hom. 5. (ff. 36v-46) hom. 6. (ff. 46-55) hom. 7. (ff. 55-62v) hom. 8. (ff. 62v-69) hom. 9. (ff. 69-79v) hom. 10. (ff. 79v-88v) hom. 11. (ff. 89-97) hom. 12. (ff. 97-104) hom. 13. (ff. 104-112v) hom. 14. (ff. 112v-121) hom. 15. (ff. 121-131v) hom. 16. (ff. 131v-148) hom. 17, des. editis paulo breuior τοῖς ἠγαπηκόσιν αὐτὸν χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν... (col. 148, lin. 7). (ff. 148-159v) hom. 18. (ff. 159v-160v, 169r-v, 172r-v, 170r-v, 173r-v, 171r-v, 175r-v, 174r-v) hom. 19, cum lacuna post uu. τοσαύτῃ τῇ ἀνεξικακίᾳ (col. 160, lin. 24 ab imo) usque ad uu. ἐχρῆν καὶ φύλακα (col. 161, lin. 31). (ff. 174v, 161-168v, 176-178) hom. 21, transposito textu a uu. ταῦτα δὲ μὴ ἁπλῶς (col. 182, lin. 4 ab imo) usque ad uu. τῆς ἀρετῆς μέτρον (col. 183, lin. 29) post uu. καὶ μειζόνων (col. 181, lin. 23 ; uide col. 182, annot. d). (ff. 178-189) hom. 22. (ff. 189-190v, 279r-v, 191-197v) hom. 23. (ff. 197v-210) hom. 24. (ff. 210-222v) hom. 25. (ff. 222v-233) hom. 26. (ff. 233-247) hom. 27. (ff. 247-257v) hom. 28. (ff. 258-272v) hom. 29. (ff. 272v-278v, 280-281v) hom. 30, cum lacuna post uu. διὰ τῆς ἑτεροφωνίας αὐ[τούς (col. 278, lin. 15 ab imo) usque ad uu. εἰς δέον χρησώμεθα (col. 279, lin. 23 ab imo), des. mut. καὶ βουλόμενος (col. 281, lin. 27).

Theol. gr. 94 (olim 154)

39 Saec. XIV, membr. (ff. I et 228 : chart.), mm. 275/280×193/205, ff. I+288, coll. 2, linn. 31. Praemittitur (ff. 2v-3v) tabula Eclogarum manu saec. XV exarata. Fuit olim Cardinalis Bessarionis, Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 174; Lambeck-Kollar IV, 316-317; S. Haidacher, *Studien über Chrysostomus-Eklogen*. Sitzungsber. d. Akad. d. Wissensch. Wien, phil.-hist. Kl. 144 (1902), pp. 8-10; Gerstinger, pp. 296, 302, 353; Buberl-Gerstinger, pp. 133-137; T. Gasparrini Leporace-E. Mioni, *Cento Codici Bessarionei*. Catalogo di mostra. Venezia 1968, p. 69; O. Kresten, BZ 64 (1971), pp. 98-99; Hunger-Kresten III, 170-171.

(ff. 4-287) Eclogae 1-32, 37 (M. 63, 567 ss.) : (ff. 4-21) De patientia et longanimitate. Ecloga 22. (ff. 21-38v) De eleemosyna et hospitalitate. Ecloga 23. (ff. 39-53v) De dilectione. Ecloga 1, inc. Βουλόμενος ὁ φιλάνθρωπος θεὸς ἡμῶν συνδῆσαι, des. ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος· αὐτῷ ἡ δόξα... (uide *CCG* I, Append. 6 et Aldama 59). (ff. 53v-65) De doctrina et correptione. Ecloga 6. (ff. 65-77) De peccato et confessione. Ecloga 24. (ff. 77v-84v) De imperio, potestate et gloria. Ecloga 21. (ff. 84v-96) De futuro iudicio. Ecloga 25. (ff. 96-108) De uirtute et uitio. Ecloga 26. (ff. 108v-117) De magnanimitate et fortitudine. Ecloga 32, recensio multo prolixior, inc. Δειλὴν καὶ ἄνανδρον, des. δαψιλεστέρας ἀπέλαυσε τῆς ἄνωθεν φιλοτιμίας, ἧς... (uide Append. 2). (ff. 117-123v) De iuramentis. Ecloga 28. (ff. 123v-134v) De morte. Ecloga 31. (ff. 135-143) De liberorum educatione. Ecloga 27. (ff. 143v-154v) De mansuetudine et iniuriarum memoria. Ecloga 29, cum lacuna post uu. ἡ διαφορὰ γίνεται (col. 786, lin. 21) usque ad uu. Ἄκουσον γάρ, τί φησιν (col. 787, lin. 9 ab imo). (ff. 155-166v) De oratione. Ecloga 2. (ff. 167-174) De paenitentia. Ecloga 3. (ff. 174v-179v) De ieiunio et temperantia. Ecloga 4. (ff. 179v-184v) De humilitate animi. Ecloga 7, des. sine doxologia. (ff. 185-188v) De anima. Ecloga 8. (ff. 188v-197) De non contemnenda Ecclesia Dei. Ecloga 9. (ff. 197-203) De prouidentia. Ecloga 10. (ff. 203v-213v) De diuitiis et paupertate. Ecloga 11. (ff. 214-220) De ingluuie et ebrietate. Ecloga 12. (ff. 220-225v) De aduersa ualetudine et medicis. Ecloga 13. (ff. 226-236v) De mulieribus et pulchritudine. Ecloga 14. (ff. 237-243v) De auaritia. Ecloga 15. (ff. 243v-248) De prosperitate et aduersitate. Ecloga 5, cum lacuna post uu. οὐκ ἔστιν ἡμέτερον (col. 606, lin. 5) usque ad uu. Ὁρᾷς, ὅσης (sic cod.) (col. 606, lin. 17). (ff. 248-253) De superbia et inani gloria. Ecloga 16. (ff. 253-257) De inuidia. Ecloga 17. (ff. 257v-263) De odio et inimicitiis. Ecloga 18. (ff. 263-

267) De tristitia et moerore. Ecloga 19. (ff. 267-273) De ira et furore. Ecloga 20, cum supplemento, quod inc. Ἄκουε δὲ καὶ τοῦ Χριστοῦ λέγοντος... et des. ...κληρονόμος γενήσῃ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἧς γένοιτο... (S. 7, 817, lin. 27-818, lin. 28; uide *CCG* I, 151, 811 et Aldama 56). (f. 273r-v) De silentio et secretis. Ecloga 37. (ff. 274-287) De laudibus S. Pauli Apostoli. Ecloga 30.

Theol. gr. 95 (olim 147)

40 Saec. XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 283/288 × 201/210, ff. I+279, linn. 31 (ff. 1-35). Fuit olim Augerii de Busbecke.

LIT. : Nessel I, 174-177; Lambeck-Kollar IV, 265-275; *CCHGG*, pp. 8-9; Buberl-Gerstinger, p. 147; Aland, p. 100 (nº 722); Hunger-Kresten III, 171-174.

1 (ff. 1r-1v, lin. 11 ab imo; 4r, lin. 3 ab imo-f. 16r) Sermo de pseudoprophetis, cum lacunis post uu. ὅτι τοῖς ὠσὶν αὐτῶν βα[ρέως usque ad uu. αἴτιος παντὸς κακοῦ (ob perturbationem foliorum codicis, ex quo librarius noster sermonem exscripsit) et post uu. τὴν οἰκουμένην usque ad uu. ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται (M. 59, 553-554, lin. 6 ab imo; 555, lin. 25-561, lin. 45; 564, lin. 44-568).

2 (ff. 21-29v) In incarnationem Domini, des. editis multo breuior ὅτε τοίνυν τῆς παλιγγενεσίας ἀνακαινισθείημεν ἅπαντες, ἧς γένηται πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι... (M. 59, 687-696, lin. 16 ab imo).

3 (ff. 29v-35) De beato Philogonio (M. 48, 747-756).

Theol. gr. 96 (olim 119)

41 Saec. XVI (fortasse anno 1564) manu Nicolai Turriani exaratus, chart., mm. 286/290 × 198/206, ff. II+114, linn. 24. Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci. Codex noster uidetur esse pars altera cod. Oxoniensis Auct. E. 2.7. (olim Miscell. 35; cf. *CCG*, I, 135).

LIT. : Nessel I, 177-178; Lambeck-Kollar IV, 177; Gerstinger, p. 353; Hunger-Kresten III, 175.

(ff. 1-113v) In Genesim homiliae 31-39 (M. 53, 282-368) : (ff. 1-14) hom. 31. (ff. 14v-31) hom. 32. (ff. 31v-41)

hom. 33. (ff. 41v-52v) hom. 34. (ff. 53-67) hom. 35. (ff. 67v-78v) hom. 36. (ff. 79-89v) hom. 37. (ff. 90-103) hom. 38. (ff. 103v-113v) hom. 39.

Theol. gr. 104 (olim 240)

41a Saec. XIV (circa annum 1350), chart., mm. 287/293 × 205/222, ff. I+248, (ff. 14-16 : linn. 32-33). Fuit olim Demetrii Protokalanarchi, Augerii de Busbecke.

LIT. : Nessel I, 184-186 ; Lambeck-Kollar V, 213-221 ; Rahlfs, pp. 320-321 ; Buberl-Gerstinger, p. 148.

(ff. 14v-16) Epistula ad monachos, inc. ab editis diuersa Προσεύχεσθε ἀδιαλείπτως, φησὶν ὁ θεῖος ἀπόστολος, des. editis multo breuior ὁ ἀπολέσας αὐτὸ κατακριθήσεται (M. 60, 751-754, lin. 15).

Theol. gr. 105 (olim 107)

42 Saec. XVI (fort. anno 1563) manibus Michael Myrocephalitae, Andreae Darmarii et aliorum exaratus, chart., mm. 288/291 × 199/204, ff. II+269, lin. 23-27. Fuit olim Andreae Darmarii et fortasse etiam Ioannis Sambuci. Praemittitur (f. II) tabula homiliarum manu recentiore exarata. Ex hoc codice Sauilius orationes de mundi creatione (ff. 93-145, 151-166v), in Psalmum 4 (ff. 167v-188, 188-194), homiliam, Quomodo animam... (ff. 145-150v) transcribendas curauit.

LIT. : Nessel I, 187-189 ; Lambeck-Kollar IV, 61-111 ; A. F. Kollar, *Analecta monumentorum omnis aevi Vindobonensia*, I. Wien 1761, coll. 1086-1087 (Sauilii quattuor epistulae de codice nostro ad Sebastianum Tengnagel missae) ; O. Kresten, in : R. Riedinger, *Pseudo-Kaisarios* (*Byzant. Archiv.* 12). München 1969, pp. 81-92.

1 (ff. 93-145) De mundi creatione orationes 1-5 (M. 56, 431-484) : (ff. 93-99v) oratio 1, inc. editis breuior Ἡ ἱστορία αὕτη ἐστὶ μὲν Μωυσέως τοῦ νομοθέτου σύγγραμμα (col. 431, lin. 8), cum lacuna post uu. ἐνταῦθά εἰσιν (col. 431, lin. 18) usque ad uu. ἐπειδὴ ἐθέλησεν (col. 433, lin. 22). (ff. 99v-109v) oratio 2. (ff. 109v-119) oratio 3. (ff. 119v-133) oratio 4, cum lacuna post uu. μυρίας μυριάδας (col. 464, lin. 20) usque ad uu. ἔφριττον. Ὅτι οὐκ (col. 465, lin. 6). (ff. 133v-145) oratio 5.

2 (ff. 145-150v) Quomodo animam acceperit Adamus, et de passione Christi (S. 5, 648-653).

3 (ff. 151-166v) De mundi creatione oratio 6 (M. 56, 484-500).

4 (ff. 167v-188) Expositio in Psalmum 4 (M. 55, 39-60).

5 (ff. 188-194) In Psalmum 4 (M. 55, 539-544).

Theol. gr. 108 (olim 136)

43 Saec. X ineuntis, membr. (ff. I-V et 242-246 : chart.), mm. 282/290 × 198/207, ff. V+246, linn. 35. Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 189-190 ; Lambeck-Kollar IV, 198-199 ; Gerstinger, pp. 343, 353.

1 (ff. 1-55v) In Epistulam II ad Corinthios homiliae 21-30 (M. 61, 541-610) : (ff. 1-5) hom. 21. (ff. 5-9v) hom. 22. (ff. 10-19) hom. 23. (ff. 19-24) hom. 24. (ff. 24-28) hom. 25. (ff. 28v-35) hom. 26. (ff. 35-39v) hom. 27. (ff. 40-44v) hom. 28. (ff. 44v-52) hom. 29. (ff. 52-55v) hom. 30.

2 (ff. 56-241v) In Epistulam ad Hebraeos argumentum et homiliae 1-33 (M. 63, 9-232) : (ff. 56-58v) argumentum. (ff. 59-63) hom. 1. (ff. 63v-69v) hom. 2. (ff. 69v-77v) hom. 3. (ff. 77v-85v) hom. 4, des. editis paulo breuior εἰς τοὺς ἐπαίνους, ἵνα τυχεῖν ἅπαντες καταξιωθῶμεν... (col. 46, lin. 4 a fine). (ff. 85v-91v) hom. 5. (ff. 92-97v) hom. 6. (ff. 98-104) hom. 7. (ff. 104-110v) hom. 8. (ff. 110v-116v) hom. 9. (ff. 117-122) hom. 10. (ff. 122-128) hom. 11. (ff. 128-132v) hom. 12. (ff. 132v-139) hom. 13. (ff. 139-144) hom. 14. (ff. 144v-149v) hom. 15. (ff. 150-154) hom. 16. (ff. 154-159v) hom. 17. (ff. 159v-163v) hom. 18. (ff. 163v-167) hom. 19. (ff. 167-171v) hom. 20. (ff. 172-176v) hom. 21. (ff. 176v-181v) hom. 22, des. editis paulo breuior ταύτην οὖν τὴν πολλὴν σύνεσιν μεταδιώκωμεν, ἵνα τύχωμεν... (uide col. 160, lin. 7 a fine). (ff. 181v-186v) hom. 23. (ff. 187-191v) hom. 24. (ff. 192-197) hom. 25. (ff. 197-203) hom. 26. (ff. 203-208v) hom. 27. (ff. 209-218v) hom. 28. (ff. 218v-223v) hom. 29. (ff. 223v-227) hom. 30. (ff. 227v-231v) hom. 31. (ff. 232-236v) hom.

32. (ff. 237-241v) hom. 33, des. mut. πάντας ἡμᾶς (col. 232, lin. 4 a fine); ultima doxologiae uerba (f. 242) suppleuit anno 1565 Andreas Darmarius.

Theol. gr. 111 (olim 140)

44 Saec. XIV (dim. post.), chart., mm. 292/300 × 202/226, ff. I+287, linn. 40. Fuit olim Augerii de Busbecke. Hoc codice (ff. 86v-88) Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : NESSEL I, 192-193; LAMBECK-KOLLAR IV, 203-206; *CCHGG*, pp. 9-10.

1 (ff. 1-86v) In Epistulam ad Hebraeos argumentum et homiliae 1-34 (M. 63, 12-236) : (f. 1) argumentum, inc. mut. πορεύεσθαι, εἰ δέοι (col. 12, lin. 16 ab imo). (ff. 1v-3v) hom. 1. (ff. 3v-6v) hom. 2. (ff. 6v-9v) hom. 3, cum lacuna post uu. τότε γὰρ αὐτήν (col. 27, lin. 11 ab imo) usque ad uu. λέγων · ἡμῖν (col. 30, lin. 19 ab imo). (ff. 9v-13) hom. 4, des. editis paulo breuior ναί, γένοιτο, ἵνα καταξιωθῶμεν... (uide col. 46, lin. 4 a fine). (ff. 13-16) hom. 5. (ff. 16-18v) hom. 6, des. ab editis diuersa γενώμεθα δὴ τῶν μακαρίων ἡμεῖς, ἵνα ἐπιτύχωμεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ... (ff. 18v-21v) hom. 7. (ff. 21v-24v) hom. 8. (ff. 24v-27v) hom. 9. (ff. 27v-30) hom. 10. (ff. 30-32v) hom. 11. (ff. 32v-34v) hom. 12. (ff. 34v-37v) hom. 13. (ff. 37v-40) hom. 14. (ff. 40v-43) hom. 15. (ff. 43-44v) hom. 16. (ff. 44v-46v) hom. 17, cum lacuna post uu. τί δήποτε ταῖς (col. 130, lin. 7 ab imo) usque ad uu. πονηρῶν; καίτοι τὰ ἀγωνίσματα (col. 133, lin. 12). (ff. 46v-48) hom. 18, des. editis paulo prolixior γενώμεθα, ἵνα συμβασιλεύσωμεν αὐτῷ, οὗ καὶ τύχοιμεν ἐν αὐτῷ Χριστῷ... (ff. 48-50) hom. 19, inc. ab editis diuersa Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν... ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν. Δείξας τὸ διάφορον (col. 139, linn. 1-3 lemmatis repetuntur) (ff. 50-52) hom. 20. (ff. 52-54) hom. 21. (ff. 54-56v) hom. 22, des. ab editis diuersa ταύτην οὖν τὴν πολλὴν σύνεσιν μεταδιώκωμεν, ἵνα τύχωμεν... (uide col. 160, lin. 6 a fine). (ff. 56v-59) hom. 23, inc. ab editis diuersa Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε (ff. 59-61v) hom. 24. (ff. 61v-63v) hom. 25. (ff. 64-66v) hom. 26. (ff. 66v-69) hom. 27. (ff. 69-73v) hom. 28. (ff. 73v-76) hom. 29. (ff. 76-77v) hom. 30. (ff. 77v-79v) hom. 31. (ff. 79v-82) hom. 32. (ff. 82-84) hom. 33. (ff. 84-86v) hom. 34.

2 (ff. 86v-127v) In Epistulam ad Philippenses argumentum et homiliae 1-15 (M. 62, 177-289) : (ff. 86v-88) argumentum. (ff. 88-90v) hom. 1. (ff. 90v-93v) hom. 2. (ff. 93v-96) hom. 3. (ff. 96-99) hom. 4. (ff. 99-101) hom. 5. (ff. 101-105) hom. 6. (ff. 105-108v) hom. 7. (ff. 108v-111) hom. 8. (ff. 111-115) hom. 9. (ff. 115-118) hom. 10. (ff. 118-120v) hom. 11. (ff. 120v-123) hom. 12. (ff. 123-125) hom. 13, des. ab editis diuersa Ὑπομείνωμεν θλῖψιν, ἵνα τύχωμεν τῶν ἀπορρήτων ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ... (ff. 125-127) hom. 14. (f. 127r-v) hom. 15, des. mut. οὐχὶ διεχεῖτο (col. 289, lin. 36).

3 (ff. 128-187v) In Epistulam ad Ephesios homiliae 3-24 (M. 62, 23-176) : (ff. 128-130v) hom. 3, inc. mut. ἐποιεῖτο καὶ δήμων (col. 23, lin. 4 ab initio). (ff. 130v-133) hom. 4. (ff. 133v-135v) hom. 5. (ff. 135v-137v) hom. 6. (ff. 137v-140) hom. 7. (ff. 140-146) hom. 8. (ff. 146-148) hom. 9. (ff. 148v-150) hom. 10. (ff. 150-153v) hom. 11. (ff. 153v-155v) hom. 12. (ff. 155v-158) hom. 13. (ff. 158-160v) hom. 14. (ff. 160v-162v) hom. 15, inc. ab editis diuersa Ὥσπερ εἰς σκεῦος ἀκάθαρτον καὶ ἱμάτιον (ff. 162v-164v) hom. 16. (ff. 164v-166v) hom. 17. (ff. 166v-169) hom. 18. (ff. 169-172) hom. 19. (ff. 172-177v) hom. 20, inc. ab editis diuersa Σοφός τις ἀνὴρ πολλὰ ἐν τάξει μακαρισμῶν (ff. 177v-180) hom. 21. (ff. 180-183) hom. 22. (ff. 183-185) hom. 23. (ff. 185-187v) hom. 24.

4 (ff. 188-223v) In Epistulam ad Colossenses homiliae 1-12 (M. 62, 299-392) : (ff. 188-191v) hom. 1. (ff. 191v-195) hom. 2. (ff. 195-197v) hom. 3. (ff. 197v-200) hom. 4. (ff. 200-202v) hom. 5. (ff. 202v-204v) hom. 6. (ff. 205-208) hom. 7. (ff. 208-211v) hom. 8. (ff. 211v-213v) hom. 9. (ff. 213v-216v) hom. 10. (ff. 216v-219v) hom. 11. (ff. 219v-223v) hom. 12.

5 (ff. 224-248v) In Epistulam ad Galatas commentarius, sine diuisione in capitula et sine doxologia ad finem, cum lacuna post uu. εἶδος δὲ καί usque ad uu. ἡ πίστις (M. 61, 611-661, lin. 10 ; 666, lin. 11-682).

6 (ff. 249-279) De sacerdotio libri 1-6 (M. 48, 623-692) : (ff. 249-251v) liber 1, inc. ab editis diuersus Ἐμοὶ μὲν πολλοί, des. mut. τῇ σῇ γὰρ γνώμῃ τά (col. 630, lin. 15). (ff. 252-255) liber 2, inc. mut. ἐπιδεῖξαι ἐβούλετο (col. 632, lin. 22 ab imo). (ff. 255-264v) liber 3. (ff. 264v-270) liber 4. (ff. 270-272v) liber 5. (ff. 272v-279) liber 6.

Theol. gr. 114 (olim 131)

45 Saec. XI ineuntis (f. 1 : ab Andrea Darmario annis 1562-1565 exaratum), membr. (ff. I-V, 1, 377-378 : chart.), mm. 278/282 × 200/210, ff. V+378, linn. 32-33 (f. 1^{v} : linn. 26). Ordo foliorum restituendus : 1-40, 169-312, 41-168, 313-378. Fuit olim Ioannis diaconi Cretensis, Niphontis episcopi Castoriae, Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.

LIT. : NESSEL I, 196-197 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 191-193 ; GERSTINGER, p. 353 ; BUBERL-GERSTINGER, pp. 83-84.

(ff. 1-367) In Iohannem homiliae 1-88 (M. 59) : (ff. 1-5) hom. 1. (ff. 5-11) hom. 2. (ff. 11-18^{v}) hom. 3. (ff. 18^{v}-23^{v}) hom. 4. (ff. 23^{v}-29) hom. 5. (ff. 29-30^{v}) hom. 6, inc. ab editis diuersa Διαλεχθεὶς τὰ περὶ τοῦ θεοῦ λόγου (ff. 30^{v}-33^{v}) hom. 7. (ff. 33^{v}-36^{v}) hom. 8. (ff. 36^{v}-39^{v}) hom. 9. (ff. 39^{v}-40^{v}, 169-171) hom. 10. (ff. 171-174) hom. 11. (ff. 174-178) hom. 12. (ff. 178-182) hom. 13. (ff. 182-186) hom. 14. (ff. 186-190) hom. 15. (ff. 190-194^{v}) hom. 16. (ff. 194^{v}-199^{v}) hom. 17. (ff. 199^{v}-204^{v}) hom. 18. (ff. 204^{v}-207^{v}) hom. 19. (ff. 207^{v}-211) hom. 20. (ff. 211-215) hom. 21. (ff. 215-218^{v}) hom. 22. (ff. 218^{v}-222^{v}) hom. 23. (ff. 222^{v}-226^{v}) hom. 24. (ff. 226^{v}-230) hom. 25. (ff. 230-233) hom. 26. (ff. 233-236^{v}) hom. 27. (ff. 236^{v}-240^{v}) hom. 28. (ff. 240^{v}-244^{v}) hom. 29. (ff. 244^{v}-247^{v}) hom. 30. (ff. 247^{v}-253^{v}) hom. 31. (ff. 253^{v}-257) hom. 32. (ff. 257-261) hom. 33. (ff. 261-265) hom. 34. (ff. 265-268^{v}) hom. 35. (ff. 268^{v}-271^{v}) hom. 36. (ff. 271^{v}-274^{v}) hom. 37. (ff. 274^{v}-281) hom. 38. (ff. 281-287^{v}) hom. 39. (ff. 287^{v}-292) hom. 40. (ff. 292-295) hom. 41. (ff. 295^{v}-300) hom. 42. (ff. 300-302) hom. 43. (ff. 302-304^{v}) hom. 44, des. ab editis diuersa ἀκινήτων, ὧν γένοιτο πάντας ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν χάριτι... (ff. 304^{v}-309) hom. 45. (ff. 309^{v}-312^{v}, 41^{r-v}) hom. 46. (ff. 41^{v}-46^{v}) hom. 47. (ff. 46^{v}-49^{v}) hom. 48. (ff. 49^{v}-53^{v}) hom. 49. (ff. 53^{v}-57^{v}) hom. 50. (ff. 57^{v}-60^{v}) hom. 51, inc. ab editis diuersa Τοὺς προσιόντας τῷ κηρύγματι (ff. 61-65) hom. 52. (ff. 65-68) hom. 53. (ff. 68^{v}-72^{v}) hom. 54. (ff. 72^{v}-75^{v}) hom. 55. (ff. 75^{v}-79^{v}) hom. 56. (ff. 79^{v}-83) hom. 57. (ff. 83-88^{v}) hom. 58. (ff. 88^{v}-94) hom. 59. (ff. 94-101) hom. 60. (ff. 101-106) hom. 61. (ff. 106-111) hom. 62. (ff. 111-115) hom. 63.

(ff. 115-120) hom. 64. (ff. 120-124) hom. 65. (ff. 124-128) hom. 66. (ff. 128-131^{v}) hom. 67. (ff. 131^{v}-134^{v}) hom. 68. (ff. 134^{v}-137) hom. 69. (ff. 137-140^{v}) hom. 70. (ff. 140^{v}-144) hom. 71. (ff. 144-149^{v}) hom. 72, des. ab editis diuersa τῆς ἀρετῆς ἐπιλαβώμεθα πάσης, ἵνα... (uide col. 396, annot. b.). (ff. 149^{v}-153^{v}) hom. 73, inc. ab editis diuersa Μέγα ἀγάπη καὶ πυρὸς αὐτοῦ σφοδρότερον (uide col. 395, annot. a) (ff. 153^{v}-156^{v}) hom. 74. (ff. 156^{v}-162) hom. 75. (ff. 162-165^{v}) hom. 76. (ff. 165^{v}-168^{v}, 313-314^{v}) hom. 77. (ff. 314^{v}-320) hom. 78. (ff. 320-325^{v}) hom. 79. (ff. 325^{v}-329) hom. 80. (ff. 329-332^{v}) hom. 81. (ff. 333-337) hom. 82. (ff. 337-344) hom. 83. (ff. 344-348) hom. 84. (ff. 348-355) hom. 85. (ff. 355-359^{v}) hom. 86. (ff. 359^{v}-363^{v}) hom. 87. (ff. 363^{v}-367) hom. 88.

Theol. gr. 123 (olim 151)

46 Saec. XIII, chart. (ff. 1-2 : membr.), mm. 268/278 × 195/202, ff. 209, linn. 33-36 (ff. 1-2 : linn. 24). Fuit olim Ioannis Sambuci. Hoc codice Ducaeus (ff. 202^{v}-206^{v}) et Sauilius (ff. 63-65^{v}, 108-113^{v}, 202^{v}-206^{v}, fortasse etiam 78-80, 82-85) pro editionibus suis usi sunt.

LIT. : NESSEL I, 201-207 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 285-309 ; *CCHGG*, pp. 10-12 ; GERSTINGER, p. 354 ; EHRHARD III, 759.

1 (ff. 1^{v}-6^{v}) In parabolam de filio prodigo (M. 59, 515-522).

2 (ff. 13-23) In Genesim sermo 3 (M. 56, 525-538).

3 (ff. 52-56) De adoratione pretiosae crucis, des. ab editis diuersa τέλος ταφὴν καταδεξάμενον, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου · αὐτῷ... (M. 52, 835-840, lin. 5 ab imo ; uide *BHG* 419 b).

4 (ff. 56-61) In illud, *Simile est regnum caelorum patrifamilias*, des. editis multo breuior ἐν αὐτῷ θαρρῶ καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἐξανάστασιν, ὅτι αὐτῷ... (M. 59, 577-584, lin. 23 ab imo).

5 (ff. 61-63) In annuntiationem B. Virginis, des. editis paululo breuior ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ἧς γένοιτο... (M. 50, 791-796).

6 (ff. 63-65^{v}) In annuntiationem sanctissimae Deiparae (M. 60, 755-760).

7 (ff. 78-80) De Lazaro et diuite, des. ab editis diuersa εἰς τὸν λιμένα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως φθασάσης (!) ἐν Χριστῷ... (M. 59, 591-596).

8 (ff. 80-82) In Lazarum homilia 2, inc. ab editis diuersa Ὥσπερ μήτηρ φιλότεκνος (M. 62, 775-778).

9 (ff. 82-85) In ramos palmarum, des. ab editis diuersa ὡς φλιαὶ χείλη πιστῶν καὶ ὁ ὀλοθρεύων καταργηθῇ καὶ ὁ θάνατος καταλυθῇ καὶ ἡ ἀνάστασις φανερωθῇ καὶ ὁ ἀψευδὴς υἱὸς καὶ θεὸς πιστευθῇ σὺν τῷ ἁγίῳ καὶ ὁμοουσίῳ πνεύματι · νῦν... (M. 59, 703-708, lin. 46).

10 (ff. 100^{v}-104) In decem uirgines, des. editis paulo breuior ἑτοιμάσω σοι, μεθ' ὧν τῷ πατρὶ δόξα... (M. 59, 527-532, lin. 4 a fine).

11 (ff. 104-108) In meretricem et pharisaeum (M. 59, 531-536).

12 (ff. 108-113^{v}) In proditionem Seruatoris (M. 59, 713-720).

13 (ff. 193^{v}-195) In transfigurationem Domini, inc. ab editis diuersa Ἤκουες τοῦ δεσπότου Χριστοῦ... (S. 7, 339-340).

14 (ff. 195-198^{v}) In sanctum Apostolum Thomam, inc. ab ed. M. diuersa Ἰδοὺ πάλιν ἑορτή, ἰδοὺ πάλιν σωτηρία ψυχῶν. Ἥκω τοίνυν τὸ χρέος (M. 59, 681-688 ; cf. ed. LEROY, pp. 237-251 ; ALDAMA 181, *BHG* 1841).

15 (ff. 202^{v}-206^{v}) In Samaritanam, inc. ab editis diuersa Σήμερον ὁ Χριστὸς τοὺς ἄθλους, des. mut. ἕως τρίτου οὐρανοῦ (M. 59, 535-541, lin. 26).

16 (ff. 207-209) In ascensionem sermo 4, inc. mut. τὴν συγκατάβασιν (M. 52, 799, lin. 22 ab initio-802).

17 (f. 209^{r-v}) De sancta Pentecoste homilia 1, des. mut. τὴν εὔνοιαν τοῦ [Σήμ (M. 50, 453, lin. 1-lin. 15 ab imo).

Theol. gr. 129 (olim 148)

47 Saec. XI (dim. post.), membr. (ff. I-IV et 259-260 : chart.), mm. 261/269 × 191/205, ff. IV et 260, coll. 2, linn. 27 (ff. 189-258 : linn. 32-34). Ordo foliorum restituendus : 9-26, 1-8, 35-40, 27-34, 41-260. Fuit olim Nicolai cuiusdam, Theodosii cuiusdam, Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.
LIT. : NESSEL I, 215 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 275-277 ; GERSTINGER, p. 354 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 106.

1 (ff. 1-248^{v}) Ad populum Antiochenum homiliae 1-19, 21 (M. 49, 18 ss.) : (ff. 9-26^{v}) hom. 1, inc. mut. συνιδεῖν ὁ Τιμόθεος, cum lacunis post uu. μαραίνειν ἐσπού[δαζε usque ad uu. ποιεῖ τοῖς μεθύουσι et post uu. δῆλον ἐκεῖθεν usque ad uu. μέλ]λουσαν δόξαν, des. mut. ἀδελφοῖς κηδεμονίαν (col. 18, lin. 23-col. 21, lin. 22 ; col. 22, lin. 8 ab imo-col. 28, lin. 25 ; col. 29, lin. 6-col. 34, lin. 1). (ff. 1-8^{v}, 35-40^{v}, 27-31) hom. 2, inc. mut. τραῦμα καὶ πάσης (col. 33, lin. 16 ab imo). (ff. 31-34^{v}, 41-54^{v}) hom. 3. (ff. 54^{v}-67^{v}) hom. 4. (ff. 67^{v}-86) hom. 5. (ff. 86-101) hom. 6. (ff. 101-109^{v}) hom. 7. (ff. 109^{v}-116^{v}) hom. 8. (ff. 116^{v}-128) hom. 9. (ff. 128^{v}-140) hom. 10. (ff. 140-151) hom. 11. (ff. 151-163^{v}) hom. 12. (ff. 164-173^{v}) hom. 13. (ff. 173^{v}-187^{v}) hom. 14. (ff. 187^{v}-197) hom. 15. (ff. 197-208^{v}) hom. 16. (ff. 208^{v}-218^{v}) hom. 17. (ff. 218^{v}-227^{v}) hom. 18. (ff. 227^{v}-237^{v}) hom. 19. (ff. 237^{v}-248^{v}) hom. 21.

2 (ff. 248^{v}-258^{v}) Ad illuminandos catechesis 2 (M. 49, 231-240).

Theol. gr. 144 (olim 204)

48 Saec. XIV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 259/260 × 168/171, ff. III+231, (ff. 200-201 : linn. 33). Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : NESSEL I, 223-224 ; LAMBECK-KOLLAR V, 9-12 ; *CCHGG*, pp. 13-14 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 148 ; EHRHARD III, 2, 1027.

(ff. 200-201) In proditionem Iudae (M. 61, 687-690).

Theol. gr. 148 (olim 150)

49 Saec. XI (ff. 1-93) et anno 1193 (ff. 94-193) duabus manibus exaratus ; duobus e codicibus in unum conflatus ; membr. (ff. I-III et 194-195 : chart.), mm. 250/256 × 174/184, ff. III+195, linn. 44-46. Fuit olim Ioannicii πρωτομαΐστορος Μιλωνᾶ, Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.
LIT. : NESSEL I, 225 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 281-285 ; *CCHGG*, pp. 14-16 ; GERSTINGER, pp. 328, 355 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 118 ; EHRHARD III, 983-984.

1 (ff. 1-38) Aduersus Iudaeos homiliae 4-8 (M. 48, 871-942) : (ff. 1-6^{v}) hom. 4. (ff. 6^{v}-17^{v}) hom. 5. (ff. 18-23^{v}) hom. 6. (ff. 23^{v}-29^{v}) hom. 7. (ff. 29^{v}-38) hom. 8, inc. ab editis diuersa Παρῆλθε μὲν ἡ νηστεία.

2 (ff. 38^{v}-62^{v}) De incomprehensibili Dei natura homiliae 1-5 (M. 48, 701-748) : (ff. 38^{v}-42^{v}) hom. 1. (ff. 42^{v}-47^{v}) hom. 2, inc. ab editis diuersa Φέρε δὴ λοιπὸν εἰς τοὺς ἀπίστους,

des. ab editis diuersa ἐπαναγαγεῖν δὲ πρὸς τὸ τῆς γνώσεως φῶς, ἵνα πάντες ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζωμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν... (uide col. 718, not. e). (ff. 47ᵛ-52) hom. 3. (ff. 52-57) hom. 4. (ff. 57-62ᵛ) hom. 5.

3 (ff. 63-93ᵛ) De sacerdotio libri 2-6 (M. 48, 639-692) : (f. 63ʳ⁻ᵛ) liber 2, inc. mut. τὴν λύσιν ἐπάξομεν (col. 639, lin. 16). (ff. 63ᵛ-75) liber 3. (ff. 75ᵛ-82ᵛ) liber 4. (ff. 82ᵛ-85ᵛ) liber 5. (ff. 85ᵛ-93ᵛ) liber 6.

Theol. gr. 157 (olim 142)

50 Saec. XI (anno 1088) Syracusis exaratus, membr. (ff. I-II et 228-229 : chart.), mm. 230/245×193/207, ff. II+229, linn. 26-33. Codex noster, quo commentarii in Epistulas S. Pauli ex Ioannis Chrysostomi homiliis compilati continentur, simillimus est cod. Vat. gr. 1650 (de quo uide C. Giannelli, *Codices Vaticani graeci. Codd. 1485-1683*. Città del Vaticano 1950, pp. 370-373). Singulos commentarios Euthalii argumenta antecedunt et lectionum, capitum, uersuum supputationes subsequuntur.

LIT. : Nessel I, 234 ; Lambeck-Kollar IV, 207-210 ; Buberl-Gerstinger, pp. 107-108 ; Aland, p. 163 (nº 1962).

1 (ff. 1-50) In Epistulam ad Romanos commentarius, inc. mut. ὁ Παῦλος ἐκήρυξεν ; Ὅτι μὲν γὰρ ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ [= hom. 1] (M. 60, 398, lin. 16 ab imo), des. καὶ πάσης ἀναμιμνήσκων τῆς εὐεργεσίας [= hom. 32] (col. 678, lin. 13).

2 (ff. 51-85ᵛ) In Epistulam I ad Corinthios commentarius, inc. Ὅρα, πῶς εὐθέως ἐκ προοιμίων [= hom. 1 in.] (M. 61, 11), des. ἀλλὰ κηδεμονίας [= hom. 44] (col. 377, lin. 20 ab imo).

3 (ff. 86-120ᵛ) In Epistulam II ad Corinthios commentarius, inc. Ἄξιον ζητῆσαι πρότερον [= hom. 1 in.] (M. 61, 381), des. καὶ τῆς οὐσίας τὴν ἑνότητα [= hom. 30] (col. 608, lin. 23 ab imo).

4 (ff. 121-142ᵛ) In Epistulam ad Galatas commentarius, inc. Πολλοῦ τὸ προοίμιον γέμει θυμοῦ (M. 61, 611), des. τῶν τοιούτων δογμάτων ἡ ἀπάτη (col. 682, lin. 4).

5 (ff. 143-151ᵛ) In Epistulam ad Ephesios commentarius, inc. Ἰδοὺ ἁγίους καλεῖ ἄνδρας [= hom. 1 in.] (M. 62, 9, lin. 4 ab imo), des. πᾶσα γὰρ ἁμαρτία φθορά [= hom. 24] (col. 174, lin. 25 ab imo).

6 (ff. 152-172ᵛ) In Epistulam ad Philippenses commentarius, inc. Οἱ Φιλιππήσιοι ἀπὸ πόλεώς εἰσιν [= arg. in.] (M. 62, 177), des. ὥστε ἀσπάσασθαι αὐτοὺς τοὺς οὐχ ἑωρακότας [= hom. 15] (col. 294, lin. 12).

7 (ff. 173-183) In Epistulam ad Colossenses commentarius, inc. Πᾶσαι μὲν ἅγιαι αἱ ἐπιστολαί [= hom. 1 in.] (M. 62, 299), des. ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι [= hom. 12] (col. 383, lin. 10).

8 (ff. 183ᵛ-189) In Epistulam I ad Thessalonicenses commentarius, inc. Τί δήποτε Ἐφεσίοις μὲν ἐπιστέλλων [= hom. 1 in.] (M. 62, 392), des. μέγαν γὰρ εἶχον φόβον τοῦ πράγματος [= hom. 11] (col. 464, lin. 23).

9 (ff. 189ᵛ-193) In Epistulam II ad Thessalonicenses commentarius, inc. Ὅτι οὐκ ἔστι πρόσκαιρος ἡ κόλασις [= hom. 3] (M. 62, 479, lin. 12), des. περιφράττων τειχίοις μεγάλοις τὰ λεγόμενα ἑκατέρωθεν [= hom. 5] (col. 496, lin. 14 ab imo).

10 (ff. 194-216) In Epistulam ad Hebraeos commentarius, inc. Ῥωμαίοις γράφων ὁ μακάριος Παῦλός φησιν [= arg. in.] (M. 63, 9), des. ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν [= hom. 34] (col. 235, lin. 2).

11 (ff. 216ᵛ-223) In Epistulam I ad Timotheum commentarius, inc. Οὐκ εἶπεν ἐνταῦθα Παῦλος [= hom. 1 in.] (M. 62, 503, lin. 15), des. περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν · ἡ χάρις μετά σου. ἀμήν [= hom. 18] (col. 598, lin. 40).

12 (ff. 223-226) In Epistulam II ad Timotheum commentarius, inc. Ταύτην ἐπιστέλλει τῷ Τιμοθέῳ τὴν ἐπιστολήν [cf. hom. 1 in.] (M. 62, 599), des. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. ἀμήν [= hom. 10] (col. 660, lin. 1).

13 (ff. 226ᵛ-227ᵛ) In Epistulam ad Titum commentarius, inc. Τῶν τῷ Παύλῳ συνόντων [= hom. 1 in.] (M. 62, 663), des. mut. ἄπαγε . ἀλλ' ἀ[πό [= hom. 3] (col. 678, lin. 13).

Theol. gr. 167 (olim 214)

51 Saec. XV, chart., mm. 238×143, ff. III+201, (f. 79ʳ⁻ᵛ : linn. 30 et 33). Fuit olim Augerii de Busbecke.

LIT. : Nessel I, 242-244 ; Lambeck-Kollar V, 89-95 ; W. Hörandner, *Die Wiener Handschriften des Philippos Monotropos* in Ἀκροθίνια, Wien 1964, pp. 25-26.

(f. 79^{r-v}) Compendiosa orthodoxae fidei explicatio, inc. Ἐρώτησις· Ποίας θρησκείας εἶ; omisso textu post uu. μὴ γένοιτο usque ad uu. θέλεις γνῶναι, des. editis longior ἔχουσα τὴν ἕνωσιν καὶ τὴν αἵρεσιν καὶ ἀμέριστον μόνον κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον, τριάδα δὲ διὰ τὰς ὑποστάσεις (M. 89, 1400 A 1-C 3; 1404 A 2 usque ad finem).

Theol. gr. 170 (olim 141)

52 Saec. XII-XIII (circa annum 1200) duabus (?) manibus exaratus, chart., mm. 240×149/168, ff. II+240, linn. 37. Ordo foliorum restituendus: 1-50^{v}, 53-57^{v}, 51^{v-r}, 52^{v-r}, 58-240^{v}. Fuit olim Demetrii, presbyteri et protopapae magni, et Augerii de Busbecke.
LIT.: NESSEL I, 251; LAMBECK-KOLLAR IV, 206-207.

1 (ff. 1-111^{v}) In Epistulam ad Hebraeos homiliae 3-34 (M. 63, 29-236): (ff. 1-4^{v}) hom. 3, inc. mut. γέν]νημα· οὐδέν (col. 29, lin. 18). (ff. 5-10) hom. 4, des. editis paulo breuior ἐπαίνους, ἵνα τυχεῖν καταξιωθῶμεν τῶν ἀγαθῶν, ὧν... (uide col. 46, lin. 4 a fine). (ff. 10-14) hom. 5. (ff. 14-17^{v}) hom. 6, des. ab editis diuersa γενώμεθα δὴ τῶν μακαρίων ἡμεῖς, ἵνα τύχωμεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ... (uide col. 60, lin. 5 a fine). (ff. 17^{v}-21^{v}) hom. 7, inc. ab editis diuersa Μέγα μὲν πίστις καὶ σωτήριον (ff. 22-26) hom. 8. (ff. 26-30) hom. 9. (ff. 30-33^{v}) hom. 10. (ff. 33^{v}-37) hom. 11. (ff. 37^{v}-40) hom. 12. (ff. 40^{v}-44^{v}) hom. 13. (ff. 44^{v}-48) hom. 14. (ff. 48-50^{v}, 53^{r-v}) hom. 15. (ff. 53^{v}-54) hom. 16, cum lacuna post uu. καὶ πάλιν περὶ τῶν (col. 123, lin. 16 ab initio) usque ad uu. βάθος τοῦ πελάγους (col. 127, lin. 17). (ff. 54-57^{v}, 51^{v}) hom. 17. (ff. 51^{v-r}, 52^{v-r}, 58^{r-v}) hom. 18. (ff. 58^{v}-61) hom. 19, inc. ab editis diuersa Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν... ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν. Δείξας τὸ μέσον (col. 139, linn. 1-3 lemmatis repetuntur). (ff. 61-63^{v}) hom. 20. (ff. 63^{v}-67) hom. 21. (ff. 67-70) hom. 22, des. editis paulo breuior μεταδιώκωμεν, ἵνα τύχωμεν... (uide col. 160, lin. 6 a fine). (ff. 70-73^{v}) hom. 23. (ff. 73^{v}-76^{v}) hom. 24. (ff. 76^{v}-79^{v}) hom. 25, inc. ab editis diuersa Μέγα ὄντως ἡ πίστις Ἀβραάμ (ff. 80-83^{v}) hom. 26. (ff. 83^{v}-87) hom. 27. (ff. 87-93^{v}) hom. 28, des. ab editis diuersa εἰς τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ἔχωμεν σπίλον... ἵνα ἐπιτύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν... (uide col. 202, lin. 4 a fine). (ff. 93^{v}-96^{v}) hom. 29. (ff. 96^{v}-99) hom. 30. (ff. 99-101^{v}) hom. 31. (ff. 102-105) hom. 32. (ff. 105-108) hom. 33. (ff. 108-111^{v}) hom. 34.

2 (ff. 111^{v}, 115-239^{v}) In Epistulam ad Romanos argumentum et homiliae 1-29 (M. 60, 391-660): (f. 111^{v}) argumentum, des. mut. ἀψευδὴς γὰρ ὁ τοῦ (col. 391, lin. 19 ab imo). (ff. 115-116^{v}) argumentum (ab initio repetitur). (ff. 117-120) hom. 1. (ff. 120-125) hom. 2. (ff. 125^{v}-128) hom. 3. (ff. 128-130^{v}) hom. 4. (ff. 130^{v}-135) hom. 5. (ff. 135^{v}-139) hom. 6. (ff. 139-145) hom. 7, cum lacuna post uu. χωρὶς ἔργων νόμου usque ad uu. Οὐκ εἶπεν (col. 446, linn. 26-41). (ff. 145-150^{v}) hom. 8, inc. ab editis diuersa Εἶπεν, ὅτι ὑπόδικος (ff. 150^{v}-154) hom. 9. (ff. 154-158) hom. 10. (ff. 158-163) hom. 11. (ff. 163-169^{v}) hom. 12. (ff. 169^{v}-177) hom. 13. (ff. 177^{v}-185) hom. 14. (ff. 185-189) hom. 15. (ff. 189-196^{v}) hom. 16. (ff. 196^{v}-200) hom. 17. (ff. 200-205) hom. 18. (ff. 205-210) hom. 19, cum lacuna post uu. τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν usque ad uu. Καὶ μὴν τὸ πλέον (col. 588, linn. 36-52). (ff. 210^{v}-213) hom. 20. (ff. 213-216^{v}) hom. 21. (ff. 216^{v}-219) hom. 22. (ff. 219-222) hom. 23. (ff. 222-225) hom. 24. (ff. 225-229) hom. 25. (ff. 229-232) hom. 26. (ff. 232-234^{v}) hom. 27. (ff. 234^{v}-236^{v}) hom. 28. (ff. 236^{v}-239^{v}) hom. 29, des. mut. φροντίδας καί (col. 660, lin. 20 ab imo).

Theol. gr. 178 (olim 165)

53 Saec. XV (ff. 306^{v}-308: saec. XVI), chart., mm. 219/220×143/146, ff. III+309, linn. 22. Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT.: NESSEL I, 262-265; LAMBECK-KOLLAR IV, 370-387; *CCHGG*, pp. 16-17; RAHLFS, p. 322; GERSTINGER, p. 356.

(f. 292^{v}) Interrogatio et responsio de dicto euangelii (Io. 12, 25): *Qui amat animam suam, perdet eam*, inc. Ἐρώτησις· Τί ἐστιν· Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν; Ἀπόκρισις· Ὁ μὲν φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐστιν ὁ τὰς ἀτόπους ἐπιθυμίας αὐτῆς ποιῶν, des. οὗτος γάρ, φησι, εὑρήσει αὐτὴν εἰς ζωὴν αἰώνιον (uide Append. 4).

Theol. gr. 179 (olim 156)

54 Saec. XIV-XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 207/219 × 135/146, ff. II+182, linn. 23 (ff. 3-6v) et 28 (ff. 134-135v). (f. II : saec. XI, membr. ; f. 181 : saec. X, membr.). Fuit olim Manuelis alicuius et Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel I, 266-269 ; Lambeck-Kollar IV, 322-334 ; W. Lackner, *JÖB* 24 (1975), p. 277 et *JÖB* 25 (1976), pp. 121-124.

1 (ff. 3-6v) De proditione Iudae homilia 2, ethicon, inc. Καιρὸς λοιπὸν τῇ φρικτῇ ταύτῃ τραπέζῃ καὶ φοβερᾷ προσελθεῖν (M. 49, 389, lin. 15 ab imo-392).

2 (f. 134) De incomprehensibili Dei natura homilia 4, excerptum, inc. Καθάπερ ὁ τοξότης, ἐὰν εὔστοχα μέλλῃ ἀφιέναι τὰ βέλη, des. τῆς κακίας (M. 48, 734 lin. 14 ab imo-4 ab imo).

3 (ff. 134-135v) Epistula ad monachos, duo excerpta diuerse disposita et ob damnum chartae ualde lacunosa (M. 60, 751-756) (f. 134r-v) inc. Ὥσπερ οὐδὲν ὄφελος, des. τῆς κακίας (col. 756, linn. 4-29). (f. 135r-v) inc. Φησὶν ὁ θεῖος ἀπόστολος, des. εἴτε πονηρὰ εἴτε (col. 751-col. 753, lin. 3).

Theol. gr. 182 (olim 45)

55 Saec. XIV (dim. priore), chart. (ff. 69 et 76 : membr.), mm. 223/226 × 144/152, ff. I+150, (ff. 1-101 : linn. 26-28).
LIT. : Nessel I, 270-271 ; Lambeck-Kollar III, 170-173.

(ff. 13-101) In Acta Apostolorum homiliae 8-55, excerpta ualde decurtata (M. 60, 69-384) : (ff. 13-14) hom. 8, des. ab editis diuersa ἐν τῷ ἱερῷ τὸ θαῦμα γίνεται εἰς πλειόνων σωτηρίαν καὶ ὠφέλειαν (cf. col. 72, lin. 25) ; additur supplementum, quod inc. Τί ἐστιν · κρατοῦντος τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην et des. μάλιστα ὅτι καὶ ὁ Πέτρος κρατήσας αὐτὸν καὶ ἀναστήσας οὕτως ἰάσατο. (ff. 14-16v) hom. 9, des. ab editis diuersa ἐξ ὧν ὁρῶ πολλοὺς ὑμῶν ἐπιστρέφοντας καὶ σωζομένους (col. 77, lin. 1). (ff. 16v-18v) hom. 10, des. ab editis diuersa διὸ ἐθαύμαζον λεγόντων καὶ καταρρητορευόντων αὐτῶν. Πόθεν δὲ κατελάβοντο ; Ἐξ αὐτῶν ἐκείνων ἐξ ὧν ἔλεγον (cf. col. 87, lin. 14). (ff. 18v-19v) hom. 11, des. ab editis diuersa ἀλλ' ἦσαν οἱ πιστεύοντες ἅπαντες ὡς ἀπὸ μιᾶς οἰκίας τρεφόμενοι πατρικῆς (cf. col. 94, lin. 18 ab imo). (ff. 19v-21) hom. 12, des. ab editis diuersa καὶ ἐπὶ τῶν παλαιῶν δέ, ὅσοι κατὰ θεὸν ἔζησαν, τὸ αὐτὸ εὕροι τις ἂν (cf. col. 101, lin. 10). (ff. 21-22) hom. 13, inc. Τί ἐστιν · Ἀναστάς (col. 105, lin. 4 ab initio), des. mut. τῶν χειρῶν αὐτούς (col. 106, lin. 31). (ff. 22v-23) uacant. (ff. 23v-24) hom. 14, inc. mut. ab editis diuersa τῆς προστασίας αὐτῶν, αὐτοὶ δὲ ἐκλεγέντας προχειρίζονται καὶ χειροτονοῦσιν. Οὐκ ἀρεστόν (cf. col. 113, lin. 36), des. θρασὺς ᾖ καὶ παροξύνηται (col. 116, lin. 6 ab imo). (ff. 24-26) hom. 15, des. ab editis diuersa ἀλλ' οὐδὲ παιδία εἶχεν (cf. col. 123, lin. 12 ab imo). (ff. 26-27v) hom. 16, des. ab editis diuersa οἱ δὲ οἱ αὐτοὶ ἔμενον (cf. col. 131, lin. 11). (ff. 27v-29) hom. 17, des. ab editis diuersa καὶ τῷ πνεύματι ἀπειθήσαντας ἀπειθοῦντας (cf. col. 138, lin. 15). (ff. 29-31v) hom. 18, des. ἐκεῖ τοῦ ἀποστόλου (col. 146, lin. 13 ab imo). (ff. 31v-33v) hom. 19, des. ab editis diuersa ἀπαγγέλλων μάλιστα τὰ ἑαυτοῦ · ὁ τοίνυν διδάσκαλος Παύλου πρὸ Παύλου ἐπίστευσε καὶ Παῦλος ἔτι σφόδρα κατὰ τῶν πιστῶν ἐξεκαίετο (cf. col. 154, lin. 4). (ff. 33v-35) hom. 20, inc. ab editis diuersa Διὰ τί ὁ Ἀνανίας μὴ ὢν τῶν ἀξιολογωτέρων καὶ ἐπιφανῶν μαθητῶν, des. μᾶλλον ἀγαπήσει (col. 161, lin. 10 ab imo). (ff. 35-37) hom. 21, des. ab editis diuersa μετ' εὐκολίας πράττειν · καὶ σφόδρα διατείνεται ὁ θεῖος πατὴρ μεγάλην αὐτοὺς καὶ πολλὴν ἐφευρίσκειν ἄνεσιν (cf. col. 168, lin. 9). (ff. 37-39) hom. 22, des. ab editis diuersa περὶ τοὺς οἰκείους καὶ γνωστοὺς ἐπιμέλειαν καὶ διάθεσιν τοῦ Κορνηλίου δηλοῖ (cf. col. 175, lin. 8). (ff. 39-41) hom. 23, inc. ab editis diuersa Οἰκονομικῶς ὁ Πέτρος (cf. col. 177, lin. 6 ab initio), des. ab editis diuersa ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀνατίθησι τῷ θεῷ καὶ πατρὶ ὥσπερ καὶ αὐτὸς ἐποίει ὁ Χριστός (cf. col. 180, lin. 5 ab imo). (ff. 41-42v) hom. 24, des. ab editis diuersa ἐπὶ τῶν ἄλλων μὴ ἐπηρεάζωσιν (cf. col. 187, lin. 19 ab imo). (ff. 42v-43v) hom. 25, des. οὔπω τοῦ ἀνδρὸς ᾔδεισαν τὴν ἀρετήν (col. 194, lin. 12 ab imo). (ff. 43v-45v) hom. 26, inc. ab editis diuersa Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν, οὐχὶ καθ' ὃν Βαρνάβας καὶ Παῦλος ἦλθον εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ τὸν ἐφεξῆς δηλονότι. Ἔθος δέ ἐστιν τῇ γραφῇ (cf. col. 197, lin. 6 ab initio), des. ὁ θεὸς πάντα οἰκονομεῖ (col. 202, lin. 19). (ff. 45v-46) hom. 27, inc. ab editis diuersa Ἴσως τινὲς ἀποροῦσι (cf. col. 203, annot. a), des. ab editis diuersa ὅτε χειροτονεῖν ἔδει, νηστεύουσιν, ἵνα μᾶλλον τὴν χάριν ἐπισπάσωνται (cf. col. 206, lin. 5 ab imo). (ff. 46-47v) hom. 28, des. ἔνθα γνώριμος οὐκ ἦν (col. 211, lin. ultima).

(ff. 47ᵛ-49) hom. 29, des. καὶ τοῦτο προείρηται ἄνωθεν (col. 217, lin. 35). (ff. 49-51) hom. 30, des. ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς ὄψεως ἀξιοπρεπὴς ἦν (cf. col. 224, lin. 6 ab imo). (ff. 51-52ᵛ) hom. 31, des. ὅτι εἰκότως ἐχειροτονήθησαν ὑπὸ τοῦ πνεύματος (col. 230, lin. 14 ab imo). (ff. 52ᵛ-54) hom. 32, inc. ab editis diuersa Ὅρα τὴν οἰκονομίαν, πῶς γίνεται (cf. col. 233, lin. 3 ab imo), des. καὶ πέπηγε μᾶλλον (col. 236, lin. 17 ab imo). (ff. 54-56ᵛ) hom. 33, des. ab editis diuersa τὴν γὰρ αὐτῶν γνώμην ἐκύρωσαν καὶ ἐθαύμασαν, οὐ μέντοιγε εἰσηγήσαντο · Παῦλος δὲ λοιπὸν παρρησιαστικώτερον ἐδίδασκεν (cf. col. 243, lin. 13). (ff. 56ᵛ-58ᵛ) hom. 34, des. ab editis diuersa ὃ οὐκ ἂν ὅλως ἐκ περιτομῆς ἠνείχοντο, εἰ ἀκρόβυστος ἦν (cf. col. 249, lin. 25). (ff. 58ᵛ-60ᵛ) hom. 35, des. ἐπειδὴ θαῦμα ἔμελλεν γίνεσθαι μέγα (col. 254, lin. 35). (ff. 60ᵛ-61ᵛ) hom. 36, des. πῶς οὗτος, καίτοιγε ἄμφω ἀπόστολοι (col. 259, lin. 4 ab imo). (ff. 61ᵛ-62ᵛ) hom. 37, des. ἐξαρπάσαι ἐβούλοντο (col. 265, lin. 6 ab imo). (ff. 62ᵛ-65ᵛ) hom. 38, des. ab editis diuersa τὸ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι (col. 273, lin. 10). (ff. 65ᵛ-67) hom. 39, des. ab editis diuersa καὶ ἡ ἐκείνου φιλοσοφία καὶ ἐπιείκεια (cf. col. 279, lin. 8). (ff. 67-68) hom. 40, des. ab editis diuersa οὐ γὰρ εὐθέως αὐτοὺς ἀπέστελλον (cf. col. 284, lin. 3). (ff. 68-70) hom. 41, des. ποία λοιπὸν ἐλπίς (col. 290, lin. 3 ab imo). (ff. 70-71ᵛ) hom. 42, inc. Πέμπει τὸν Τιμόθεον (col. 295, lin. 2 ab initio), des. ab editis diuersa οὕτως ῥαδίως σβέννυται · τρεῖς δὲ ἐγίνοντο παρ' αὐτοῖς καθέκαστον μῆνα ἔννομοι ἐκκλησίαι · αὕτη δὲ παράνομος καὶ στασιώδης ἦν (cf. col. 300, lin. 17). (ff. 71ᵛ-73) hom. 43, des. τοῦ παρακεκινδυνευμένου (col. 305, lin. 3 ab imo) ; sequitur additamentum, quod inc. Τίς δὲ ἡ ἔπειξις ἡ πρός τὰ Ἱεροσόλυμα et des. ᾠκονόμησεν ἑτέρους. (ff. 73-75ᵛ) hom. 44, des. προστήσεται πάντως (col. 311, lin. 12 ab imo) ; sequitur additamentum, quod inc. Ὅτι Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιερατεύων et des. αἱ εἰς αὐτὰς ὁμιλίαι. (ff. 75ᵛ-77ᵛ) hom. 45, des. ab editis diuersa λοιπὸν ἡσύχασαν (cf. col. 317, lin. 22 ab imo). (ff. 77ᵛ-79) hom. 46, inc. ab editis diuersa Οὗτος ὁ Ἰακὼβ ἐπίσκοπος ἦν τῶν Ἱεροσολύμων (cf. col. 321, annot. a), des. ab editis diuersa ἐφοβοῦντο, μὴ διαφύγῃ. Ἢ οὐδ' αὐτοὶ ἐδεδίεσαν τὴν φυγήν, ὅσον τοὺς ἀκροατὰς ἐμπλῆσαι ὡς γόης ἐστὶ καὶ ἀπατεὼν καὶ δύναται καὶ τῶν χειρῶν αὐτῶν διαφεύγειν (cf. col. 324, lin. 2). (ff. 79-81ᵛ) hom. 47, des. πρὸς πάντας, φησί, ἀνθρώπους. (col. 330, lin. 25) ; sequitur (ff. 81ᵛ-82ᵛ) supplementum, quod inc. μάρτυς γὰρ ταῦτα γέγονε et des. διὰ τοῦτο, ἐγὼ δέ, φησί, καὶ γεγέννημαι. (ff. 82ᵛ-84) hom. 48, des. πολλῶν ὄντων καὶ διαφόρων (col. 335, lin. 6). (ff. 84ᵛ-86) hom. 49, inc. ab editis diuersa Ὅρα πάλιν ἀνθρωπίνως, des. ἀθῷος γένηται (col. 341, lin. 28). (ff. 86-88ᵛ) hom. 50, inc. ab editis diuersa Καθάπερ τινὰ βασιλέα, des. ἀτιμάζετέ με (col. 347, lin. 2 ab imo). (ff. 88ᵛ-91) hom. 51, des. μετὰ πολλῆς τῆς εὐταξίας (col. 356, lin. 29). (ff. 91-95) hom. 52, des. ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας (col. 363, lin. 7 ab imo). (ff. 95-97) hom. 53, des. ἀλλὰ καὶ ἑτέρους σώζουσιν (col. 371, lin. 3 ab imo). (ff. 97-98ᵛ) hom. 54, inc. Ἐπεὶ οὐδὲν ὄφελος (col. 373, lin. 3 ab initio), des. ab editis diuersa ἐπετρέπετο λοιπὸν τὰ κατὰ Παῦλον (cf. col. 376, lin. 23 ab imo). (ff. 98ᵛ-101) hom. 55, inc. ab editis diuersa Ἐβούλετο δὲ ἑαυτόν (cf. col. 379, lin. 2 ab initio).

Theol. gr. 184 (olim 89)

56 Saec. XVI (anno 1541) manu Nicolai Κυνηγοῦ exaratus, chart., mm. 216/220 × 153/160, ff. II+306 (ff. 60ᵛ-105ᵛ : linn. 21-22). Fuit olim Augerii de Busbecke.

LIT. : Nessel I, 271-274 ; Lambeck-Kollar III, 476 ; *CCHGG*, p. 17 ; Bick, p. 86.

(ff. 60ᵛ-105ᵛ) Ad Theodorum lapsum libri 1-2 (M. 47, 277-316) : (ff. 60ᵛ-96ᵛ) liber 1, cum lacuna post uu. τὴν ἀθυμίαν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ (sic cod.) (col. 298, lin. 28) usque ad uu. καὶ τῶν ἡμετέρων (col. 303, lin. 17) ob iacturam foliorum aliquot eius exemplaris, quo librarius noster usus est. (ff. 96ᵛ-105ᵛ) liber 2.

Theol. gr. 189 (olim 228)

57 Saec. XVI diuersis manibus exaratus, chart., mm. 205 × 155, ff. III+306, linn. 21-26 (ff. 239-242, 260-268ᵛ). Fuit olim Augerii de Busbecke. Hoc codice (ff. 239-242, 266-268ᵛ) Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : Nessel I, 276-278 ; Lambeck-Kollar V, 117-129 ; *CCHGG*, pp. 18-19 ; Ehrhard III, 650 ; G. Rossi Taibbi, *Sulla tradizione manoscritta dell' omiliario di Filagato da Cerami* (Istituto Siciliano di Studi Bizantini e Neoellenici. Quaderni 1). Palermo 1965, pp. 32-33.

1 (ff. 239-242) In parabolam Samaritani (M. 62, 755-758).

2 (ff. 260-265ᵛ) In illud, *Pater, si possibile est*, recensio paulo breuior, des. ab editis diuersa ἵνα ἐκ τῶν ἐμῶν ἐλαχίστων

ῥημάτων καὶ ἐκ τῶν ὑμετέρων πόνων δόξαν Χριστῷ ἀναπέμψωμεν νῦν καὶ ἀεί... (M. 61, 751-756).

3 (ff. 266-268v) In Pentecosten sermo 3 (M. 52, 809-812).

Theol. gr. 192 (olim 234)

58 Saec. XIV, chart., mm. 223/224 × 146/150, ff. I+259, (ff. 212-215v : linn. 37). Hoc codice Sauilius et Nikolopoulos pro editionibus suis usi sunt.
LIT. : Nessel I, 283-287 ; Lambeck-Kollar V, 144-157 ; P. Nikolopoulos, Αἱ εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον ἐσφαλμένως ἀποδιδόμεναι ἐπιστολαί (ΑΘΗΝΑ. Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων 9). Ἀθῆναι 1973, pp. 182-183.

(ff. 212-215v) Epistula ad monachos (M. 60, 751-756).

Theol. gr. 199 (olim 166)

59 Saec. XVI eadem manu qua maior pars cod. **60** exaratus, chart., mm. 210/220 × 147/162, ff. II+234, linn. 26-32 (ff. 210-225).
LIT. : Nessel I, 291-293 ; Lambeck-Kollar IV, 387-392 ; *CCHGG*, p. 20 ; Rahlfs, p. 322.

(ff. 210-225v) In Epistulam ad Hebraeos homiliae 13-16 (M. 63, 101-124) : (ff. 210-214v) hom. 13. (ff. 214v-219v) hom. 14. (ff. 219v-224v) hom. 15. (ff. 224v-225) hom. 16, des. mut. πυκνόν ἐστιν (col. 124, lin. 13 ab imo). (f. 225v) hom. 15 ; repetitur fragmentum, inc. μετὰ τῆς αἰσχρότητος τὴν εὐτραπελίαν, des. ἐνταῦθα δέ, ἔνθα τὰ ὄντως ἐστὶ βασιλεία (col. 122, linn. 3-34).

Theol. gr. 200 (olim 187)

60 Saec. XVI duabus manibus exaratus, chart., mm. 220/227 × 155/160, ff. II+220 (ff. 79-89v : linn. 27 ; ff. 109v-112v : linn. 26-27 ; ff. 183-196v : linn. 22). Hoc codice (ff. 79-89v) fortasse Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel I, 293-296 ; Lambeck-Kollar IV, 441-448 ; *CCHGG*, pp. 20-21.

1 (ff. 79-89v) De paenitentia sermo 2, recensio editis multo prolixior (M. 60, 699-706).

2 (ff. 109v-112v) De sacra communione et de uita futura, inc. Πειθώμεθα τοίνυν, ἀδελφοί, τῷ θεῷ πανταχοῦ καὶ μηδὲν ἀντιλέγωμεν, des. γένοιτο δὲ καὶ ἡμᾶς τῶν μακαρίων γενέσθαι καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτυχεῖν ἀγαθῶν χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ... (Vide Append. 12).

3 (ff. 183-196v) Epistulae 122, 124, 126, 175-178, 199, 211-215, 223-232 (M. 52, 676 ss.) : (f. 183) ep. 211. (ff. 183-184) ep. 212. (f. 184r-v) ep. 122. (ff. 184v-185) ep. 199. (f. 185r-v) ep. 213. (ff. 185v-186) ep. 214. (f. 186) ep. 215. (ff. 186-187) ep. 124. (f. 187r-v) ep. 223. (ff. 187v-188) ep. 224. (f. 188r-v) ep. 225. (ff. 188v-189) ep. 226. (ff. 189-191v) ep. 126. (ff. 191v-192) ep. 227. (f. 192r-v) ep. 228. (f. 192v) ep. 229, des. ab editis diuersa ἀγάπης γὰρ οὐδὲν ἴσον. (ff. 192v-193v) ep. 230. (ff. 193v-194) ep. 231. (ff. 194-195) ep. 232. (ff. 195-196) ep. 175. (f. 196) ep. 176. (f. 196r-v) ep. 177. (f. 196v) ep. 178, des. mut. τῆς τοιαύτης διαθέσεως (col. 713, lin. 11).

Theol. gr. 203 (olim 292)

61 Saec. XIV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 223 × 148/150, ff. I+317 (ff. 39v-40 : linn. 18) ; ff. 310-316 ante f. 1 inueniuntur. Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel I, 299-303 ; Lambeck-Kollar V, 520-534.

(ff. 39v-40) Versus paraenetici, inc. Ὅστις βούλεται τὸ φῶς ἐκεῖνο βλέψαι, des. τὸ κεφάλαιον ἀρετῶν, τὴν ἀγάπην (ed. I. B. Pitra, *Iuris ecclesiastici Graecorum historia et monumenta*, II. Romae 1867, p. 170 e codice Monacensi gr. 66, f. 87 ; in *CCG* II, 50 addendum).

Theol. gr. 205 (olim 236)

62 Saec. XIV (dimidio priore) diuersis manibus exaratus, chart. (ff. II-III : membr.), mm. 218/220 × 136/150, ff. III+205 (ff. 53-71v, 172-203v : linn. 25). Ordo foliorum restituendus : ff. 1, 3-171, 173-174, 172, 175-200, 2, 201-205. Fuit olim Augerii de Busbecke. Ex hoc codice Sauilius et homiliam adhuc ineditam (ff. 53-71) exscribendam curauit et editionem suam (ff. 180-186v) fecit.
LIT. : Nessel I, 305-306 ; Lambeck-Kollar V, 183-186 ; St. Y. Rudberg, *Études sur la tradition manuscrite de saint Basile*. Uppsala 1953, p. 62 ; J. Munitiz, in : ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ. *Studies on St. John Chrysostom* (Ἀνάλεκτα Βλατάδων 18). Thessalonike 1973, pp. 120-124.

1 (ff. 53-71) [Nemini tribuitur in codice] Oportet Christianum non timere mortem, et de conuersione, de confessione, inc. Εἷς θάνατος, ἁμαρτία, ψυχῆς γὰρ ὄλεθρος, des. τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, ᾗ πρέπει... (cf. S. 8b, 858, nº 13 ; M. 64, 1345 ; *CCG* 1, 146, 502 ; CPG 4895 ; uide Append. 3 *bis*).

2 (ff. 172^{r-v}, 175-180) De paenitentia. Ecloga 35 (M. 63, 833-840).

3 (ff. 180-186^{v}) De ieiunio, de Dauide (M. 62, 759-764).

4 (ff. 186^{v}-203^{v}) De paenitentia homiliae 5 et 7 (M. 49, 305-314 ; 323-336) : (ff. 186^{v}-198^{v}) hom. 7. (ff. 198^{v}-200^{v}, 2^{r-v}, 201-203^{v}) hom. 5, cumflacuna post uu. καὶ ποταπὴ τῶν (col. 308, lin. 9 ab imo) usque ad uu. ἅπας ἔνδον (col. 309, lin. 3 ab imo).

Theol. gr. 207 (olim 180)

63 Saec. XIV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 217/219 × 139/150, ff. I+139 (f. 1^{r} : linn. 28). Fuit olim Ioannis Sambuci. Hoc codice Sauilius fortasse pro editione sua usus est.

LIT. : NESSEL I, 306 ; LAMBECK-KOLLAR IV, 419-423 ; *CCHGG*, p. 21 ; GERSTINGER, p. 357.

(f. 1^{r-v}) In illud, *Verumtamen frustra conturbatur*, des. mut. ἡ εὔνεκρος (sic !) χλόη (M. 55, 559, linn. 1-44).

Theol. gr. 210 (olim 266)

64 Saec. XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 218/220 × 145/147, ff. III+412, linn. 27. Fuit olim Augerii de Busbecke.

LIT. : NESSEL I, 191-192 ; LAMBECK-KOLLAR V, 413-428 ; *CCHGG*, p. 22.

(ff. 397-398^{v}) De diabolo tentatore homilia 2, excerptum, inc. Ἡμάρτομεν πολλά, οἶδα κἀγώ (M. 49, 262, lin. 7 ab imo-264).

Theol. gr. 226 (olim 290)

65 Saec. XI, membr. (ff. I-III et 185-187 : chart.), mm. 212/218 × 167/173, ff. III+187, linn. 25. Ordo foliorum restituendus : ff. 1-168, 177-184, 169-176. Fuit olim Augerii de Busbecke. Hoc codice fortasse Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : NESSEL I, 323-324 ; LAMBECK-KOLLAR V, 502-518 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 108 ; MALINGREY, *SC* 13 *(bis)*, p. 71.

(ff. 1-184^{v}) Epistulae I-II ad Innocentium ; Epistula ad episcopos, presbyteros et diaconos ; Epistulae 3-95, 113-124, 126-184, 186-232, 234, 236, 242 (M. 52, 529 ss.) : (ff. 1-3) ep. 3, inc. mut. τῶν ἠδικηκότων (col. 588, lin. 13). (ff. 3-6) ep. 5, des. editis paulo breuior περὶ τῆς ῥήσεως τῆς σῆς. (ff. 6^{v}-10) ep. 6. (ff. 10-17) ep. 7. (ff. 17-18^{v}) ep. 8. (ff. 18^{v}-19) ep. 9 (f. 19^{r-v}) ep. 10. (ff. 19^{v}-20^{v}) ep. 11. (ff. 20^{v}-21^{v}) ep. 12. (ff. 21^{v}-23^{v}) ep. 13. (ff. 23^{v}-31^{v}) ep. 14. (ff. 31^{v}-33) ep. 15. (ff. 33-34^{v}) ep. 16, des. ab editis diuersa τῆς συνέσεως τῆς σῆς. (ff. 34^{v}-42) ep. 4. (ff. 42-44) ep. 17. (ff. 44^{v}-45) ep. 118. (f. 45^{r-v}) ep. 174. (ff. 45^{v}-46) ep. 200. (f. 46^{r-v}) ep. 201. (ff. 46^{v}-47) ep. 202. (f. 47^{r-v}) ep. 234. (ff. 47^{v}-48) ep. 119. (ff. 48-49^{v}) ep. 120, des. ab editis diuersa ἐπαχθεῖς εἶναι. (ff. 49^{v}-50^{v}) ep. 121. (ff. 50^{v}-51) ep. 203. (ff. 51-52^{v}) ep. 204. (ff. 52^{v}-53^{v}) ep. 180. (ff. 53^{v}-54) ep. 115. (f. 54^{r-v}) ep. 205. (ff. 54^{v}-55) ep. 116. (f. 55^{r-v}) ep. 206. (ff. 55^{v}-56^{v}) ep. 207. (ff. 56^{v}-57) ep. 208. (f. 57^{r-v}) ep. 209, Galbioni inscripta (uide col. 727, annot. [a]). (ff. 57^{v}-58) ep. 210. (f. 58^{r}) ep. 211. (f. 58^{r-v}) ep. 212. (f. 59^{r-v}) ep. 122. (ff. 59^{v}-60) ep. 199. (f. 60^{r-v}) ep. 213. (ff. 60^{v}-61) ep. 214. (f. 61^{r}) ep. 215. (f. 61^{r-v}) ep. 216. (ff. 61^{v}-62^{v}) ep. 217. (f. 62^{v}) ep. 218. (ff. 62^{v}-65) ep. 123. (f. 65^{r-v}) ep. 219. (ff. 65^{v}-66) ep. 220. (f. 66^{r-v}) ep. 124. (ff. 66^{v}-68^{v}) ep. 117. (ff. 68^{v}-69^{v}) ep. 221. (ff. 70-71) ep. 222. (f. 71^{r-v}) ep. 223. (ff. 71^{v}-72) ep. 224. (f. 72^{r-v}) ep. 225. (ff. 72^{v}-73) ep. 226. (ff. 73-75) ep. 126. (f. 75^{r-v}) ep. 227. (ff. 75^{v}-76) ep. 228, Theodoro archiatro inscripta (uide col. 736, annot. c). (f. 76^{r-v}) ep. 229, inc. ab editis diuersa Ἐγώ σου τὴν εὐγένειαν, des. ab editis diuersa οὐδὲν ἴσον. (ff. 76^{v}-77) ep. 230. (f. 77^{r-v}) ep. 231. (ff. 77^{v}-79) ep. 232. (f. 79^{r-v}) ep. 175. (ff. 79^{v}-80) ep. 176. (f. 80^{r-v}) ep. 177. (ff. 80^{v}-81) ep. 178. (f. 81^{r}) ep. 242. (f. 81^{r-v}) ep. 179. (ff. 81^{v}-82) ep. 18. (f. 82^{r-v}) ep. 19. (ff. 82^{v}-83) ep. 20. (f. 83^{r-v}) ep. 21. (ff. 83^{v}-85) ep. 22. (f. 85^{r-v}) ep. 23. (ff. 85^{v}-86) ep. 24. (f. 86^{r-v}) ep. 25. (ff. 86^{v}-87) ep. 26, des. ab editis diuersa καρπωσόμεθα τὴν παραμυθίαν ταύτης συνεχῶς ἀπολαύοντες τῆς παρακλήσεως (uide col. 626, annot. c). (f. 87^{r-v}) ep. 27. (ff. 87^{v}-88) ep. 28. (f. 88^{r-v}) ep. 29. (ff. 88^{v}-89^{v}) ep. 30, des. editis paulo longior μανθάνειν καὶ ὅσην καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ διατρί-

δοντες ἐντεῦθεν καρπωσόμεθα τὴν παράκλησιν. (sunt ultimae lineae epistulae 31, quam librarius errore captus omisit). (ff. 89v-90) ep. 32. (f. 90r-v) ep. 33. (ff. 90v-91) ep. 34. (f. 91r-v) ep. 129. (ff. 91v-92) ep. 35. (f. 92r-v) ep. 36. (ff. 92v-93) ep. 37. (f. 93r-v) ep. 38. (ff. 93v-94) ep. 39. (f. 94r) ep. 40. (ff. 94-95) ep. 41. (f. 95r-v) ep. 42. (ff. 95v-96) ep. 43. (f. 96r-v) ep. 44. (ff. 96v-97) ep. 45. (ff. 97-98v) ep. 130. (f. 98v) ep. 46. (ff. 98v-99v) ep. 47. (f. 99v) ep. 48. (ff. 99v-100) ep. 49. (ff. 100-101) ep. 50. (f. 101r-v) ep. 51. (ff. 101v-102) ep. 52. (ff. 102-103v) ep. 53. (ff. 103v-104v) ep. 54. (ff. 104v-105v) ep. 55. (ff. 105v-106) ep. 56, Bizo inscripta (uide col. 640, annot. c). (f. 106r-v) ep. 57. (ff. 106v-107) ep. 58, Theodoto inscripta. (f. 107r-v) ep. 59, inc. ab editis diuersa Ταχέως ἐπελάθου (ff. 107v-108) ep. 60. (f. 108r-v) ep. 61. (f. 109r-v) ep. 62. (ff. 109v-110) ep. 63, Tranquiliano inscripta (uide col. 643, annot. d). (f. 110r-v) ep. 64. (ff. 110v-111) ep. 65. (f. 111r-v) ep. 131, inc. ab editis diuersa Ἡμεῖς οὔτε παρορῶντες (ff. 111v-112v) ep. 66. (ff. 112v-113) ep. 67. (f. 113r-v) ep. 68. (ff. 113v-114v) ep. 69. (ff. 114v-115v) ep. 70. (ff. 115v-116) ep. 71. (f. 116r-v) ep. 72, inc. ab editis diuersa Ἡμεῖς καὶ πόρρω (ff. 116v-117) ep. 73. (f. 117r-v) ep. 74. (ff. 117v-118) ep. 75. (f. 118r-v) ep. 76. (f. 118v) ep. 77. (ff. 118v-119) ep. 78. (ff. 119-120) ep. 134. (ff. 120-121) ep. 135. (ff. 121-122) ep. 132. (ff. 122-123) ep. 136. (f. 123r-v) ep. 137, Elpidio diacono inscripta. (ff. 123v-124v) ep. 138, inc. ab editis diuersa Οἶδα ὀλιγάκις ἐπεσταλκώς (f. 124v) ep. 139. (ff. 124v-126) ep. 133. (f. 126r-v) ep. 140. (ff. 126v-127) ep. 128, Mariano inscripta. (ff. 127-128) ep. 141. (f. 128r-v) ep. 142. (ff. 128v-130) ep. 127. (f. 130r-v) ep. 144. (ff. 130v-131) ep. 145. (ff. 131-132) ep. 146. (f. 132r-v) ep. 147. (ff. 132v-135) ep. ad episcopos, presbyteros et diaconos (coll. 541*-542*). (ff. 135-142) epistula I ad Innocentium, des. διηνεκῶς. (col. 536, lin. 6; uide annot. c). (ff. 142-144) epistula II ad Innocentium (coll. 535-536). (f. 144r-v) ep. 148. (ff. 144v-145) ep. 149. (ff. 145-146) ep. 181. (f. 146r-v) ep. 182. (ff. 146v-147) ep. 183. (f. 147r-v) ep. 184, Gaudentio episcopo Βρύζης inscripta (uide col. 715, annot. a). (ff. 147v-148v) ep. 150. (f. 148v) ep. 151. (ff. 148v-149) ep. 152. (ff. 149-150) ep. 153, des. ab editis diuersa

τούτων πόνων ὁ στέφανος (col. 702; uide annot. e). (f. 150r-v) ep. 154, inc. ab editis diuersa Ἡμεῖς μὲν ἐπιθυμοῦμεν (uide col. 702, annot. f). (ff. 150v-151) ep. 155, inc. editis paulo breuior Τῆς θερμῆς σου καὶ γνησίας (col. 702, lin. 2 ab imo). (f. 151r-v) ep. 156, inc. ab editis diuersa Βοᾷ μὲν καὶ αὐτὴ πανταχοῦ (ff. 151v-152) ep. 157. (ff. 152-153) ep. 159. (f. 153r-v) ep. 158, des. ab editis diuersa παρὰ τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ ἡ ἀμοιβή. (ff. 153v-154) ep. 160. (ff. 154-155) ep. 161. (f. 155r-v) ep. 162. (ff. 155v-156v) ep. 163. (ff. 156v-157) ep. 164. (f. 157r-v) ep. 165. (ff. 157v-158v) ep. 166. (ff. 158v-159) ep. 167. (f. 159r-v) ep. 168. (ff. 159v-160) ep. 169. (f. 160r-v) ep. 170, Italicae eiusque sociis inscripta. (ff. 160v-161) ep. 79. (f. 161r-v) ep. 171, des. ab editis diuersa ταῦτα ἡμῖν εὐαγγελιζόμενος (col. 710; uide annot. b). (ff. 161v-162) ep. 172. (f. 162r-v) ep. 173. (ff. 162v-163) ep. 80. (f. 163r-v) ep. 81. (f. 163v) ep. 82. (ff. 163v-164) ep. 83. (f. 164r-v) ep. 84. (f. 165r-v) ep. 236, des. ab editis diuersa παρὰ τῆς θαυμασιότητος τῆς σῆς. (ff. 165v-166) ep. 85. (f. 166r-v) ep. 86. (ff. 166v-167v) ep. 87. (ff. 167v-168) ep. 88. (f. 168r-v) ep. 89. (ff. 168v, 177) ep. 90. (f. 177r-v) ep. 91, Romano presbytero et monacho inscripta (uide col. 655, annot. b). (ff. 177v-178v) ep. 92, Moysi presbytero et monacho inscripta (uide col. 656, annot. d). (ff. 178v-179v) ep. 93. (ff. 179v-180) ep. 186. (ff. 180v-181) ep. 187. (f. 181r-v) ep. 188. (ff. 181v-182) ep. 189, inc. ab editis diuersa Πότε γὰρ ἐπιλαθέσθαι (col. 717). (f. 182r-v) ep. 190. (ff. 182v-183) ep. 191, inc. ab editis diuersa Ἐδεξάμην προτέραν (col. 718, uide annot. [b]). (ff. 183-184) ep. 192. (f. 184r-v) ep. 143. (ff. 184v, 169) ep. 193. (f. 169r-v) ep. 194. (ff. 169v-170) ep. 195. (f. 170r-v) ep. 196, des. ab editis diuersa καρπωσόμεθα τὴν παραμυθίαν. (ff. 170v-171v) ep. 197, inc. ab editis diuersa Οἶδα, ὅτι συνετός (col. 721). (ff. 171v-172v) ep. 113. (ff. 172v-173v) ep. 114. (ff. 173v-174) ep. 198. (ff. 174-176v) ep. 94. (f. 176v) ep. 95, des. mut. ταῦτ' οὖν (col. 659, lin. 9 ab epistulae fine).

Theol. gr. 233 (olim 152)

66 Saec. XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 214/216 × 145/147, ff. IV+176, linn. 25. Praemittitur (f. 1^{r-v}) tabula antiqua homiliarum. Fuit olim Constantini τοῦ οἰκονόμου, Macarii hieromonachi, Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel I, 330-331 ; Lambeck-Kollar IV, 309-313 ; Buberl-Gerstinger, p. 149.

1 (ff. 2-61^{v}) De Lazaro conciones 1-4, 6 (M. 48, 963-1016 ; 1027-1044) : (ff. 2-17^{v}) concio 1, inc. ab editis diuersa Τὴν χθὲς ἡμέραν, ἑορτὴν οὖσαν διαβολικὴν (ff. 18-25^{v}) concio 2. (ff. 26-38^{v}) concio 3. (ff. 38^{v}-47^{v}) concio 4, des. editis paulo breuior διὰ ἐξομολογήσεως, ἵνα παντὶ τρόπῳ πάντα ἐνταῦθα ἀποθέμενοι τὰ ἁμαρτήματα μετὰ πολλῆς ἀπέλθωμεν ἐκεῖ τῆς παρρησίας... (ff. 47^{v}-61^{v}) concio 6, des. editis paulo breuior Μὴ οἴει με ἄλλως σοι κεχρηματικέναι · ἐπὶ πᾶσι τούτοις εὐχαριστήσωμεν τῷ φιλανθρώπῳ θεῷ, ὅτι αὐτῷ ἡ δόξα... (cf. col. 1044, lin. 8 a fine concionis).

2 (ff. 102-110^{v}) In Matthaeum homilia 56 (M. 58, 549-558).

3 (ff. 110^{v}-147) Ad Theodorum lapsum libri 1-2 (M. 47, 277-316) : (ff. 110^{v}-140^{v}) liber 1. (ff. 140^{v}-147) liber 2, inc. ab editis diuersa Εἰ καὶ δάκρυα καὶ στεναγμούς.

Theol. gr. 242 (olim 209)

67 Saec. XVI duabus manibus exaratus, chart., mm. 209/210 × 138/141, ff. XI+168, linn. 17. Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : Nessel I, 337-338 ; Lambeck-Kollar V, 41-45 ; *CCHGG*, p. 23 ; Gerstinger, p. 358.

1 (ff. 71-105^{v}) Contra theatra sermo (M. 56, 541-554).

2 (ff. 106-124^{v}) De beato Philogonio (M. 48, 747-756).

3 (ff. 125-139^{v}) In illud, *Exiit edictum* (M. 50, 795-800).

Theol. gr. 247 (olim 210)

68 Saec. XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 209/211 × 138/147, ff. I+323, linn. 24-28. Fuit olim Ioannis Sambuci. Ex hoc codice (ff. 113-115, 243-252^{v}, 306^{v}-310, fortasse etiam ff. 4-7^{v}, 220-224) Sauilius editionem suam fecit.

LIT. : Nessel I, 346-352 ; Lambeck-Kollar V, 45-65 ; *CCHGG*, pp. 23-24 ; Gerstinger, pp. 325, 358.

1 (ff. 4-7^{v}) De salute animae (M. 60, 735-738).

2 (ff. 113-115) De ieiunio (M. 62, 757-760).

3 (ff. 129-135^{v}) Homilia cui uita humana sit similis, cum lacuna post uu. σοφίᾳ τε καὶ χάριτι usque ad uu. Ὡμοιώθη γάρ, ἀγαπητοί, ἡ ζωὴ ἡμῶν (M. 100, 1216 A-B lin. 2 ; 1217 D, lin. 3-1232 A).

4 (f. 136^{r-v}) De uita actiua, inc. Ἐννοήσωμεν, ἀδελφοί, ὅτι οὐδὲν ἡμᾶς ὠφελήσει, des. ὁ συνιὼν ἢ ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν, ᾧ ἡ δόξα... (*ESO*, 3, 24-25 ; cf. CPG 3986).

5 (ff. 180^{v}-183) De salute nostra et de ira, inc. Ἀεὶ μὲν τὴν τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν κηρύττειν ὀφείλομεν, des. φυλάττει τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ · ταῦτα δὲ φυλάττων λαμπρότερον ποιεῖν τὸν στέφανον καὶ τὰ τῶν μαρτύρων ἔπαθλα κατασκευάζῃ καὶ κληρονόμος μετ' αὐτῶν γένῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ἐν Χριστῷ... (uide Append. 1).

6 (ff. 220-224) In annuntiationem sanctissimae Deiparae (M. 60, 755-760).

7 (ff. 234-237^{v}) In publicanum et pharisaeum, inc. editis paulo longior Ἄνθρωποι δύο ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερόν (S. 5, 261-264 ; uide Aldama 202).

8 (ff. 243-252^{v}) De paenitentia sermo 2 (M. 60, 699-706).

9 (ff. 274-276) In Lazarum homilia 2, inc. editis paulo breuior Ἦν τις, φησίν, ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας (M. 62, 775, lin. 13 ab imo-778).

10 (ff. 276-281^{v}) [Proclo attribuitur in codice] In ramos palmarum, inc. ab editis diuersa Ἤδη τῆς δεσποτικῆς πανηγύρεως, des. editis multo longior αὐτὸς ὑμῖν γνωρίσει, τίς εἰμι, ὁ δεσπόζων οὐρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων · αὐτῷ τῷ Χριστῷ... (M. 61, 715-720 ; uide Aldama 168 et *BHG* 2216).

11 (ff. 282-289^{v}) In Psalmum 145 (M. 55, 519-528).

12 (ff. 290-294) In decem uirgines, des. editis paulo breuior ἑτοιμάσω, ὅτι αὐτῷ... (M. 59, 527-532, lin. 4 ab imo).

13 (ff. 294^{v}-297) De meretrice, inc. Ἐν παντὶ καιρῷ καλὴ καὶ σωτήριος ἡ μετάνοια, des. ἤλειψέ μου τοὺς πόδας, οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι αἱ πολλαί · αὐτῷ ἡ δόξα... (ed. R. Abicht, *Archiv f. slav. Philologie* 16 [1894], pp. 149-153 ; cf. S. 8b, 858, nº 12 et M. 64, 1348).

14 (ff. 297v-306) De proditione Iudae homilia 1, des. ab editis diuersa καὶ μετὰ πραότητος καὶ ἐπιεικείας πάσης προσίωμεν τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ τοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ... (M. 49, 373-382).

15 (ff. 306v-310) In sancta Parasceue et in passionem Domini (M. 62, 721-724).

16 (f. 310r-v) Sermo catecheticus in Pascha (M. 59, 721-724).

Theol. gr. 251 (olim 133)

69 Saec. XVI, chart., mm. 201/202×143/145, ff. II+363, linn. 22.
LIT. : Nessel I, 353-354 ; Lambeck-Kollar IV, 194-195 ; J. Reuss, *Matthäus-, Markus- und Johannes-Katenen (Neutest. Abh.* 18, 4-5). Münster 1941, pp. 19, 153.

1 (ff. 1-217v) Commentarius in s. euangelium secundum Matthaeum ex Chrysostomi homiliis in Matthaeum confectus, inc. Βίβλος γενέσεως · βίβλον δὲ γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ τούτου χάριν αὐτὴν καλεῖ (cf. In Matthaeum homilia 2, M. 57, 27, lin. 5), des. ἡ γὰρ ἡμέρα ἐκείνη τοῖς ἐν κατορθώμασιν ζῶσιν ποθεινὴ ὥσπερ οὖν τοῖς ἐν ἁμαρτήμασιν φοβερὰ καθάπερ τοῖς καταδίκοις · διὰ τοῦτο οὖν ἀγωνισώμεθα τῶν αἰωνίων ἀπολαῦσαι ἀγαθῶν χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ πατρός... (cf. In Matthaeum homilia 90, M. 58, 790, lin. 18).

2 (ff. 218-354v) Commentarius in s. euangelium secundum Iohannem ex Chrysostomi homiliis in Iohannem confectus, inc. Τίνος ἕνεκεν τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν ἀπὸ τῆς οἰκονομίας ἀρξαμένων (cf. In Iohannem homilia 4, M. 59, 46, lin. 11 ab imo), des. ἵνα καὶ διὰ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς καὶ διὰ τῆς ἀγαθῶν ἐργασίας τελειωθέντες ἐπιτύχωμεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ... (cf. In Iohannem homilia 88, M. 59, 482).

Theol. gr. 261 (olim 254)

70 Saec. XVI (anno 1566), chart., mm. 205×147/150, ff. V+307 (ff. 278-298v : linn. 17). Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : Nessel I, 363-364 ; Lambeck-Kollar V, 350-355 ; Gerstinger, pp. 344, 358.

(ff. 278-298v) De incomprehensibili Dei natura homilia 1 (M. 48, 701-710).

Theol. gr. 263 (olim 249)

71 Saec. XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 206/207×141/146, ff. III+202, linn. 24-25. Fuit olim Ioannis Sambuci. Ex hoc codice (ff. 95v-103v) fortasse Sauilius editionem suam fecit.
LIT. : Nessel I, 369-372 ; Lambeck-Kollar V, 298-306 ; *CCHGG*, p. 26 ; Gerstinger, p. 359.

1 (ff. 43-46v) De adoratione pretiosae et uiuificae crucis, inc. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, des. mut. ὅταν οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ δεσπότου (uide Append. 15).

2 (ff. 47-50v) In Matthaeum homilia 54, inc. mut. καὶ πρό γε ὑμῶν, des. ab editis diuersa τῆς δόξης ἐκείνης τῆς ἀρρήτου ἀξιωθῶμεν, ἧς γένοιτο... (M. 58, 538, lin. 30-540).

3 (ff. 51-54) De ieiunio sermo 5 (M. 60, 717-720).

4 (ff. 86v-95) In illud, *Erat autem quidam languens Lazarus a Bethania* (Joh. 11, 1), inc. Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅταν ἴδωσί τινας, des. ἐκ τῶν ἔργων ἐπιδειξώμεθα τὴν πίστιν ἡμῶν, ἵνα τέλειοι γενόμενοι τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν ἐν Χριστῷ... (uide Append. 13).

5 (ff. 95v-103v) In ramos palmarum (M. 59, 703-708).

6 (ff. 103v-111) In parabolam de ficu (M. 59, 585-590).

7 (ff. 111-117v) In decem uirgines, des. editis paulo longior ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, σπουδάσωμεν διὰ τῆς ἐλεημοσύνης εὐάρεστοι αὐτῷ ὀφθῆναι, ἵνα καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν παρ' αὐτοῦ ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν... (M. 59, 527-532).

8 (ff. 129-139) De proditione Iudae homilia 1, cum lacuna post uu. ἐξεπέδησεν ὁ Ἰουδᾶς usque ad uu. ἄνωθεν προαναστέλλων, des. editis paulo longior προσίωμεν τῇ μεταλήψει τῶν φρικτῶν τούτων καὶ φοβερῶν μυστηρίων, ἵνα καὶ ὁ φιλάνθρωπος δεσπότης ἐποπτεύσαντος (sic) ἡμῶν τὴν ἀνυπόκριτον κοινωνίαν καὶ τούτων τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἡμᾶς ἀξιώσῃ χάριτι... (M. 49, 373-375, lin. 21 ab imo ; 376, lin. 32-382).

9 (ff. 161v-166) In sancta Parasceue et in passionem Domini, des. editis paulo breuior ἐκ νεκρῶν ἀναστάς · αὐτῷ ἡ δόξα... (M. 62, 721-724, lin. 8 a fine).

10 (ff. 189-201) De patientia sermo 1, cum lacuna post uu. διδόντας λόγον usque ad uu. θρέψαντα ἐπορεύθη (M. 60, 723-728, lin. 35 ; 728, lin. 7 ab imo-730).

Theol. gr. 274 (olim 237)

72 Saec. XIV (dim. priore) diuersis manibus exaratus, chart., mm. 203/205 × 142/148, ff. III+432 (ff. 161-165 : linn. 24). Fuit olim Augerii de Busbecke.

LIT. : Nessel I, 377-380 ; Lambeck-Kollar V, 186-197 ; B. Krivochéine, *SC* 96, pp. 95-96 ; P. Nikolopoulos, Αἱ εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον ἐσφαλμένως ἀποδιδόμεναι ἐπιστολαί (ΑΘΗΝΑ. Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων 9). Ἀθῆναι 1973, p. 183.

(ff. 161-164^{v}) Epistula ad monachos, quattuor excerpta diuerse disposita (M. 60, 751-756) : (ff. 161-162) inc. Παρακαλῶ ὑμᾶς, ἀδελφοί, des. ὡς λέγει ὁ ἀπόστολος (col. 752, lin. 5 ab imo-753, lin. 21). (ff. 162-163) inc. Φησὶν ὁ θεῖος ἀπόστολος, des. ἵνα μεγαλυνθῇ Χριστὸς ἐν ἡμῖν (col. 751-752, lin. 6 ab imo). (ff. 163-164) inc. Ὥσπερ οὐδὲν ὄφελος, des. ἡ πηγὴ τῆς κακίας καὶ τῆς πονηρίας (col. 756, linn. 4-29). (f. 164^{r-v}) inc. Δεῖ τοίνυν τὸν εὐχόμενον, des. ποιεῖν τῆς νήψεως (col. 753, linn. 29-38 ; in codice sequuntur alia parua excerpta chrysostomica usque ad f. 165).

Theol. gr. 277 (olim 244)

73 Saec. XIV-XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 202/204 × 140/143, ff. II+238, linn. 25 (ff. 33-42^{v}) et 26 (ff. 51-58^{v}). Folium 33 post f. 42 transponendum est. Fuit olim Ioannis Sambuci. Codicem nostrum (ff. 48-50^{v}) P. Nikolopoulos ad editionem suam conficiendam adhibuit.

LIT. : Nessel I, 382-384 ; Lambeck-Kollar V, 234-239 ; Karo-Lietzmann, p. 570 ; Gerstinger, p. 359 ; J. Reuss, *Matthäus-, Markus- und Johannes-Katenen* (*Neutestamentl. Abhandl.* 18, 4-5), Münster i. W. 1941, pp. 89-90 ; P. Nikolopoulos, Αἱ εἰς τὸν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον ἐσφαλμένως ἀποδιδόμεναι ἐπιστολαί (ΑΘΗΝΑ. Σειρὰ διατριβῶν καὶ μελετημάτων 9). Ἀθῆναι 1973, pp. 30-31.

1 (ff. 34-42^{v}, 33^{r-v}) In Psalmum 50 homilia 1, inc. mut. ἀλλὰ καὶ ἀκούεις ῥημάτων (M. 55, 570, lin. 20 ab imo-575). (f. 33^{v}) In Psalmum 50 homiliae 2 nihil restat nisi titulus.

2 (ff. 48-50^{v}) Epistula 125 (M. 52, 681-685).

3 (ff. 51-58^{v}) In SS. Petrum et Heliam, cum lacunis post uu. χρήζων φιλανθρωπίας usque ad uu. Τί οὖν et post uu. ἀλλ' ὅμως usque ad uu. εἶδεν αὐτήν (M. 50, 725-730, lin. 3 ab imo ; 731, linn. 20-23 ; 731, lin. 19 ab imo-736).

Theol. gr. 278 (olim 110)

74 Saec. XIV in., chart., mm. 210/215 × 165/167, ff. III+108, linn. 27 (ff. 50-105^{v}). Hoc codice Sauilius ad editionem suam emendandam usus est (uide S. 8b, 872).

LIT. : Nessel I, 384 ; Lambeck-Kollar IV, 126-128.

(ff. 50-105^{v}) De mundi creatione orationes 1-6 [A librario ipso Ioanni Chrysostomo, manu posteriore Seueriano Gabalensi attribuuntur] (M. 56, 429-492) : (ff. 50-57) oratio 1. (ff. 57-64) oratio 2. (ff. 64-73) oratio 3. (ff. 73^{v}-86^{v}) oratio 4. (ff. 86^{v}-97^{v}) oratio 5. (ff. 98^{v}-105^{v}) oratio 6, inc. ab editis diuersa Φέρε πάλιν τῆς ἀκολουθίας ἀψώμεθα, des. mut. ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα (col. 492, lin. 20 ab imo).

Theol. gr. 279 (olim 111)

75 Saec. XIV-XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 208/211 × 140/146, ff. IV+237, linn. 25-26 (ff. 98^{v}-107^{v}, 212^{v}-216^{v}). (ff. III-IV est unum folium insiticium transuersum, saec. XI, membr., mm. 280 × 207, coll. 2, linn. 36). Fuit olim Augerii de Busbecke.

LIT. : Nessel I, 384-387 ; Lambeck-Kollar IV, 128-141 ; *CCHGG*, pp. 26-28 ; Ehrhard III, 642, 854.

1 (ff. III^{v}-IV^{r}, III^{r}-IV^{v}) In Matthaeum homilia 4, fragmentum longioris recensionis, inc. mut. γενεαλο]γίαν, ὅσοι, des. mut. ὅτι πρὸς εὐγνώμονας ἔγραφε (M. 58, 794, lin. 1-ult. ; M. 57, 39, lin. 12-40, lin. 5 ab imo).

2 (ff. 98^{v}-107^{v}) In S. Ignatium martyrem (M. 50, 587-596).

3 (ff. 212^{v}-216^{v}) [Nemini tribuitur in codice] In Iohannem homilia 44 (M. 59, 247-250).

Theol. gr. 288 (olim 282)

76 Saec. XVI (dim. priore) duabus manibus exaratus, chart., mm. 203/205 × 143/157, ff. III+63, linn. 24. Fuit olim Ioannis Sambuci.

LIT. : Nessel I, 392-393 ; Lambeck-Kollar V, 469-472 ; Gerstinger, p. 359.

(f. 20^{v}) Quod uentri non seruiendum sit, inc. Οὐ γὰρ διὰ τοῦτο εἰς τὸν βίον τοῦτον παρήχθημεν, des. μηδὲ συγχωρῶμεν αὐτὴν κατεξανίστασθαι τῆς ψυχῆς (uide Append. 9).

Theol. gr. 289 (olim 253)

77 Saec. XVI diuersis manibus exaratus, chart., mm. 200/201×147/150, ff. V+107 (ff. 41-43ᵛ : linn. 19-20 ; ff. 64ᵛ-65, 73ᵛ : linn. 24). Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : Nessel I, 393-399 ; Lambeck-Kollar V, 333-350 ; Gerstinger, p. 359.

1 (ff. 41-43ᵛ) [Nemini tribuitur in codice] In Psalmum 139, inc. ab editis diuersa Θαυμάζω, τίνος ἕνεκεν ὁ προφήτης, cum lacuna post uu. ἀγαθός εἰμι usque ad uu. ἐξελοῦ με, des. editis multo breuior ῥῦσαί με (M. 55, 707-709, lin. 25 ; 710, linn. 4-38).

2 (ff. 64ᵛ-65) In Iohannem homilia 54, ethicon, inc. Οἶδε γάρ, οἶδε ταπεινὴν ψυχὴν ποιεῖν (M. 59, 300, lin. 5 ab imo-302).

3 (f. 73ʳ⁻ᵛ) De causis adorandi orientem uersus et standi inter orandum, inc. Τούτου χάριν πάλιν μὲν ὁρῶμεν κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν προσευχῶν, des. εἰς οὐρανοὺς ἀνεκλήθημεν (uide Append. 16).

Theol. gr. 307 (olim 248)

78 Saec. XIII, membr. (ff. I-IV et 174-176 : chart.), mm. 177/180×140/145, ff. IV+178, linn. 29. Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel I, 419-424 ; Lambeck-Kollar V, 283-297 ; Aland, p. 166 (nº 2018).

1 (f. 59ʳ⁻ᵛ) Aduersus Iudaeos oratio 8, excerptum, inc. Ἐπικατάρατος πᾶς χριστιανὸς ὁ ἰατρευόμενος παρ' Ἑβραίου ἢ συνεσθίων μετ' αὐτοῦ · χριστιανοὶ δὲ διὰ τοῦτο ἡμεῖς καλούμεθα καὶ ἐσμέν, des. ἀλλ' ἔσο ἐστηριγμένος ἐν τῷ φόβῳ τοῦ θεοῦ τοῦ πανταχοῦ παρόντος (Cf. M. 48, 935, lin. 16-941, lin. 1).

2 (ff. 60ᵛ-62) De aduersa ualetudine et medicis. Ecloga 13, cum lacuna post uu. ὑγιαίνοντες μελετῶμεν usque ad uu. τὸν Χριστόν, des. editis multo breuior εἰς τὰς οἰκίας καλοῦντες τὰς ἑαυτῶν · τῷ δὲ θεῷ... (M. 63, 651-654, lin. 4; 655, linn. 8-21 ab imo).

Theol. gr. 320 (olim 242)

79 Saec. XVI, chart., mm. 205×147, ff. V+104 (ff. 97-98ᵛ : linn. 24). Fuit olim Ioannis Sambuci. Hoc codice Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : Nessel I, 431-432 ; Lambeck-Kollar V, 230-234 ; Gerstinger, p. 361 ; Buberl-Gerstinger, p. 151.

(ff. 97-98ᵛ) Interpretatio orationis *Pater noster* (M. 59, 627-628).

Theol. gr. 325 (olim 246)

80 Saec. XVI diuersis manibus exaratus, chart., mm. 153/154×100/105, ff. III+176, linn. 18 (ff. 17-53ᵛ) et 15 (ff. 122-133). Fuit olim Ioannis Sambuci. Hoc codice (ff. 122-133) Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel I, 435-438 ; Lambeck-Kollar V, 239-250 ; Gerstinger, p. 361.

1 (ff. 17-53ᵛ) In Genesim sermo, inc. Πρόκειται ἡμῖν, ἀγαπητοί, πνευματικὴ τράπεζα, des. ἄλλης τὸ θεάρεστον, ἵνα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἀξιωθῆτε, ἧς γένοιτο... (uide Append. 14).

2 (ff. 122-133) Argumentum Psalmorum (M. 55, 533-538).

Theol. gr. 326 (olim 59)

81 Saec. XVI diuersis manibus exaratus, chart., mm. 143/144×103/105, ff. V+140 (f. 72ʳ⁻ᵛ : linn. 18). Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : Nessel I, 439-442 ; Lambeck-Kollar III, 259-267 ; Gerstinger, p. 361.

(f. 72ʳ⁻ᵛ) [Nemini tribuitur in codice] In Prouerbia Salomonis, excerptum, inc. Σοφίαν ἐνταῦθα τὸν θεὸν λέγει, des. τοὺς κηρύξαντας τῆς ὀρθοδόξου πίστεως (cf. M. 64, 680 A 1-C 1).

Theol. gr. 333 (olim 337)

82 Saec. XI, membr. (ff. I-III et 152-153 : chart.), mm. 135×105/108, ff. IV+153, linn. 21-23.
LIT. : Nessel I, 444-446 ; Lambeck-Kollar V, 627-639 ; *CCHGG*, p. 33.

1 (ff. 1-16) De patientia sermo 1 (M. 60, 723-730).

2 (ff. 20ᵛ-28ᵛ) Parabola de serpente, recensio editis paulo prolixior, inc. Ὡμοιώθη γὰρ ἡ ζωὴ ἡμῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ,

des. πρὸς τὸν φιλάνθρωπον θεὸν διὰ μετανοίας, δοξάζοντες πατέρα... (M. 100, 1217 D 3-1232 A 14. Cf. *BHG* 1322 qb ; S. 8b, 857, nº 5 et M. 64, 1423).

3 (ff. 57-65^{v}) De oratione et ieiunio, de non iurando atque de eleemosyna et conuersione, inc. Δεῦτε, πάντες ἀδελφοί, γνωρίσωμεν τὸν ποιήσαντα ἡμᾶς, τὸν κύριον ἡμῶν, des. mut. οὐδὲν ὄφελος τὸ καλεῖσθαι τοῦτον χριστιανόν. Ἐννό[ησον (Vide Append. 3).

4 (f. 66^{r-v}) [Homiliae fragmentum ?] inc. mut.]νων τιμὴ καὶ δόξα καὶ κατ'ἀξίαν, des. εὐλογητὸς κύριος ὁ ἀποκαλύπτων τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.

Iur. gr. 18 (olim 8)

83 Saec. XI e foliis trium codicum antiquiorum compositus et rescriptus, membr. (ff. I-III et 82 : chart.), mm. 152/153×92/93, ff. III+82, linn. 22-24 (ff. 25-31). Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci. (ff. 24-31 et 40-47 : reliquiae foliorum codicis multo maioris saec. VI litteris uncialibus exaratorum et transuerse consutorum ; scriptura autem illa antiquior ita euanuit, ut uix pauca uerba hic illic legi possint).
LIT. : Nessel II, 34-35 ; Lambeck-Kollar VI, 74-75 ; Gerstinger, pp. 326, 362 ; Hunger-Kresten II, 33-34.

(ff. 24^{r-v}, 25^{v}, 26^{v}, 29^{r}, 31^{r-v}, scriptura antiquior) In ramos palmarum, fragmenta : (f. 25^{v}) Titulus, ΕΚ ΘΑΥΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΘΑΥ[ΜΑΤΑ, (f. 31^{v}) ΚΑΙ ΤΩΝ....ΦΕΡΕ, (f. 24^{r}) ΘΣ ΕΝ.....ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, (f. 31^{r}) ΚΑΙ ΤΟ ΘΑΥΜΑ (sic !) ....ΤΗΣ ΚΙΒΩΤΟΥ ΤΟΥ ΘΟΥ, (f. 24^{v}) ΟΥΚ ΕΜΟΝ....Ο ΔΙΔ[ΑΞΑΣ, (f. 26^{v}) ΦΗΣΙ....ΝΗΠΙΩΝ ΤΑ, (f. 29^{r}) ΟΠ]ΩΣ ΕΠΙΠΝΕΥΣΗ...ΩΣΑΝΝΑ (lin. 4), deinde sequi uidetur additamentum, quod inc. ΧΑΙ]ΡΕ ΧΟΥ et des. ΠΛΟΥ[(M. 59, 703, lin. 1 ; linn. 4-10 ; linn. 12-17 ; 704, linn. 14-22 ; linn. 25-32 ; 705, linn. 1-9 ; linn. 10-13).

Phil. gr. 149

84 Saec. XIV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 230/235×140/150, ff. VII+358, coll. 2 (ff. 1-9), linn. 21-30. Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel IV, 83-85 ; Buberl-Gerstinger, p. 157 ; Hunger I, pp. 250-255.

1 (ff. 277^{v}-278) De Christi baptismo, inc. Τίνος ἕνεκεν μετὰ λ' ἔτη ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τὸ βάπτισμα ; des. ὕστερον αὐτὸ ἐπιτιθεὶς τῇ τῶν ἄλλων ἐκπληρώσει.

2 (ff. 278-279) In Matthaeum homilia 10, excerptum, inc. Μετάνοιαν λέγω εἶναι, des. τὸν πάντα ὑπὲρ ἡμῶν ποιοῦντα καὶ πραγματευόμενον θεόν (M. 57, 190, lin. 6 ab imo-192, lin. 6 a fine ; in codice sequuntur minutula aliquot excerpta chrysostomica usque ad f. 282).

Phil. gr. 166

85 Saec. XVI, chart., mm. 228/230×157/162, ff. III+231, linn. 23. Fuit olim Arnoldi Arlenii (Arnoud de Lens), Ioannis Sambuci.
LIT. : Nessel IV, 93-94 ; Gerstinger, pp. 333, 371 ; Hunger I, 269-270.

(ff. 63^{v}-69^{v}) De S. Babyla, contra Iulianum et gentiles, des. mut. οὐχ οὕ[τως (M. 50, 533-538, lin. 21).

Phil. gr. 178 (olim 133)

86 Saec. XV (annis 1429 et 1430) manu Ioannis Kaloeidis exaratus, chart., mm. 213/220×140/150, ff. I+349, linn. 23-27. Ordo foliorum restituendus : ff. 1-295, 305-310, 296-304, 311-349. Fuit olim Phocae cuiusdam Peloponnensis, Pachomii Albanitae, Augerii de Busbecke. Hoc codice (ff. 19^{v}-22^{v}, 287-293) Sauilius fortasse pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel IV, 98-102 ; Lambeck-Kollar VII, 523-545 ; *CCHGG*, p. 36 ; Bick, pp. 35-36 ; Hunger I, 283-286.

1 (ff. 19^{v}-22^{v}) In annuntiationem sanctissimae Deiparae (M. 60, 755-760).

2 (ff. 280^{v}-286^{v}) Epistulae 115, 118, 120-121, 180, 200-207, 234 (M. 52, 671 ss.) : (ff. 280^{v}-281) ep. 118. (f. 281^{r-v}) ep. 200. (f. 281^{v}) ep. 201. (ff. 281^{v}-282) ep. 202. (f. 282^{r-v}) ep. 234. (ff. 282^{v}-283) ep. 120, ad Theodoretum data, des. ab editis diuersa καὶ φορτικοί τινες εἶναι δόξωμεν καὶ ἐπαχθεῖς. (f. 283^{r-v}) ep. 121. (f. 284) ep. 203. (ff. 284-285) ep. 204. (f. 285^{r-v}) ep. 180, inc. ab editis diuersa Οὐ παύομαι μακαρίζων (ff. 285^{v}-286) ep. 115. (f. 286^{r-v}) ep. 205. (f. 286^{v}) ep. 206. (f. 286^{v}) ep. 207, des. mut. ἀποστολικὸν φρό[νημα (col. 727, lin. 11).

3 (ff. 287-293) In proditionem Seruatoris, recensio editis paulo prolixior (M. 59, 713-720).

Phil. gr. 195

87 Saec. XIV-XVI diuersis manibus exaratus, chart., mm. 220×140/145, ff. II+272 (ff. 229-235 : linn. 25) Fuit olim Augerii de Busbecke. Hoc codice Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : NESSEL IV, 110 ; HUNGER I, 306-308.

(ff. 229-235) In annuntiationem Deiparae (M. 62, 763-770).

Phil. gr. 245

88 Saec. XVI diuersis manibus exaratus, chart., mm. 208/210×152/155, ff. IV+398 (ff. 339-341 : linn. 22). Fuit olim Ioannis Sambuci, Sebastiani Tengnagel.
LIT. : NESSEL IV, 131 ; *CCHGG*, p. 37 ; GERSTINGER, pp. 255, 306-307, 332-333, 374 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 157 ; EHRHARD III, 2, 963 et annot. 3 ; HUNGER I, 354-356.

(ff. 339-341v) De paenitentia homilia 9, inc. ab editis diuersa Οὐκ ἀρκεῖ τὸ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν (M. 49, 343-350 ; uide ALDAMA 577 et *CCG* I, 151, 753).

Phil. gr. 248 (olim 43)

89 Saec. XIV et XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 205×138/140, ff. II+196, linn. 25-30.
LIT. : NESSEL IV, 131-132 ; LAMBECK-KOLLAR VII, 181-182 ; HUNGER I, pp. 358-359.

1 (f. 147v) In Genesim homilia 16, excerptum, inc. Λέγει γὰρ ἡ γραφὴ περὶ τῶν πρωτοπλάστων, des. ἀλλὰ περὶ τῆς αἰσθήσεως τῆς κατὰ διάνοιαν (M. 53, 131, lin. 4 ab imo-132, lin. 16 ; in codice sequuntur perparuola aliquot excerpta chrysostomica usque ad f. 148v).

2 (f. 152r-v) Ad populum Antiochenum homilia 11, excerptum, inc. Τὸν ἐγκέφαλον ἁπαλὸν ἐποίησε ὁ θεός, des. συνέθηκεν ὁ θεός (M. 49, 123, lin. 37-124, lin. 3 ; in codice subsequuntur parua excerpta chrysostomica usque ad f. 153).

Phil. gr. 333

90 Saec. XV, chart., mm. 148/150×105/110, ff. I+193 (ff. 124-128 : linn. 19). Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : NESSEL IV, 158 ; HUNGER I, 427-430.

(ff. 124v-128v) Aduersus improbas mulieres, inc. Οὐδὲν τοίνυν θηρίον ἐφάμιλλον, des. mut. κολάσεως αἰωνίου πρόξενος (*ESO* 3, 70-73 D 1 ; uide ALDAMA 381).

Phil. gr. 342

91 Saec. XI, membr. (ff. I-V et 215-219 : chart.), mm. 145/148×112/114, ff. V+219, linn. 21-22. Fuit olim Symeonis I. patriarchae Constantinopolitani, Augerii de Busbecke.
LIT. : NESSEL IV, 162 ; HUNGER I, 435-437.

(ff. 5-12v) [Nemini tribuuntur in codice] Epistulae 95-100, 102-103, 108, 110, 112, 185, 240-241 (M. 52, 659 ss.) : (f. 5) ep. 95, des. mut. ἡμῖν κεφαλήν (col. 659, lin. 5 a fine). (ff. 5v-6v) ep. 96, des. ab editis diuersa καρπωσώμεθα τὴν ὠφέλειαν. (ff. 6v-7) ep. 185. (f. 7) ep. 97, des. editis paulo breuior τῆς σῆς εὐαγγελιζόμενος (col. 660, lin. 4 a fine). (f. 7r-v) ep. 98, inc. ab editis diuersa Οὕτως ἠλγήσαμεν (ff. 7v-8) ep. 99. (f. 8) ep. 100. (ff. 8-9) ep. 102. (ff. 9-10) ep. 103, inc. ab editis diuersa Ἄκρῳ μὲν διῴκισμαι τῷ μήκει, des. ab editis diuersa σιγῆς παραμύθησαι. (f. 10r-v) ep. 108, des. ab editis diuersa τὴν ὑμετέραν φανταζόμενοι. (ff. 10v-11) ep. 110. (f. 11r-v) ep. 112, des. editis paulo breuior πλοῦτον ἀποκείμενον ἔχωμεν (col. 669, lin. 2 a fine). (ff. 11v-12) ep. 240. (f. 12r-v) ep. 241.

Hist. gr. 3 (olim 11)

92 Saec. XI (ff. 137-151v : saec. XV), membr., mm. 410×270, ff. III+393, coll. 2, linn. 39. Fuit olim Marci Mamunae, Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci.
LIT. : NESSEL V, 5-12 ; LAMBECK-KOLLAR VIII, 151-208 ; *CCHGG*, pp. 38-42 ; BICK, p. 96 ; GERSTINGER, p. 298, 377 ; BUBERL-GERSTINGER, pp. 87-88 ; EHRHARD I, 570-573 ; HUNGER I, 2-4.

1 (ff. 13v-17) De occursu Domini, de Deipara et Symeone (M. 50, 807-812).

2 (ff. 91-95v) De S. Meletio Antiocheno (M. 50, 515-520).

Hist. gr. 7 (olim 45)

93 Saec. XII ex. (circa a. 1200), membr., mm. 355/360×270/280, ff. III+238 (ff. I-III, 177/1, 177/2, 234-236 : chart.), coll. 2, linn. 34 (f. 215). Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel V, 20-29 ; Lambeck-Kollar VIII, 904-951 ; Buberl-Gerstinger, p. 151 ; Hunger I, 9-13.

(f. 215r-v) De patientia sermo 1, excerptum, inc. Εἰ μὲν οὖν ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐμένομεν, des. προσημαίνοντες (M. 60, 725, lin. 17 ab imo-lin. 2 ab imo).

Hist. gr. 11 (olim 20)

94 Saec. XI ex., membr. (ff. I-II et 193-194 : chart.), mm. 335/340×250/260, ff. II+194, coll. 2, linn. 31. Ordo foliorum restituendus : 1-94, 103-110, 95-102, 111-156, 165-172, 157-164, 173-194. Fuit olim Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel V, 32-34 ; Lambeck-Kollar VIII, 597-606 ; *CCHGG*, pp. 46-47 ; Ehrhard II, 436 ; Hunger I, 15-16.

(ff. 8-13v) In Matthaeum homilia 1, cum lacuna post uu. γέγονεν ἅπασι usque ad uu. πῶς οὖν (M. 57, 13-19, lin. 23 ; 23, lin. 10-24).

Hist. gr. 38 (olim 31)

95 Saec. XV, chart., mm. 295×215, ff. I+456, coll. 2, linn. 28. Fuit olim Ioannis Sambuci. Nostro codice (ff. 78-89v, 89v-92v, 92v-104, fortasse etiam ff. 104v-108) Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel V, 65-70 ; Lambeck-Kollar VIII, 682-734 ; *CCHGG*, p. 52 ; Gerstinger, pp. 331, 379 ; Ehrhard III, 2, 853-854 ; Hunger I, 41-43.

1 (ff. 50-71v) De Lazaro conciones 3-4 (M. 48, 991-1016) : (ff. 50-62v) concio 3. (ff. 62v-71v) concio 4.

2 (ff. 72-78) De angusta porta et in orationem dominicam, des. editis paulo breuior εἰπών, ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα... (M. 51, 41-48, lin. 20 ; cf. *CCG* I, 192, 178).

3 (ff. 78-89v) In Psalmum 50 homilia 1 (M. 55, 565-575).

4 (ff. 89v-92v) De paenitentia sermo 3 (M. 60, 705-708).

5 (ff. 92v-104) In Psalmum 50 homilia 2, recensio breuior, des. ab editis diuersa τῶν ζητουμένων. Τοῦτον οὖν καὶ ἡμεῖς μιμησώμεθα διὰ τῆς μετανοίας, ἵνα τῶν αἰωνίων ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν, χάριτι... (M. 55, 575-588 ; cf. *CCG* I, 192, 194).

6 (ff. 104v-108) De salute animae, inc. ab editis diuersa Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια (M. 60, 735-738).

7 (ff. 127-135v) In illud, *Simile est regnum caelorum patrifamilias* (M. 59, 577-586).

Hist. gr. 39 (olim 16)

96 Saec. XIV (a. 1399) manu Georgii monachi exaratus, chart., mm. 295×210/220, ff. III+404, coll. 2, linn. 30. Fuit olim Aloisii Marzello, Georgii Rhaul, Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel V, 70-80 ; Lambeck-Kollar VIII, 493-547 ; *CCHGG*, pp. 53-55 ; Bick, pp. 37-38 ; Buberl-Gerstinger, p. 152 ; Ehrhard II, 344, 381 ; Hunger I, 43-46.

1 (ff. 6v-8) [Nemini tribuitur in codice] In synaxim archangelorum (M. 59, 755-756 = F. Halkin, *Inédits byzantins d'Ochrida, Candie et Moscou. Subs. hagiogr.* 38. Bruxelles 1963, pp. 137-142).

2 (ff. 8-9) [Nemini tribuitur in codice] In synaxim archangelorum, inc. Οὐκ εἰκῇ τοῖς ἀγγέλοις, des. ἡ θύρα τῶν προβάτων · αὐτῷ ἡ δόξα... (Halkin, *op. cit.*, pp. 133-136 ; cf. *CCG* I, 247, 5).

Hist. gr. 45 (olim 14)

97 Saec. XI, membr. (ff. I et 311 : chart.), mm. 290/300×230/245, ff. I+311, coll. 2, linn. 30-31. Fuit olim monasterii cuiusdam S. Ioannis Prodromi, Augerii de Busbecke. Hoc codice (ff. 8v-9v) Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel V, 82-96 ; Lambeck-Kollar VIII, 214-467 ; *CCHGG*, pp. 55-62 ; Rahlfs, p. 313 ; Buberl-Gerstinger, pp. 89-90 ; Ehrhard I, 682-688 ; Hunger I, 50-54.

1 (ff. 1-9v) De Maccabaeis homiliae 1-3 (M. 50, 617-628) : (ff. 1-5v) hom. 1. (ff. 5v-8v) hom. 2. (ff. 8v-9v) hom. 3.

2 (ff. 60-67v) In Matthaeum homilia 56 (M. 58, 549-558).

Hist. gr. 57 (olim 15)

98 Saec. XIII, membr. (ff. I et 246 : chart.), mm. 280×210/220, ff. I+246, coll. 2, linn. 30-32. Fuit olim monasterii cuiusdam B. Mariae Virginis in Italia inferiore siti, Ioannis Sambuci. Nostro codice (ff. 184v-187v, 232v-235v) fortasse Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : Nessel V, 112-118 ; Lambeck-Kollar VIII, 467-493 ; *CCHGG*, pp. 63-66 ; Gerstinger, p. 379 ; Buberl-Gerstinger, pp. 128-129 ; Ehrhard III, 1, 99-100 ; Hunger I, 62-63.

1 (ff. 161-167) De beato Philogonio (M. 48, 747-756).

2 (ff. 177v-181) In Zacchaeum publicanum, inc. Ὅσοι τῶν καλῶν ἐρῶντες, des. μιμητὰς Ζακχαίου ἀπεργαζόμενος, ἐν Χριστῷ... (uide *CCG* I, Append. 35 ; = *BHG* 2472).

3 (ff. 181-184) In publicanum et pharisaeum, inc. editis paulo longior Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν (S. 5, 261-264 ; cf. Aldama 202).

4 (ff. 184v-187v) De salute animae, inc. ab editis diuersa Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια, des. editis paulo breuior πρός σε καταφεύγωμεν, τῷ Πατρί... (M. 60, 735-738, lin. 8 ab imo).

5 (ff. 188-194v) De consummatione saeculi, inc. Ὅταν ἄρξωμαι περὶ τῆς συντελείας λαλεῖν, des. καὶ ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας · αὐτῷ ἡ δόξα... (uide *CCG* I, Append. 36 ; = 59, 562, lin. 32 ab imo-568).

6 (ff. 232v-235v) De Lazaro et diuite (M. 59, 591-596).

7 (ff. 236-240) De confessione pretiosae crucis (M. 52, 841-844).

8 (ff. 240-245v) De paenitentia homilia 2, recensio paulo prolixior, des. mut. τῆς ἁμαρτίας (M. 49, 283-292, lin. 3).

Hist. gr. 61 (olim 38)

99 Saec. XIV (anno 1319) manu Ioannis presbyteri et νομικοῦ exaratus, chart., mm. 255/260×170/180, ff. III+154, linn. 29-30. Inuenies infra, in codd. **100** et **101** huius collectionis hagiographicae volumina secundum et tertium. Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci. Hoc codice (ff. 129-135v, forsitan et ff. 14-19v, 139-142v) Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : Nessel V, 119-122 ; Lambeck-Kollar VIII, 807-818 ; *CCHGG*, pp. 66-68 ; Bick, pp. 33-34 ; Buberl-Gerstinger, p. 132 ; Ehrhard III, 2, 834-836 ; Hunger I, 67-69.

1 (ff. 14-19v) De Susanna sermo (M. 56, 589-594).

2 (ff. 116v-120) In S. Theophania, seu baptismum Christi (M. 50, 805-808).

3 (ff. 129-135v) In annuntiationem Deiparae (M. 62, 763-770).

4 (ff. 135v-139) In annuntiationem B. Virginis (M. 50, 791-796).

5 (ff. 139-142v) De ieiunio et eleemosyna (M. 48, 1059-1062).

Hist. gr. 62 (olim 32)

100 Saec. XIV (anno 1319) manu Ioannis presbyteri et νομικοῦ exaratus, chart., mm. 260×190/195, ff. II+166, linn. 24-29. Inuenies in codd. **99** et **101** huius collectionis hagiographicae volumina primum et tertium. Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci. Hoc codice (ff. 128v-133v) fortasse Sauilius pro editione sua usus est.

LIT. : Nessel V, 122-126 ; Lambeck-Kollar VIII, 734-748 ; *CCHGG*, pp. 68-69 ; Bick, pp. 33-34 ; Buberl-Gerstinger, p. 133 ; Ehrhard III, 2, 836 ; Hunger I, 69-71.

1 (ff. 30-32v) In publicanum et pharisaeum, inc. editis paulo longior Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν (S. 5, 261-264 ; uide Aldama 202).

2 (ff. 33-39) In parabolam de filio prodigo (M. 59, 515-522).

3 (ff. 39-57v) In Genesim sermo 3 (M. 56, 525-538).

4 (ff. 58-60) De ieiunio sermo 5 (M. 60, 717-720).

5 (ff. 95v-106) De patientia sermo 1 (M. 60, 723-730).

6 (ff. 128v-133v) In ramos palmarum, des. ab editis diuersa ὡς φλιὰς χείλη ἡ ἀνάστασις φανερωθῇ καὶ ὁ ἀψευδὴς υἱὸς καὶ θεὸς πιστευθῇ καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς προσκυνηθῇ σὺν τῷ ὁμοουσίῳ καὶ παναγίῳ πνεύματι νῦν... (M. 59, 703-708, lin. 46 ; cf. *CCG* I, 104, 205v).

7 (ff. 133v-144v) De proditione Iudae homilia 1, des. editis paulo breuior τῆς προκειμένης τραπέζης · ἐν Χριστῷ... (M. 49, 373-382, lin. 32 ; cf. *CCG* I, 64, 220 et 286, 163v).

8 (ff. 144v-149) In Iob sermo 2 (M. 56, 567-570).

Hist. gr. 63 (olim 34)

101 Saec. XIV (anno 1319) manu Ioannis presbyteri et νομικοῦ exaratus, chart., mm. 260×185/190, ff. I+135, linn. 26-30. Inuenies supra, in codd. **99** et **100**, huius collectionis hagiographicae uolumina primum et secundum. Fuit olim Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci. Hoc codice (ff. 42^{v}-45, 92-109^{v}, 109^{v}-112, forsitan etiam ff. 117^{v}-121) Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel V, 126-129 ; Lambeck-Kollar VIII, 758-775 ; *CCHGG*, pp. 70-71 ; J. Bick, *Wiener Studien* 35 (1913), pp. 388-392 ; Bick, pp. 33-34 ; Buberl-Gerstinger, p. 133 ; Ehrhard III, 2, 837 ; Hunger I, 72-73.

1 (ff. 42^{v}-45) De eleemosyna (M. 62, 769-770).

2 (ff. 92-109^{v}) Sermo de pseudoprophetis, des. editis paulo longior ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας · αὐτὸς τηρήσει ἡμᾶς καὶ τὰς καρδίας ἡμῶν καὶ ἀξίους ἡμᾶς ποιήσει τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἀπολαύεσθαι ἐν Χριστῷ... (M. 59, 553-568).

3 (ff. 109^{v}-112) In secundum aduentum D. N. I. C. (M. 61, 775-778).

4 (ff. 112-117^{v}) De paenitentia homilia 2 (M. 49, 283-292).

5 (ff. 117^{v}-121) De salute animae, inc. ab editis diuersa Ὅσοι τὰ τοῦ βίου μάταια, des. ab editis diuersa ἀναξίοις δούλοις σου, πρός σε γὰρ καταφεύγομεν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ πατρί... (M. 60, 735-738, lin. 8 ab imo).

6 (ff. 133^{v}-134^{v}) Sermo catecheticus in Pascha (M. 59, 721-724).

Hist. gr. 67 (olim 33)

102 Saec. XIII (f. 1 : saec. XVI manu Andreae Darmarii exaratum), membr. (ff. I-III, 1, 115 : chart.), mm. 245/255×175/180, ff. III+116, linn. 24-30. Fuit olim Ioannis Corinthii, Andreae Darmarii, Ioannis Sambuci. Hoc codice (ff. 74^{v}-79) Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel V, 131-133 ; Lambeck-Kollar VIII, 748-758 ; Gerstinger, p. 380 ; Hunger I, 75-77.

1 (ff. 74^{v}-79) De ieiunio (M. 61, 787-790).

2 (f. 114^{v}) De patientia sermo 1 ; restat solus titulus, linea prima erasa est (M. 60, 723, lin. 1).

Hist. gr. 91

103 Saec. XIV-XVI diuersis manibus exaratus, chart., mm. 220/225×150, ff. III+266, linn. 28 (f. 17), 22 (ff. 52 et 59), 24 (f. 205). Fuit olim fortasse Nili Berti, Augerii de Busbecke.
LIT. : Nessel V, 146 ; Kollar, coll. 700-704 ; *CCHGG*, p. 73 ; Buberl-Gerstinger, pp. 69-70 ; Hunger I, 94-102.

1 (f. 17^{r-v}) In Genesim sermo 3, fragmentum, inc. mut. οὗτος τὴν χηρείαν μου ἠδίκησεν (cf. M. 56, 538, lin. 25 usque ad finem, recensio prolixior).

2 (f. 17^{v}) In natalem Christi diem, fragmentum, inc. ab editis diuersa Τί τοῦτο σημεῖον ; Ἀντιλεγόμενον ὁρῶ μυστήριον, des. mut. ἐν οὐρανοῖς (M. 56, 385, linn. 1-6).

3 (ff. 52^{r-v}, 59^{r-v}) Ad populum Antiochenum homilia 20, cum lacuna post uu. μηδὲν ἀπὸ τῶν ἱερῶν νόμων usque ad uu. ὑπο]μένομεν παρακαλέσαι, des. mut. τοῦ συνδούλου κατέχων (M. 49, 197-198, lin. 14 ; 202, linn. 2-32).

4 (f. 205^{r-v}) In Matthaeum homilia 2, des. mut. τὰ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ (M. 57, 23-24, lin. 3).

Hist. gr. 96 (olim 6)

104 Saec. XIII ex. (circa annum 1300 ; ff. 1-62 : circa annum 1500) fortasse in Italia inferiore exaratus, chart., mm. 218/220×150/152, ff. II+155, linn. 24 (ff. 1-62), 25 (ff. 63-154). Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : Nessel V, 148-149 ; Lambeck-Kollar VIII, 91-114 ; *CCHGG*, p. 74 ; Gerstinger, p. 381 ; Buberl-Gerstinger, p. 153 ; Ehrhard II, 198-200 ; Hunger I, 104-105.

1 (ff. 87^{v}-95) De occursu Domini, de Deipara et Symeone (M. 50, 807-812).

2 (ff. 95^{v}-101) In annuntiationem B. Virginis (M. 50, 791-796).

3 (ff. 114^{v}-123^{v}) In decollationem S. Iohannis (M. 59, 485-490).

4 (ff. 123^{v}-128^{v}) In transfigurationem Seruatoris (M. 61, 713-716).

5 (ff. 148-151ᵛ) In Herodem et innocentes, inc. mut. μὲν μελαίνει, καρποὺς δὲ πιαίνει, des. ἀλλ' ἐνταῦθα προφθάσαι τὸν θεῖον λόγον προσεύχομαι τῷ ἀεὶ συνδοξαζομένῳ τῷ πατρί... (= *BHG* 827c).

Hist. gr. 114 (olim 40)

105 Saec. XII et XIII diuersis manibus in Italia inferiore exaratus, membr. (ff. I et 224 : chart., ff. 1-3 desunt), mm. 205/210 × 160/170, ff. I+221, partim coll. 2, linn. 23-26. Ordo foliorum restituendus : ff. 3-160, 163-164, 161-162, 165-169, 178, 170-177, 179-224. Fuit olim Ioannis Sambuci. Hoc codice (ff. 124ᵛ-135, 148ᵛ-151, forsitan etiam 143ᵛ-148ᵛ) Sauilius pro editione sua usus est.
LIT. : Nessel V, 159-163 ; Lambeck-Kollar VIII, 821-838 ; *CCHGG*, pp. 76-78 ; Rahlfs, p. 313 ; Gerstinger, p. 382 ; Buberl-Gerstinger, p. 153 ; Ehrhard III, 2, 777 ; Hunger I, 118-120.

1 (ff. 89ᵛ-107ᵛ) In Psalmum 50 homilia 1, des. mut. σύμμετρον (M. 55, 565-575, lin. 23).

2 (ff. 108-123ᵛ) In incarnationem Domini, des. mut. Μακεδονίου (M. 59, 687-699, lin. 15).

3 (f. 124ʳ⁻ᵛ) De adoratione pretiosae crucis, inc. mut. ἀντὶ μοχλοῦ ἐπὶ θύραις, des. ab editis diuersa τέλος ταφὴν καταδεξάμενον, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου · αὐτῷ ἡ δόξα... (M. 52, 840, lin. 46-lin. 5 ab imo; uide *BHG* 419b et *CCG* I, 39, 14).

4 (ff. 124ᵛ-135ᵛ) In mulieres quae unguenta, transposito textu a uu. πλὴν καὶ ταῦτα usque ad uu. ὡς εἴπομεν post uu. κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον (M. 59, 635-642, lin. 22 ab imo ; 642, lin. 4 ab imo-643, lin. 12 ; 642, lin. 22 ab imo-lin. 4 ab imo ; 643, lin. 12-644).

5 (ff. 143ᵛ-148ᵛ) Sermo in paralyticum (M. 61, 777-782).

6 (ff. 148ᵛ-151) In ascensionem sermo 3 (M. 52, 797-800).

7 (ff. 156ᵛ-158ᵛ) De sancta Pentecoste homilia 2, des. mut. ἠδυνήθη (M. 50, 463-466, lin. 1).

8 (ff. 159-164ᵛ) De sanctis martyribus, inc. mut. μαρτύρων χορός, des. mut. ζωγραφίας διαπαντὸς ἡμῶν (M. 50, 705, lin. 3 ab imo-712, lin. 10 ab imo).

9 (ff. 165-167) In transfigurationem Domini, inc. mut. νόημα · δεῖ γὰρ μὴ φαντάζειν (S. 7, 339, lin. 16-340).

10 (ff. 217ᵛ-223ᵛ) In natale S. Iohannis prophetae, cum lacuna post uu. ὁ Ζαχαρίας usque ad uu. ἄνευ βακτηρίας, des. mut. εὐλογῶν τὸν θεόν (M. 61, 757-758, lin. 2 ; 758, lin. 13 ab imo-762, lin. 8).

Hist. gr. 121 (olim 19)

106 Saec. XVI (dim. priore), chart., mm. 203 × 145/150, ff. 25, linn. 28-30. Fuit olim Ioannis Sambuci, Sebastiani Tengnagel.
LIT. : Nessel V, 171 ; Kollar, coll. 597-606 ; Gerstinger, pp. 348, 382 ; Hunger I, 123-124.

(ff. 12-15) In annuntiationem B. Virginis (M. 50, 791-796).

Hist. gr. 126 (olim 36)

107 Saec. XIV, chart., mm. 195 × 130, ff. I+138, linn. 28-30. Fuit olim Ioannis Sambuci, Sebastiani Tengnagel.
LIT. : Nessel V, 174-176 ; Lambeck-Kollar VIII, 793-804 ; *CCHGG*, pp. 80-81 ; Gerstinger, p. 382 ; Ehrhard III, 2, 748-749 ; Hunger I, 128-129.

(ff. 106-116ᵛ) In illud, *Memor fui Dei*, des. mut. τὴν παρθενίαν ἀμώμητον, τήν (M. 61, 689-698, lin. 11 a fine ; finis manu recentiore additus est).

Hist. gr. 127 (olim 56)

108 Saec. XIV, membr. (ff. I et 155 : chart.), mm. 190 × 130/135, ff. I+155, linn. 22. Fuit olim Ioannis Sambuci.
LIT. : Nessel V, 176-178 ; Lambeck-Kollar VIII, 1026-1032 ; Gerstinger, p. 382 ; Hunger I, 129-130.

(ff. 136-152ᵛ) De doctrina et correptione. Ecloga 6 (M. 63, 605-616).

Suppl. gr. 3

109 Saec. XI, membr. (ff. I-IV et 230-236 : chart.), mm. 340 × 260, ff. V+236, coll. 2, linn. 31. Fuit olim Nicolai de Combiciis, monasterii Carthusianorum Florentini.
LIT. : Kollar, coll. 184-186 ; Buberl-Gerstinger, p. 158 ; Hunger, *Suppl.*, p. 12.

(ff. 1-229v) In Matthaeum homiliae 1-26 (M. 57) : (ff. 1-2) hom. 1, inc. mut. διαλεγόμενοι πραγμάτων (col. 22, lin. 16 ab imo). (ff. 2-9v) hom. 2. (ff. 9v-16) hom. 3. (ff. 16-28v) hom. 4, inc. ab editis diuersa Εἰς τρεῖς μερίδας τὰς γενεὰς ἁπάσας διεῖλε (ff. 28v-34v) hom. 5. (ff. 34v-43) hom. 6. (ff. 43-51v) hom. 7. (ff. 52-58v) hom. 8. (ff. 58v-67) hom. 9. (ff. 67-75v) hom. 10. (ff. 76-87v) hom. 11. (ff. 87v-94) hom. 12. (ff. 94-103) hom. 13. (ff. 103v-108v) hom. 14. (ff. 108v-124v) hom. 15. (ff. 124v-140v) hom. 16. (ff. 140v-151) hom. 17, inc. ab editis diuersa Ἀπαρτίσας τὴν προτέραν ἐντολήν (ff. 151-160) hom. 18. (ff. 160-172v) hom. 19, inc. ab editis diuersa Τὸ τυραννικώτερον λοιπὸν πάντων (ff. 172v-180v) hom. 20, inc. ab editis diuersa Καλὸν στενάξαι μέγα ἐνταῦθα (ff. 180v-185v) hom. 21. (ff. 185v-193v) hom. 22. (ff. 193v-207) hom. 23. (ff. 207-213) hom. 24. (ff. 213-219) hom. 25. (ff. 219-229v) hom. 26.

Suppl. gr. 4

110 Saec. XI (ff. 48-55 et 208-223 : saec. XV), membr., mm. 335/340 × 250, ff. 331 (numerantur ff. 333, cum errore bibliothecarii ff. 35 et 41 pratermissa sint), coll. 2, linn. 34. Praemittuntur tabula ethicorum (ff. 3v-4v) et carmen (f. 5). Fuit olim Antonii monachi, Matthiae Coruini, bibliothecae ciuitatis Vindobonensis.
LIT. : Kollar, coll. 174-178 ; Buberl-Gerstinger, pp. 109-110 ; Hunger, *Suppl.*, pp. 12-13 ; C. et K. Csapodi, *Bibliotheca Coruiniana*. Die Bibliothek des Königs Matthias Corvinus von Ungarn. Budapest 1969, p. 69 et tab. CXXVII ; CCHGG, p. 82.

(ff. 6-331) In Matthaeum homiliae 1-44 (M. 57) : (ff. 6-14) hom. 1. (ff. 14-20v) hom. 2. (ff. 20v-26) hom. 3. (ff. 26-42) hom. 4 ; post uu. ἡμεῖς ἐροῦμεν (col. 39, lin. 17) inserta est disputatio de genealogia Christi (cf. M. 58, 793-794). (ff. 42-47v) hom. 5. (ff. 47v-56) hom. 6. (ff. 56-63v) hom. 7. (ff. 63v-69) hom. 8. (ff. 69v-76v) hom. 9. (ff. 76v-84) hom. 10. (ff. 84-93) hom. 11. (ff. 93-98v) hom. 12. (ff. 98v-106) hom. 13. (ff. 106-111) hom. 14. (ff. 111-125) hom. 15. (ff. 125-139v) hom. 16. (ff. 139v-148v) hom. 17. (ff. 148v-156v) hom. 18. (ff. 156v-168) hom. 19. (ff. 168-175) hom. 20. (ff. 175-179v) hom. 21. (ff. 179v-187) hom. 22. (ff. 187-198v) hom. 23. (ff. 198v-204) hom. 24. (ff. 204-209v) hom. 25. (ff. 209v-218v) hom. 26. (ff. 218v-224v) hom. 27, inc. ab editis diuersa Ὁ μὲν Μάρκος (ff. 224v-231) hom. 28. (ff. 231-235) hom. 29. (ff. 235-242v) hom. 30. (ff. 242v-248) hom. 31. (ff. 248v-258) hom. 32. (ff. 258-266v) hom. 33. (ff. 267-272v) hom. 34. (ff. 273-280) hom. 35. (ff. 280-285) hom. 36. (ff. 285-293v) hom. 37. (ff. 293v-298v) hom. 38. (ff. 298v-302v) hom. 39. (ff. 302v-308) hom. 40. (ff. 308-313) hom. 41. (ff. 313-317v) hom. 42. (ff. 317v-324v) hom. 43. (ff. 324v-331) hom. 44.

Suppl. gr. 5

111 Saec. XI, membr. (ff. I-II et 261-262 : chart.), mm. 340/345 × 260/270, ff. II+262, coll. 2, linn. 32. Praemittitur (ff. 1v-2v) tabula ethicorum antiqua. Fuit olim Francisci Barbaro, Apostoli Zeno.
LIT. : Kollar, coll. 186-192 ; Buberl-Gerstinger, p. 110 ; Hunger, *Suppl.*, p. 13.

(ff. 3-260v) In Iohannem homiliae 1-44 (M. 59) : (f. 3-7v) hom. 1, cum lacuna post uu. ἀπηλλαγμένος παθῶν (col. 27, lin. ult.) usque ad uu. χρησίμων ἀκοῦσαι (col. 28, lin. 42). (ff. 7v-16) hom. 2. (ff. 16-26) hom. 3. (ff. 26-33) hom. 4. (ff. 33v-40) hom. 5. (ff. 40-42) hom. 6. (ff. 42-45v) hom. 7. (ff. 45v-49v) hom. 8, inc. ab editis diuersa Οὐδὲν γὰρ κωλύει καὶ τήμερον (ff. 49v-53v) hom. 9. (ff. 54-59) hom. 10. (ff. 59-62v) hom. 11. (ff. 62v-68v) hom. 12. (ff. 68v-75) hom. 13. (ff. 75-81v) hom. 14. (ff. 81v-86v) hom. 15. (ff. 86v-93) hom. 16. (ff. 93-100) hom. 17, des. ab editis diuersa ἀλλ' ἀρίστην πάντοθεν ἐπιδείξασθε τὴν μεταβολήν (cf. col. 114, annot. f). (ff. 100-107v) hom. 18. (ff. 108-112) hom. 19. (ff. 112-117) hom. 20. (ff. 117-123) hom. 21. (ff. 123-129) hom. 22. (ff. 129-135v) hom. 23. (ff. 135v-141v) hom. 24. (ff. 142-147) hom. 25. (ff. 147-151v) hom. 26. (ff. 151v-156v) hom. 27. (ff. 156v-162) hom. 28. (ff. 162-167v) hom. 29. (ff. 167v-172) hom. 30. (ff. 172-180v) hom. 31. (ff. 180v-187) hom. 32. (ff. 187-192v) hom. 33. (ff. 192v-199) hom. 34. (ff. 199-204) hom. 35. (ff. 204-208v) hom. 36. (ff. 208v-214) hom. 37. (ff. 214-223v) hom. 38. (ff. 224-234v) hom. 39. (ff. 234v-241) hom. 40. (ff. 241-246) hom. 41. (ff. 246-253v) hom. 42. (ff. 253v-256v) hom. 43. (ff. 256v-260v) hom. 44.

Suppl. gr. 25

112 Saec. XVI, chart., mm. 300/304×200/205, ff. III+445, linn. 26. Fuit olim Apostoli Zeno.
LIT. : KOLLAR, coll. 309-329 ; HUNGER, *Suppl.*, pp. 25-27.

(ff. 423v-424v) De sacerdotio liber 2, excerptum, inc. Οὐ γὰρ ἁπλῶς πρὸς τὸ τῶν ἁμαρτημάτων μέτρον δεῖ, des. γένηται ἡ σπουδή (M. 48, 635, linn. 7-37 ; uide *CCG* I, Append. 38).

Suppl. gr. 33

113 Saec. XV, chart., mm. 292×205/210, ff. II+308, linn. 22 (ff. 1-3, 304-307 : folia aduenticia eodem saec. alia manu exarata, quorum ordo sic est restituendus : ff. 3, 1, 304-307, 2 ; chart., linn. 23). Fuit olim bibliothecae ciuitatis Vindobonensis.
LIT. : KOLLAR, coll. 192-194 ; BUBERL-GERSTINGER, p. 141 ; HUNGER, *Suppl.*, pp. 30-31.

1 (ff. 1-3v, 304-307v) In Epistulam II ad Thessalonicenses hom. 2 et 4 (M. 62, 474 ss.) : (f. 3r-v) hom. 2, inc. mut. εἰ γὰρ ἑτέροις (col. 474, lin. 8 ab imo), des. mut. εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ (col. 475, lin. 40). (ff. 1r-v, 304-307v, 2r-v) hom. 4, inc. mut. ἐπιταγμάτων · ἀλλὰ μὴ δείσῃς (col. 487, lin. 5 ab imo), des. mut. τοὺς παρ' ἐμοῦ τεχθέντας (col. 492, lin. 7 a fine).

2 (ff. 4-87v) In Epistulam ad Galatas commentarius, sine diuisione in capitula et sine doxologia ad finem (M. 61, 611-682).

3 (ff. 88-303v) In Epistulam ad Ephesios argumentum et homiliae 1-24 (M. 62, 9-176) : (f. 88r-v) argumentum. (ff. 89-96v) hom. 1, sine titulo. (ff. 97-105) hom. 2. (ff. 105-114v) hom. 3. (ff. 114v-122v) hom. 4. (ff. 122v-129v) hom. 5. (ff. 129v-137v) hom. 6. (ff. 137v-145v) hom. 7. (ff. 145v-163v) hom. 8. (ff. 164-171v) hom. 9. (ff. 171v-178) hom. 10. (ff. 178-189) hom. 11, des. ab editis diuersa παρακαλῶ καὶ ὑμᾶς ἤδη ἐνστῆναι γενναίως τοὺς μεταθέντας ἐπανάγειν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἀναπέμψωμεν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ, ὅτι... (ff. 189-195v) hom. 12. (ff. 195v-204v) hom. 13. (ff. 204v-211v) hom. 14. (ff. 211v-219v) hom. 15, inc. ab editis diuersa Ὥσπερ εἰς σκεῦος ἀκάθαρτον καὶ ἱμάτιον (ff. 219v-225v) hom. 16. (ff. 225v-231v) hom. 17. (ff. 231v-240) hom. 18. (ff. 240-250v) hom. 19. (ff. 250v-269) hom. 20, inc. ab editis diuersa Σοφός τις ἀνὴρ πολλὰ ἐν τάξει μακαρισμῶν (ff. 269-277v) hom. 21. (ff. 277v-287v) hom. 22. (ff. 287v-293v) hom. 23. (ff. 293v-303v) hom. 24.

Suppl. gr. 91

114 Saec. XIII (ff. 233-310) et XV diuersis manibus exaratus, chart., mm. 190×130/135, ff. II+311 (ff. 152v-153 : linn. 25).
LIT. : KOLLAR, coll. 736-747 ; HUNGER, *Suppl.*, pp. 63-65.

1 (ff. 152v-153) De incomprehensibili Dei natura homilia 5, excerptum, inc. Τίς ἔγνω νοῦν κυρίου ; des. τὸ εἰδέναι αὐτὸν σαφῶς (M. 48, 740, linn. 21-38 ; in codice subsequuntur parua duo excerpta chrysostomica usque ad f. 153v).

2 (f. 153v) In illud, *Pone manum tuam*, tria excerpta, inc. Λυχνία γὰρ ἦν ἀληθὴς ἡ σὰρξ ἡ δεσποτική, des. ἐν τύπῳ ἑπτὰ λύχνων ; inc. Κηρυττέσθω Χριστοῦ δόξα, des. ἀλλὰ τῇ λέξει ; inc. Οὐ πιστεύεις, ὅτι ἐγώ, des. ἐν τῷ νῷ θεωρεῖται (M. 56, 554, lin. 8 ab imo-555, lin. 7 ; 555, lin. 24 ab imo-556, lin. 14 ; 556, linn. 19 ab imo-5 ab imo).

Suppl. gr. 113

115 Saec. XVII (ff. 48-149 : anno 1612 manu Ignatii hieromonachi exarata), chart., mm. 197/202×140/145, ff. II+154, linn. 18.
LIT. : HUNGER, *Suppl.*, pp. 75-76.

1 (f. 129v) In Samaritanam, excerptum, inc. Μιμησώμεθα τὴν Σαμαρεῖτιν, des. ὁρώσης παραδειγματίζεται (M. 59, 542, linn. 21-33).

2 (f. 133r-v) In Samaritanam, excerptum, inc. Μιμησώμεθα τοίνυν την Σαμαρεῖτιν γυναῖκα, des. παραδειγματίζεται · καὶ γὰρ ὁ θεὸς βοηθεῖ · οὐ γὰρ βούλεται τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ ὡς ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν (M. 59, 542, linn. 21-33).

3 (ff. 133v-134v) In Psalmum 50 homilia 1, excerptum recensionis, ut uidetur, prolixioris, inc. Τότε λοιπὸν ἀπῆλθε πρὸς τὸν Δαβίδ, des. ab editis diuersa οὗτος τοῦ δεδεμένου τὸ κέρδος (cf. M. 55, 572, linn. 1-7).

4 (ff. 134v-135v) Aduersus Iudaeos oratio 8, excerptum, inc. Ἐπῆλθεν εἰς μέσον ἀγαγεῖν, des. ἐγχειρισθῆναι ἅπασαν (M. 48, 930, lin. 4 ab imo-931, lin. 29).

5 (ff. 142v-145) De beato Philogonio, duo excerpta, inc. Ἑορτὴ μέλλει, des. τοῦ Χριστοῦ γέννησις ; inc. Καὶ γὰρ ἐγὼ διὰ τοῦτο τούτους κινῶ τοὺς λόγους, des. τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ (M. 48, 752, linn. 10 ab imo-6 ab imo ; 753, lin. 10 ab imo-754, lin. 3 ab imo).

6 (ff. 145v-149) De proditione Iudae homilia 1, ethicon, inc. Καιρὸς λοιπὸν τῇ φρικτῇ ταύτῃ προσελθεῖν τραπέζῃ, des. δυνησόμεθα μετὰ παρρησίας ἀπολαῦσαι τῆς προκειμένης τραπέζης (M. 49, 380, lin. 26-382, lin. 9 a fine).

Suppl. gr. 165

116 Saec. XI, membr., mm. 325/330×250/260, ff. 309, coll. 2, linn. 24. Praemittitur (f. 2) tabula homiliarum antiqua. (ff. 1 et 309 : folia aduenticia eiusdem saec. duobus e codicibus desumpta ; f. 309 : coll. 2, linn. 24). Fuit olim Manuel Kamariotae, Myrrhonis hieromonachi, Dionysii hieromonachi et famuli Marci (Eugenici ?) metropolitae Ephesii. Codice nostro (ff. 291-308v) G. H. Ettlinger pro editione sua usus est.
LIT. : Hunger, *Suppl.*, pp. 102-103 ; Ettlinger, *SC* 138, 77.

1 (ff. 3-65) De sacerdotio libri 1-6 sine diuisione in capitula (M. 48, 623-692) : (ff. 3-10) liber 1. (ff. 10-17v) liber 2. (ff. 17v-35v) liber 3. (ff. 36-47v) liber 4. (ff. 47v-52) liber 5. (ff. 52-65) liber 6.

2 (ff. 65v-136v) Aduersus Iudaeos orationes 1, 4-8 (M. 48, 843-856, 871-942) : (ff. 65v-76v) hom. 1, cum lacuna post uu. μάλιστα μὲν ἔδειξε (col. 853, lin. 5 ab imo) usque ad uu. δαίμονες οὐ θεραπεύουσιν (col. 855, lin. 1). (ff. 77-84) hom. 4, cum lacuna post uu. κἂν φονεύῃ (col. 873, lin. 12) usque ad uu. πῶς οὖν (col. 875, lin. 30). (ff. 84-102) hom. 5. (ff. 102-113) hom. 6. (ff. 113-123) hom. 7. (ff. 123-136v) hom. 8.

3 (ff. 137-176) De incomprehensibili Dei natura homiliae 1-5 (M. 48, 701-748) : (ff. 137-143v) hom. 1. (ff. 143v-151v) hom. 2, cum lacuna post uu. ἀναστάσεως αὐτοῦ (col. 717, lin. 14) usque ad uu. Εἰ δὲ τὴν ἀνάστασιν (col. 717, lin. 27). (ff. 151v-159) hom. 3. (ff. 159-166v) hom. 4. (ff. 167-176) hom. 5.

4 (ff. 176-181) Contra Anomoeos homilia 11 (M. 48, 795-802).

5 (ff. 182-192v) De consubstantiali (M. 48, 755-768).

6 (ff. 192v-200v) De petitione matris filiorum Zebedaei, inc. ab editis diuersa Χθὲς ἐκ πολέμου (M. 48, 767-778).

7 (ff. 200v-238v) Ad eos qui scandalizati sunt, des. paulo breuior ταῖς ἀμοιβαῖς νικᾷ (M. 52, 479-528, lin. 4 a fine).

8 (ff. 238v-248) De Christi precibus (M. 48, 783-796).

9 (ff. 248v-257) Aduersus Iudaeos oratio 3 (M. 48, 861-872).

10 (ff. 257-274) Contra eos qui subintroductas habent uirgines, cum lacuna post uu. μυροπώλοις, ὑποδημα[τορράφοις usque ad uu. εὐαγγε]λίου τῆς εἰρήνης (M. 47, 495-509, lin. 5; 510, lin. 9-514).

11 (ff. 274-291) Quod regulares feminae uiris cohabitare non debeant (M. 47, 513-532).

12 (ff. 291-300) Ad uiduam iuniorem (M. 48, 599-610).

13 (ff. 300-308v) De non iterando coniugio (M. 48, 609-620).

14 (f. 309r-v) In Genesim homilia 16, fragmentum, inc. τοῦ πονηροῦ, des. καὶ πλέον (M. 53, 132, lin. 14 ab imo-133, lin. 25).

Suppl. gr. 177

117 Saec. X, membr., mm. 340×225/230, ff. I+533 (f. 3r-v : linn. 34). Fuit olim Joannis Hess, Alexandri principis Dietrichstein.
LIT. : Gollob, pp. 81-86 ; Hunger, *Suppl.*, pp. 112-113.

(f. 3r-v) Sermo catecheticus in Pascha, des. mut. καὶ πέπτωκεν (M. 59, 721-724, lin. 1).

APPENDIX

Opera Chrysostomo tributa, quae sunt reuera excerpta aut composita ex operibus Chrysostomi vel aliorum et quorum fontes neque in *Repertorio Pseudochrysostomico* Patris de Aldama neque in *CCG* I-III Appendicibus reperiuntur, hoc loco citantur secundum initia alphabetice ordinata.

1 Ἀεὶ μὲν τὴν τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν κηρύττειν ὀφείλομεν
— ταῦτα δὲ φυλάττων λαμπρότερον ποιεῖν τὸν στέφανον καὶ τὰ τῶν μαρτύρων ἔπαθλα κατασκευάζῃ καὶ κληρονόμος μετ' αὐτῶν γένῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ἐν Χριστῷ...

De salute nostra et de ira.

a) In parabolam de filio prodigo : M. 59, 515, lin. 1-3.

b) De salute animae : M. 60, 735, linn. 1-6, 14-16 ; 737, lin. 9-22 ab imo ; 738, lin. 5-18, 25 ab imo-14 ab imo.

c) (?) Τίς τῶν ἐπουρανίων ἀγαθῶν ὀρώμενος ... καὶ γένῃ μιμητὴς τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ

d) De proditione Iudae homilia 1 : M. 49, 382, lin. 12-21.

e) (?) Ταῦτα οὖν πάντα εἰδότες πᾶσαν καταλύσωμεν ὀργήν...

2 Δειλὴν καὶ ἄνανδρον
— δαψιλεστέρας ἀπέλαυσε τῆς ἄνωθεν φιλοτιμίας, ἧς...

De magnanimitate et fortitudine. Ecloga 32.

a) De magnanimitate et fortitudine. Ecloga 32 : M. 63, 811-818, lin. 6.

b) (?) Ἐν κόποις περισσοτέρως ... μετὰ ταῦτα ἅπαντα (πάλιν) φησίν

c) De magnanimitate et fortitudine. Ecloga 32 : M. 63, 818, lin. 6 usque ad finem.

3 Δεῦτε, πάντες ἀδελφοί, γνωρίσωμεν τὸν ποιήσαντα ἡμᾶς, τὸν κύριον ἡμῶν, des. mut. οὐδὲν ὄφελος τὸ καλεῖσθαι τοῦτον χριστιανόν. Ἐννό[ησον

De oratione et ieiunio, de non iurando atque de eleemosyna et conuersione.

a) De oratione : M. 62, 737-740, lin. 29.

b) Ad populum Antiochenum homilia 15 : M. 49, 159, lin. 14 ab imo-160, lin. 10 ab imo.

c) (?) Ὦ τῆς καταφρονήσεως, ὢ τῆς ἀναισχυντίας ... τὸν θέλοντα ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ

d) De pseudoprophetis : M. 59, 561, lin. 42-562, lin. 11.

3 bis Εἷς θάνατος, ἁμαρτία, ψυχῆς γὰρ ὄλεθρος, des. τῆς ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου, ᾗ πρέπει...

Oportet Christianum non timere mortem, et de conuersione, de confessione Ed. et fontes detexit J. MUNITIZ, *Theognosti Thesaurus* (*C.C.*, Ser. gr. 5), 1979, 94, 4-136, 850.

4 Ἐρώτησις · Τί ἐστιν · Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν ;
— Οὗτος γάρ, φησι, εὑρήσει αὐτὴν εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Interrogatio et responsio de dicto euangelii (Io. 12, 25) : *Qui amat animam suam, perdet eam.*
= In Iohannem homilia 67 : M. 59, 369, lin. 6 ab imo-371, lin. 1.

5 Μέγα ἀγαθὸν ἡ εὐχή
— πολιτεύεσθαι, ἵνα καὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐπιτύχωμεν ἐν Χριστῷ...

De oratione. Ecloga 2.

a) De oratione. Ecloga 2 : M. 63, 579, lin. 1-10 ; 579, lin. 14 ab imo-580, lin. 13.

b) (?) Παρακαλῶ πάντας ... ἐν παντὶ καιρῷ

c) De oratione. Ecloga 2 : M. 63, 580, lin. 13-581, lin. 4.

d) (?) Οὐ γὰρ οὕτω ... αὐτῶν δεομένων

e) De oratione. Ecloga 2 : M. 63, 581, lin. 10-12.

f) (?) Ἐπινεύων τῇ χάριτι ... οὕτως ἔχοντα

g) In Matthaeum homilia 52 ; M. 58, 517, lin. 1-521, lin. 10 ab imo (ualde mutata et decurtata).

h) De oratione. Ecloga 2 : M. 63, 585, lin. 36-20 ab imo ; 581, linn. 21-35 ; 588, linn. 30-3 ab imo ; 590, lin. 13 usque ad finem.

6 Μετὰ τὴν ἀνάληψιν τοῦ κυρίου
— τοῖς δὲ δικαίοις τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης · αὐτῷ...

In secundum aduentum D.N.I.C. et de eleemosyna.

a) In secundum aduentum D.N.I.C. : M. 61, 775-778, lin. 1 ; 778, linn. 18-26.

b) Homilia de eleemosyna : M. 64, 433 C-436 B, lin. 5.

c) [Eusebii Alexandrini] De eleemosyna et in diuitem atque Lazarum : M. 86, 440 C, lin. 15-441 A, lin. 11.

d) Homilia de eleemosyna : M. 64, 436 B, lin. 5-444 B, lin. 1.

e) (?) καὶ ῥυσθῶμεν ἐκ τῆς γεέννης

7 Μήτηρ εὐταξίας ἀκολουθία
— παράσχοι τοίνυν ἡμῖν ὁ θεὸς ἐν ἀληθείᾳ μετανοεῖν καὶ λύειν τὰ ἁμαρτήματα καὶ ἐκδέχεσθαι τὴν αἰώνιον εὐφροσύνην ἐν Χριστῷ...

De sacrificiis Caini et de fato.

a) De sacrificiis Caini : M. 62, 719-722.

b) (?) πρῶτος τῶν καταδικασθέντων ἀποθνήσκει

8 <Ὅσοι τῶν καλῶν ἐρῶντες>
inc. mut. χρυσοπτέρου, μᾶλλον δὲ χριστοπτέρου
— μιμητὰς Ζακχαίου ἀπεργαζόμενος ἐν Χριστῷ...

In Zacchaeum publicanum.

a) In Zacchaeum publicanum : M. 61, 767, lin. 7 ab imo-768, lin. 4 ab imo.

b) (?) διὰ τοῦτο κατηξιώθη τὸν οὐρανοῦ καὶ γῆς ποιητὴν τὸν ἐν οὐρανῷ μὴ χωρούμενον ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ ὁμοτράπεζον ἔχειν

9 Οὐ γὰρ διὰ τοῦτο εἰς τὸν βίον τοῦτον παρήχθημεν
— μηδὲ συγχωρῶμεν αὐτὴν κατεξανίστασθαι τῆς ψυχῆς.

Quod uentri non seruiendum sit.
= In Genesim homilia 22 : M. 53, 196, linn. 9-15.

10 Οὐδὲν τῆς ἀληθείας φαιδρότερον
— τὸν τοῦ πυρὸς ποταμὸν ἐκφυγεῖν, οὗ γένοιτο...

De ira, uana gloria, conuersione et eleemosyna.

a) In Iohannem homilia 29 : M. 59, 165-166, lin. 5 ab imo.

b) (?) Πολλῇ δὲ τῶν ῥαθυμοτέρων ... ἁγιασμὸν ἐχαρίσατο

c) In Iohannem homilia 26 : M. 59, 156, lin. 35-158, lin. 4.

d) (?) καὶ φύγωμεν τὸν τῆς δοξομανίας σκόπελον ... ὁ γὰρ τῆς δόξης ἔρως οὐδαμοῦ στῆναι δύναται.

e) In Iohannem homilia 38 : M. 59, 218, lin. 18 ab imo-220, lin. 16.

f) In Iohannem homilia 28 : M. 59, 165, linn. 25-6 a fine.

g) (?) πολὺς γὰρ καὶ σφοδρός...

11 Πάλιν παραίνεσις καὶ εὐχὴ μετὰ τὴν παραίνεσιν
— ἀλλὰ καὶ μιμώμεθα, ἵνα καταξιωθῶμεν καὶ ἐντεῦθεν ἀπελθόντες αὐτὸν ἰδεῖν καὶ τῆς ἀπορρήτου δόξης μετασχεῖν, ἧς...

In Epistulam ad Romanos homilia 32 (recensio prolixior).

a) In Epistulam ad Romanos homilia 32 : M. 60, 675-678, lin. 7.

b) (?) Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι ... καὶ λέγων οὕτως

c) In Epistulam ad Romanos homilia 32 : M. 60, 678, lin. 7-682.

12 Πειθώμεθα τοίνυν, ἀδελφοί, τῷ θεῷ πανταχοῦ καὶ μηδὲν ἀντιλέγωμεν
— γένοιτο δὲ καὶ ἡμᾶς τῶν μακαρίων γενέσθαι καὶ τῶν μελλόντων ἐπιτυχεῖν ἀγαθῶν χάριτι...

De sacra communione et de uita futura.

a) In Matthaeum homilia 82 : M. 58, 743, lin. 9-744, lin. 21 ab imo.

b) De incomprehensibili Dei natura homilia 4 : M. 48, 734, linn. 33 ab imo-22 ab imo.

c) (?) Ὄντως μακάριοι οἱ ἀξιωθέντες τῆς δόξης...

13 Πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅταν ἴδωσί τινας
— ἐκ τῶν ἔργων ἐπιδειξώμεθα τὴν πίστιν ἡμῶν, ἵνα τέλειοι γενόμενοι τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν ἐπιτύχωμεν ἐν Χριστῷ...

In illud, *Erat autem quidam languens Lazarus a Bethania* (Io. 11, 1).

a) In Iohannem homilia 62 : M. 59, 341-346, lin. 18 ab imo.

b) (?) Ταῦτα εἰποῦσα ... πάρεστι καὶ φωνεῖ σε.

c) In Iohannem homilia 63 : M. 59, 349, lin. 26-352, lin. 14.

d) (?) Ἡ δὲ πίστις ἐκ τῶν ἔργων δείκνυται...

14 Πρόκειται ἡμῖν, ἀγαπητοί, πνευματικὴ τράπεζα
— ἄλλης τὸ θεάρεστον, ἵνα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἀξιωθῆτε, ἧς γένοιτο...

In Genesim sermo 3 (recensio multo prolixior).

a) In Genesim sermo 3 : M. 56, 525-538, lin. 8 a fine.

b) (?) Ἴδε μοι τὴν Ἄνναν ... βελτίονα τοῦ ἐν Ἐδέμ.

c) In Genesim sermo 3 : M. 56, 538, lin. 8 a fine usque ad finem.

15 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
des. mut. ὅταν οὖν καὶ ἀπὸ τοῦ δεσπότου [...

De adoratione pretiosae et uiuificae crucis.

a) In Matthaeum homilia 55 : M. 58, 539-541, lin. 3 (cum lemmate).

b) De cruce et latrone homilia 2 : M. 49, 407-408, lin. 22 ; 416, lin. 31-418, lin. 10 ab imo.

16 Τούτου χάριν πάλιν μὲν ὁρῶμεν κατὰ ἀνατολὰς ἐπὶ τῶν προσευχῶν
— εἰς οὐρανοὺς ἀνεκλήθημεν

De causis adorandi orientem uersus et standi inter orationem.
= Excerptum e Basilii Magni libro de Spiritu sancto : M. 32, 189 C, lin. 3-192 C, lin. 11.

17 Φέρε πάλιν τῆς ἀκολουθίας σήμερον ἀψώμεθα
— κληρονομίᾳ ἀκηράτων γερῶν, ὧν γένοιτο...

In Genesim homilia 20 (recensio ualde diuersa).

a) In Genesim homilia 20 : M. 53, 166-167, lin. 26.

b) (?) Ἐξῆλθε γάρ, φησι, Κάϊν ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ...

INDEX

I. Opera Chrysostomo tribvta qvae reperivntvr in editione Migne in uol. 47-64 :

II. Opera Chrysostomo tribvta qvae reperivntvr in editione Migne extra vol. 47-64 :

III. Opera Chrysostomo tribvta qvae, a Migne omissa, reperivntvr in editione Savilii avt in *ESO* :

IV. Opera Chrysostomo tribvta, ivxta initia alphabetice ordinata, qvae svnt inedita vel nvper edita vel rara vel qvorvm initia ab editis diversa svnt :

Homiliae acephalae.

V. Index scribarvm, possessorvm, editorvm, codicvm annorvm vel locorvm notis instrvctorvm :

TABVLA MATERIAE